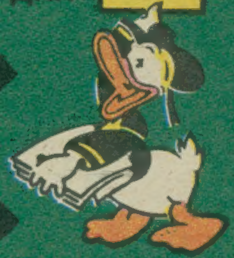
ПОЛИТИКИН
5. 10. 1984 ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XLV ● 40 ДИН
БРОЈ 1710
ЗАБАВНИК

БИО ЈЕДНОМ ЈЕДАН ЛАВ ДУШАН РАДОВИЋ

ОН ЈЕ РЕКАО:

ЧУВАЈ МАМУ ДА ТИ ДУЖЕ ТРАЈЕ

Ripley

Веровали или не!

ОДАНА КЋИ ТАИ-ЛО

ИЗ НАНКИНГА (КИНА) КОЈА ЈЕ ОСТАЛА БЕЗ РОДИТЕЉА У 28. ГОДИНИ, НОСИЛА ЈЕ ПУНИХ 40 ГОДИНА, И ДАЊУ И НОЋУ, ЈЕДАН ФЕЊЕР ИЗРАЂЕН КАО ПОСМРТНА МАСКА ЊЕНОГ ОЦА.

ХРАМ НЕВИНО ОСУЂЕНИХ

ЈЕДАН ХИНДУСТАНСКИ ХРАМ КРАЈ КАРАЧИЈА (ПАКИСТАН) ИМА ПОРЕД УЛАЗА СИМБОЛИЧНА ВЕШАЛА КАО СПОМЕН НА СВЕ ОСУЂЕНЕ И ОБЕШЕНЕ, МАДА СУ БИЛИ НЕВИНИ.

ПСА

С МРЉОМ НА ЛЕЂИМА У ОБЛИКУ КЕГЛЕ И ЛОПТЕ ИМА ЏОН ЛИНК ИЗ ХЈУСТОНА (САД).

ЦИПЕЛЕ

У ТИБЕТУ ЧЕСТО ИМАЈУ УГРАЂЕНУ КАШИКУ ЗА ОБЛАЧЕЊЕ.

ПРОКЛЕТСТВО ШКОТСКЕ

ОВО ЈЕ ГРБ СЕР ЏОНА ДЕЛРИМПЛА КОЈИ ЈЕ ОДГОВОРАН ЗА ПОКОЉ ГОТОВО ЧИТАВОГ КЛАНА МЕКДОНАЛДОВИХ ИЗВРШЕНОГ ПРЕ 270 ГОДИНА.

РИЧАРД ВОТСОН (1737-1816)

ЧУВЕНИ МАТЕМАТИЧАР, БИО ЈЕ ПОСТАВЉЕН ЗА ПРОФЕСОРА ХЕМИЈЕ НА ТРИНИТИ КОЛЕЏУ У КЕМБРИЏУ, МАДА О ХЕМИЈИ НИШТА НИЈЕ ЗНАО И НИКАД НИЈЕ ИЗВЕО НИЈЕДАН ЕКСПЕРИМЕНТ. ВОТСОН ЈЕ 14 МЕСЕЦИ УЗИМАО ЧАСОВЕ КОД ЈЕДНОГ ФРАНЦУСКОГ ХЕМИЧАРА И ПОСТАО ТАКАВ СТРУЧЊАК ДА ЈЕ, УСАВРШИВШИ МЕТОД ПРОИЗВОДЊЕ БАРУТА, ЗАШТЕДЕО ЕНГЛЕСКОЈ 500 МИЛИОНА ГОДИШЊЕ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

●●● међу јапанским ђацима најомиљенији су ручни часовници с микропроцесором који преводи са енглеског на јапански. Овај сат располаже с 1660 речи. У његову меморију је убачена и таблица свих неправилних глагола. На жалост ученика, наставници су брзо

приметили ову новину и сада, пред почетак сваког писменог задатка, часовници се скидају с руку.

●●● циновско поврће које расте у долини Матануска на Аљасци, око 65 километара од Анкореџа, заиста задаје муке домаћицама. Главица купуса тамо достигне и 36 килограма, а зелена салата чак 9 килограма. Ротквице су дугачке и по метар. Погодују им посебни климатски услови: обилне ки-

ше, просечна летња температура од око 20 степени Целзијусових и 20 часова сунца дневно.

●●● совјетски истраживачи су открили савршено очуване фосиле лептирова који су живели још пре десет хиљада година на једном острву у Северном леденом океану.

●●● гигантске фигуре у перуанској пустињској висоравни Наски, настале су још у старом веку и видљиве су само с

велике висине. Међутим, нису насликане за дошљаке из свемира, како се често тумачи. Амерички антрополог Јохан Рејнард каже да су то сликовито изражене молитве упућене боговима планина. Огромне су – „да их богови виде и услише молитве!"

●●● шпански кувар Алфонсо Гонзалес препливао је око четири хиљаде километара у једном макси тигању који му на

радном месту служи за справљање циновских „паеља" (јела од пиринча, меса и поврћа).

●●● мишоловка коју је изумео италијански проналазач из Традатеа уопште не личи на досадашње. То је један електрични уређај који емитује пискаве

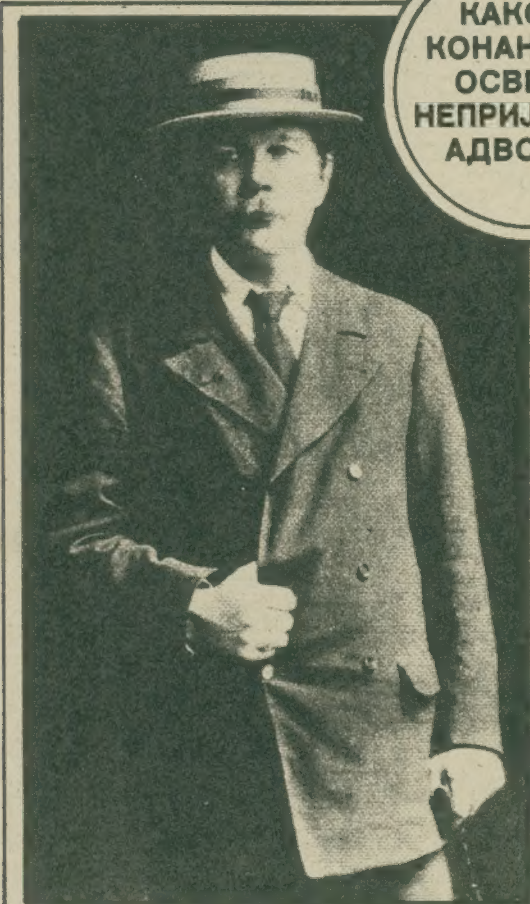

тонове. Мишеви и пацови не могу да их поднесу и беже главом без обзира. Човека и друге животиње ови звуци не узнемиравају.

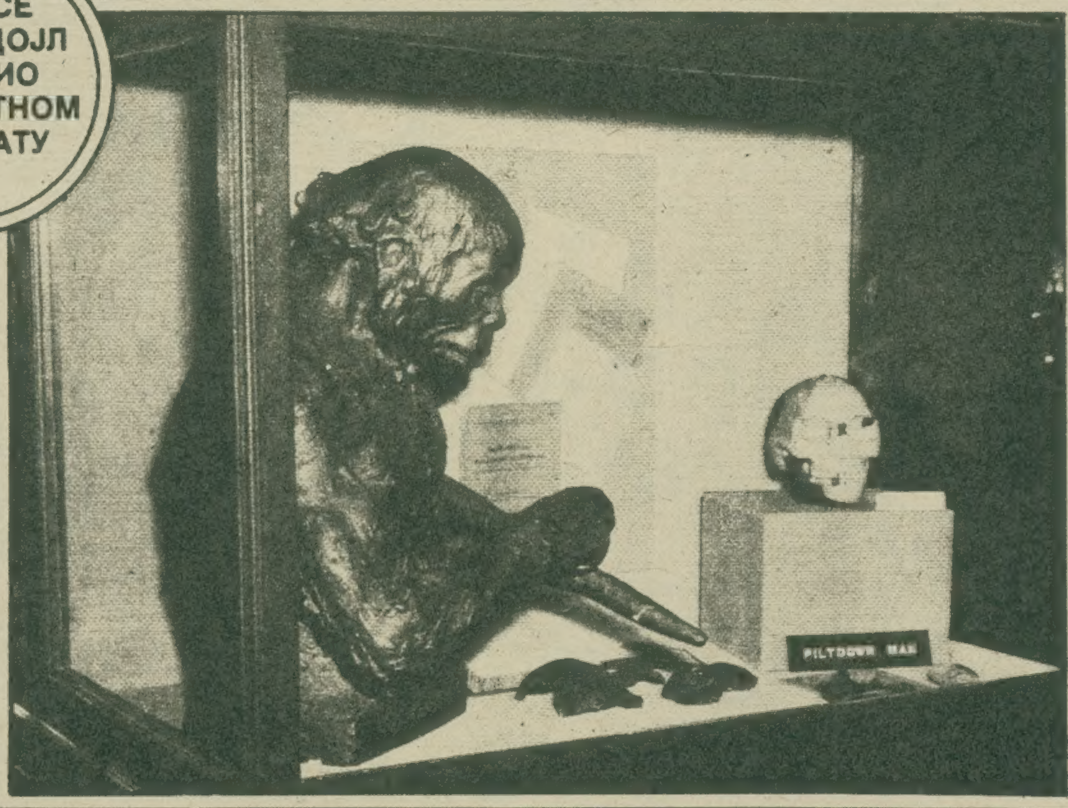
●●● у Великој Британији је направљена железница на батерије за превоз рудара под земљом. Њоме управља компјутер. Воз може да савлада и веће успоне, а креће се брзином до 40 километара на час.

●●● најпознатија лутка на свету Барби већ је напунила 25 година. Њу је 1959. године у Њујорку на свет довео брачни пар Рут и Елиот Хендлер. До сада их је продато око двеста милиона.

КАКО СЕ КОНАН ДОЈЛ ОСВЕТИО НЕПРИЈАТНОМ АДВОКАТУ

Фалсификована лобања и реконструисани пилтдаунски прачовек и данас су изложени у Британском музеју

Конан Дојл, славни писац чувених кримића.

ПРАЧОВЕК ЈЕ ИГРАО КРИКЕТ

СМИЦАЛИЦА ЧУВЕНОГ ПИСЦА ПРИХВАЋЕНА ЈЕ КАО НАУЧНО ОТКРИЋЕ.

Још давне 1908. године британска штампа је донела сензационалну вест: при копању на имању адвоката Ричарда Девсона, код места Пилтдауна, пронађена лобања прачовека која употпуњује до тада још увек прекинути ланац прелазних етапа развоја од мајмуна ка човеку.

„Пилтдаунска лобања", како је крштен овај налаз, постала је сензација у научном свету. О њој су држана бројна предавања и саопштења, објављивани чланци и студије. Међутим, већ у почетку се јавила група врло сумњичавих стручњака. Доказивали су да ова лобања не може да буде веродостојна јер би у том случају она представљала једну врсту (Species) прачовека која одудара – и пориче – све до сада утврђене поставке теорије еволуције.

Најподробније су испитали како лобању тако и све у вези са овим новим налазом. Чак су и покушали, али нису успели, да од британског Доњег дома испослују званичну истрагу. Захтев је одбијен као „клевета против британске науке"!

Од тада, деценијама, већина светских антрополога прихвата „пилтдаунску лобању" као научни налаз.

Тек 1953. године рендгенолошка и хемијска анализа лобање – извршена у најмодернијим лабораторијама лондонског Скотланд Јарда – потврдила је претпоставке мањине антрополога да је реч о фалсификату. Начинио га је врхунски стручњак. Он је горњи део из гробља извађене лобање специјалном техником спојио с вилицом орангутана добивши тако спој који је годинама запрепашћивао стручњаке, а многе завео у ћорсокак.

Али, прича се ту не завршава.

Тај Дојл нема појма

Амерички научник Џон Хетвеј-Винслоу, који се, како сам каже, „из хобија" бави истраживањем историјских фалсификата, годинама је испитивао аферу пилтдаунског прачовека трудећи се да утврди ко је био прави фалсификатор. Недавно је објавио резултате својих истраживања. Према њему, читаву ствар је смислио и извео славни енглески писац криминалних романа Конан Дојл, познат по свом детективу Шерлоку Холмсу. Ослањајући се на мноштво необоривих доказа Хетвеј-Винслоу објашњава како се идеја о подвали зачела и одвијала.

Пасионирани аматер геолог – иначе адвокат – Ричард Девсон често је говорио лоше о романима свог суседа Конана Дојла. Чак је тврдио да писац нема појма о праву и британским законима! Кад је Девсон једном приликом у присуству Дојла поспрдно и безочно говорио о промашености његовог најновијег романа, Дојл је чврсто одлучио да му се освети. Намеру је дуго припремао и извео је у стилу својих кримића.

Пишчева пријатељица Џеси Фовлес, власница старинарнице, добавила му је део лобање из ископине римског гроба. Од другогпријатеља, лекара и аматера зоолога на острву Борнеу, купио је лобању старог орангутана.

Помоћу финих турпија и зубарског точка Дојл је препарирао део старе лобање тако да се уклопи у вилице орангутана. Све је то, помоћу неких хемикалија, патинирао да би изгледало прастаро.

Знајући за навику свог суседа Девсона да сваког викенда копа по лагунама оближњег напуштеног рудника писац је препариране кости ту закопао.

Научници не читају кримиће

Адвокат Девсон је, разуме се, насео. Пронађену лобању одмах је пријавио Научном друштву и Британском музеју као своје откриће. Макар колико то изгледало данас чудно, за већину британских научника и готово сву штампу налаз је био доказ да је пронађена тражена карика у претварању мајмуна у човека!

Тако је настала слава „пилтдаунског човека". Одушевљење открићем остатака „првог Енглеза" било је велико. Дојл није могао да изиђе у јавност са истином. Определио се да у свом новом роману потанко опише цео ток смишљеног фалсификата. Читаоци су се одушевили. Међутим, научници не читају кримиће. Нико није протумачио његову поруку.

Зато се Дојл одлучио на духовитији начин: откривања истине и изругивања шарлатана Девсона, за многе славног научника. Купио је слонову ногу, очистио велику кост цеванице и обрадио је давши јој савршени вид искривљеног штапа за крикет. И ту кост је, вешто препарирану, ставио у исти рудник где је „пронађена" лобања његовог Пилтдаунског прачовека. Занимало га је да ли ће Девсон и компанија сада тврдити да је први Енглез изграо крикет, ту енглеску националну игру.

Може се замислити какво је било Дојлово запрепашћење, кад је, убрзо, у новинама прочитао да је „славни Девсон" пронашао дивно обрађену кост мастодонта која доказује на каквом високом нивоу је била техника и занатство у доба наших пилтдаунских предака!

Тада је Конан Дојл дигао руке од своје освете и записао: „Уместо да увалим незналице у јаму њиховог незнања ја сам допринео да се тамо покопа наука".

И умро је пре него што је сазнао да је наука ипак дошла до истине. Утврдила је да је откриће фалсификат а затим и ко је био фалсификатор...

А. П. К.

СЛОВО КОЈЕ СВЕТЛИ

ДУШАН РАДОВИЋ (1922–1984)

Избор за малу и велику децу

ВАЖНА ГЛАВА ВУКА КАРАЏИЋА

У Вуково доба
владала је мода
да се свака глава
за две турске прода,
јер ће само тако
сванути слобода.
Вук је био мудар,
није дао главу,
мислио је главом
и био у праву
и помоћу главе
стекао је славу.

ПОУКА

Хтела је да види шта је доле,
нагла се преко стола и – пала.
Ко?
Једна виљушка радознала.

ДА ЛИ ВАЉА СЛОВО „Љ"

Да је „Љ" нешто и да ваља
не би га имали сеЉак и праЉа,
мрЉа и гоЉа, чкаЉ и ЧкаЉа. Љубав? Да, ал
љубав је патња.
КраЉ? Такође, али где да нађеш краља?

ПОЗИВ

Поштована децо!
Овај дивни, овај страшни брод зове се
САНГЛБАНГЛТИНГЛТЗАНГЛРОД!
Капетан му је Христифоријуса Колумбуса
унук
или неки мало даљи род.
Министарство морнарице наредило је:
За морнара на тај диван брод могу да приме
само оног ко му брзо изговори име.
И онда тај може да се пење на катарку,
да плови смело за Африку жарку;
може да пуши лулу колико хоће,
да једе банане и друго хавајско воће
и да се прави важан као неки капетан Кук!

ПОРОДИЧНО СТАБЛО

ТАТА
ТАТИН ТАТА
ТАТИНОГ ТАТЕ ТАТА
ТАТИНОГ ТАТЕ ТАТИН ТАТА
ТАТИНОГ ТАТЕ ТАТИНОГ ТАТЕ ТАТА
Сто комата ТАТА
док се роди један ТАТА-МАТА.

ТУЖНА ПЕСМА

Живела једна госпођа Клара,
чудна и стара, врло стара...
И није имала ни маму, ни тету,
никога, никог свог на свету.

Госпођа Клара је шест мачака чувала
на јастуцима од жуте свиле.
Машне им је кројила, млеко кувала
па су сите и срећне биле –
белих мачака шест.

А кад је умрла госпођа Клара,
чудна и стара, врло стара,
– јастуке од жуте свиле нико није прао,
на доручак нико није звао,
а ловити мишеве нико није знао!

Тужне су тужне и гладне биле,
заспале су на јастуцима од жуте свиле
и никада се,
ах, никад се више нису пробудиле –
белих мачака шест.

СТРАШАН ЛАВ

Био једном један лав...
Какав лав?
Страшан лав,
нарогушен и љут сав!

Страшно, страшно!

Не питајте – шта је јео.
Тај је јео шта је хтео
– трамвај цео
и облака један део!

Страшно, страшно!

Ишао је на три ноге,
гледао је на три ока,
слушао је на три ува...

Страшно, страшно!

Зуби оштри, поглед зао,
он за милост није знао!

Страшно, страшно!

Док га Брана,
једног дана,
није гумом избрисао.

Страшно, страшно!

СЛОВО КОЈЕ СВЕТЛИ

„Е" се отворило
као извор па тече,
као пупољак па цвета,
као Сунце па греје...
Као препелице
чуче у житу слова
мале искре светлости.

Београде, добро јутро!

По распореду судбине, овај петак биће најлепши дан нечијег живота.
Када бисмо знали чијег, могли бисмо му јавити.
Да не испадне и са њим као са нама – да нисмо имали појма.

Ко је имао среће да се јутрос пробуди у Београду, може сматрати да је за данас довољно постигао у животу.
Свако даље инсистирање на још нечему, било би нескромно.

Бар за другарство нису потребне никакве школске квалификације.

Нико нема више од једног живота.
Али има много оних који, поред свога, троше и неколико туђих живота.

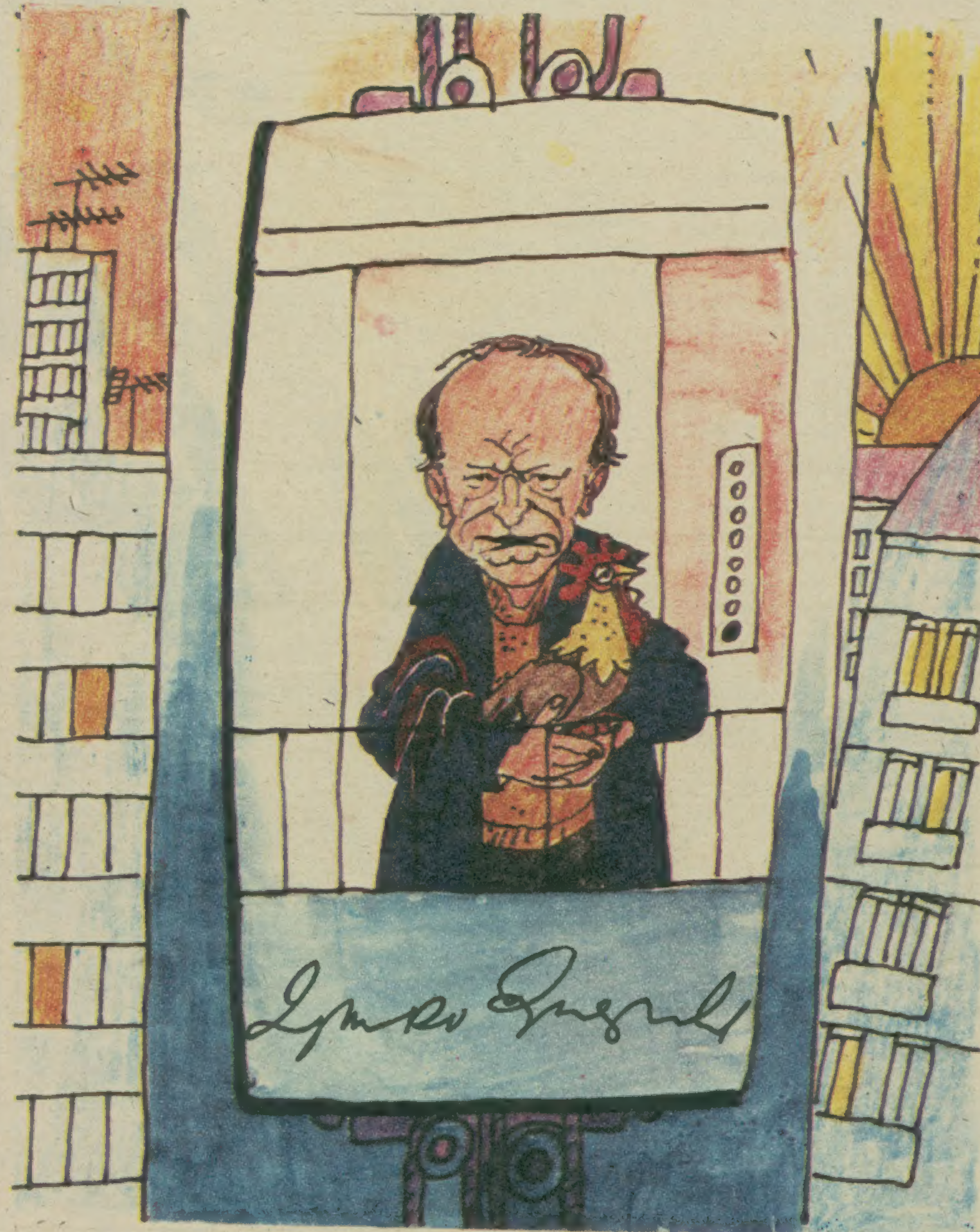
Они који много знају – мало говоре.
И обрнуто – највише говоре они који ништа не знају.
То има везе.
Само мишљење може човека спречити да говори.

Београдски лекари окупљају се полако по амбулантама, болницама и клиникама, навлаче беле мантиле и договарају се шта да нам раде.

Наш град се претворио у велику чекаоницу.
Сви чекамо лепше дане.

На Железничкој станици носачи и таксисти наплаћују улазнице свима који на та врата улазе у Београд.

Један мали Београђанин, са високе мансарде у центру града, питао је маму – када ће и они имати КУЋУ НА ЗЕМЉИ.
У Београду је све мање кућа на земљи.

Београд се потрпао у лифтове и кренуо увис.

Оно што сте пропустили у животу, не можете надокнадити брзом, суманутом вожњом.

Маме, рађајте деци сестре!
Сестре постају тетке, а тетке су најлепши, незамењиви дар сваком детињству.

Шта ли раде они наши у Зоолошком врту? Можда мисле како смо ми успели у животу, а како су они остали тамо где су и били.

Данас ће професори поново кришом пушити Зету да их не примете ученици који пуше Кент.

На Чукарици се производи шећер за реферате и деветомесечне билансе.

Пред шалтерима Завода за запошљавање неко је и овог јутра поранио и пева: Има дана када не знам шта да радим...
Гануте службенице лепе му на чело препоруке и адресе уместо хиљадарки.

Пред Народном библиотеком је ред, али за трамвај.
Ред је и пред Народним музејем, али за аутобус.

У Београду живи много заборављених људи.
Неко их је некад оставио и заборавио.

Синоћ је поново одржана једна позоришна представа а да нико није имао појма о томе.

У Београду су далеко посећеније сахране него неке позоришне представе.
Наши људи воле да виде шта је било на крају, а то модерно позориште избегава да каже.

Једна Јелена из Пете београдске најзад је нашла дечка.
Питала га је: Ко си ти?
А он јој је лепо рекао: Ја сам твој дечко.

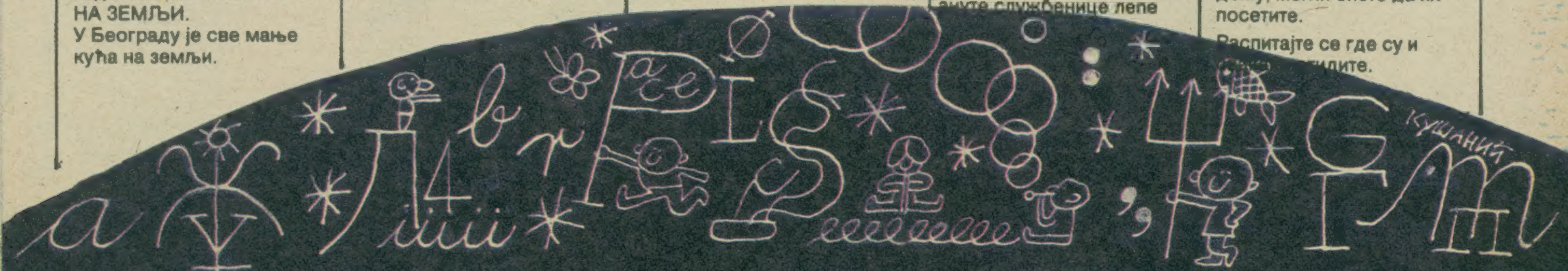
Београд нам је прљав.
Београђани, као Ивица и Марица, остављају трагове за собом да би по њима умели да се врате кућама.
На сваких педесет метара по један траг.
Ако знате шта пуше и од чега болују, лако бисте их могли наћи.

Боље је ипак да спавате.
Све што преспавате – неће вам се догодити.

Ако си ми друг, постави ме на неки висок положај.

Куда ћете на викенд?
Ако су вам мајка или отац у старачком дому, могли бисте да их посетите.

Распитајте се где су и [illegible]тилите.

ЖИВОТОПИС
НАЈБОЉЕГ ТОРЕАДОРА

АРЕНА МУ ЈЕ БИЛА И ГРОБ

У Манолетовим рукама плашт је постајао живо биће

Мануел Лауреано Родригез и Санчес, највећи тореадор на свету, кога су пријатељи звали Маноло, штампа називала „Чудовиште", а посетиоци корида свих континената Манолето, био је током дана неуобичајено узнемирен.
– Повлачим се – рекао је.
– Зарадио сам више новца него пет генерација моје породице заједно али нисам никада имао времена да у њему уживам. Имам 29 година и хоћу да напустим арену док сам још читав.

Антонија Бронкало, његова вереница, приметила је:

– Неће ти дозволити. Пре ће те убити него пустити да одеш.

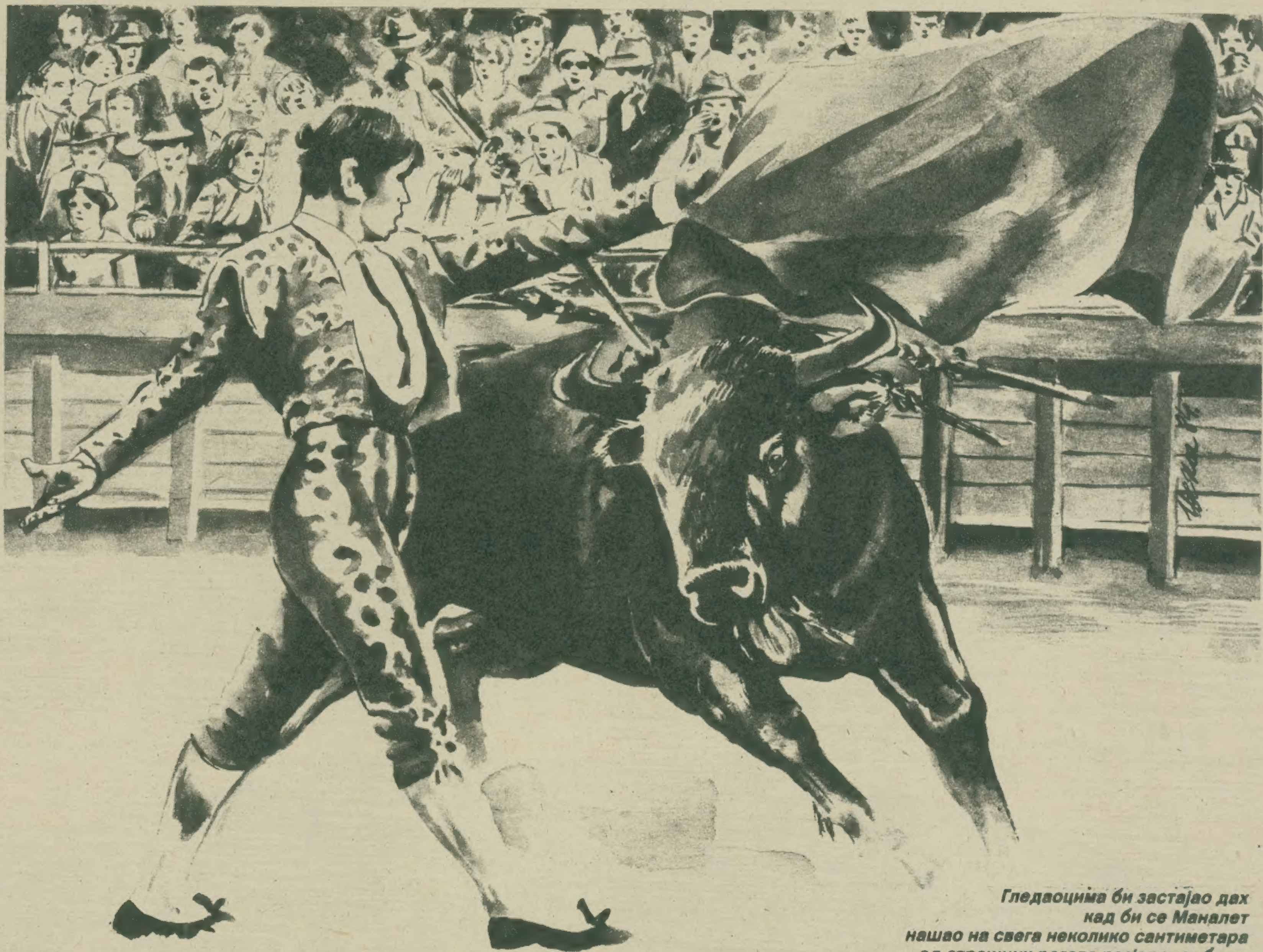
Антонија је имала право. Кад се Манолето у пролеће 1947. вратио у Шпанију из Перуа, где је вођен овај разговор, приређен му је величанствен дочек.

Манолета у арену није терала љубав за зарадом већ нешто сасвим друго: желео је да буде неко, да буде херој.

Манолето је рођен 1917. године у шпанском граду Кордоби, у самом срцу земље торера. Његова породица била је више гладна него сита а имао је само 5 година кад му је отац ослепео и умро у сиротињском прихватилишту. Мануел је, иако мршав и нежног здравља, веома рано почео да ради као зидарски помоћник. Још тада се самом себи заклео да ће постати тореро, најбољи од свих, и да ће зарадити толико новца да његова породица никада не буде гладна.

Сусрет с Хосеом Камаром

Имао је 12 година и радио на једној фарми у Сотомајору када му се указала прва прилика. На фарми су се узгајали бикови и Манолето је, кад год би имао времена, узимао плашт и хитао младим биковима. Ту би се обично нашао и

Гледаоцима би застајао дах кад би се Маналет нашао на свега неколико сантиметара од страшних рогова разјареног бика.

Илустровао ДРАГУТИН ЊЕЖИЋ

понеки познавалац тореадорске вештине који га је добронамерно исправљао и давао му савете.

Манолето је брзо учио али није имао довољно спретне и хитре покрете. Био је, међутим, веома срчан и тако предано вежбао да је убрзо позван да учествује у кориди на Пласа де торос (Трг бикова) у Кордоби.

Као и сваки почетник, борио се против сасвим младог бика а публици је представљен под именом Манолето. После тога редовно је учествовао на коридама по мањим местима. Публика широм Шпаније смејала се његовом тужном лицу, крхком телу и чудним корацима. Али, нико се није смејао начину на који је Манолето убијао бика. Кад би куцнуо час да се животињи зада последњи ударац, Манолето се бацао право на погнуту главу бика избегавајући опасне рогове за свега неколико центиметара и заривао му међу плећке мач до балчака.

– Ако настави овако, једног дана ће настрадати – говорили су добри познаваоци корида.

Одлучујући преокрет у Манолетовом животу настао је кад га је запазио бивши тореро Хосе Флорес Камара. Нови учитељ дао се на посао да усаврши Манолетов стил.

Вртоглав успех

Публика је убрзо схватила да пред собом има великог мајстора. Кад је он изводио једноставну спору фигуру познату под именом „вероника", плашт би у његовим рукама постајао као живо биће. Гледаоцима је застајао дах од брзог лепршања платна и нехаја којим је Манолето прилазио бику на свега неколико центиметара од страшних рогова. Ледено торерово лице још је више повећавало узбуђење и стварало атмосферу борбе на живот и смрт кад год би се појавио у арени.

Прва година Манолетове сарадње с Камаром била је срећна, друга му је донела славу. Већ 1939. он је био искусни матадор који је добијао највеће и најстарије бикове. Тако је и почео његов вртоглави успех.

Године 1946. Манолето је био краљ торера и из Мексика му је стигао позив с највећом сумом која је икада понуђена једном тореадору. Пред његову прву кориду у граду Мексику људи су се просто тукли за карте које нису биле јевтиније од 100 долара. Догодило се, међутим, да је баш на тој кориди Манолето тешко рањен. Пре него што су успели да га однесу до болнице, он је дошао свести, одгурнуо људе који су га придржавали и вратио се у арену. Тек пошто се одужио гледаоцима убивши бика, поново је изгубио свест и уз бурне овације однесен у болницу.

Чим је оздравио, Манолето је наставио турнеју по Мексику а затим по читавој Јужној Америци.

Али, машина се лагано кварила. У двадесет деветој години најславнији тореро на свету лично је на четрдесетогодишњака: његови рефлекси више нису били као некад.

Манолето није добио уво

И Камара је као и Манолето мислио да је дошло време да се велики тореро повуче. Али, кад су се вратили у Шпанију и кад је Манолето објавио своју намеру, напали су га са свих страна. Његови земљаци променили су речи популарне песме „Манолето", спеване некада у његову част, у: „Манолето, Манолето, ако случајно у свом купатилу нађеш малог пољског миша, нећеш успети да га убијеш!" А Манолето је био сувише поносан да би се повукао на такав начин. Одлучио је да се бори још годину дана и то с најопаснијим биковима Шпаније.

Прву кориду имао је у Барселони и сви су се сложили да никада раније Манолето није био тако сјајан, храбар и вешт.

А онда је дошао 27. август и чувена корида у Линаресу. Манолету је било веома стало да заблиста и тога дана. Пре свега, зато што је Линарес близу његовог родног места а затим и због нове звезде која се управо рађала а која је носила касније тако чувено име Луис Мигуел Доминген. Доминген је такође учествовао на кориди у Линаресу.

Други бик био је Манолетов. Он је пустио животињу да пролази поред њега тако близу да га је скоро дотицала роговима. Читава арена била је на ногама. Али, кад је требало убити бика Манолето је погрешио код првог ударца. Други ударац убио је животињу на месту и публика га је наградила бурним аплаузом али му ипак није припало уво бика, уобичајена награда матадору за савршену борбу.

Затим је уз свирку фанфара у арену ступио Луис Мигуел Доминген, леп грациозан младић од 20 година. И за њега је ова корида била прилика коју је дуго чекао: он је хтео да сруши мит о Манолету и докаже да је он, Доминген, нови краљ арене.

Доминген осваја публику

Већ првим балетским корацима и вртоглавим руковањем плаштом Доминген је изазвао буру аплауза. Затим је мулетом, црвеним комадом тканине која покрива мач у последњој фази борбе, извео све могуће вештине које се дају замислити да би освојио публику. Најзад је стао пред бика и зарио му мач међу плећке задавши му смртоносни ударац. Арена се орила од поклича, гледаоци су махали марамицама у знак признања његовој вештини и председник општине одлучио је да му се да уво убијене животиње.

Дошла је на ред друга Манолетова борба. У арену је пуштен огроман црни бик рогова оштрих као бодежи. Камара је, чим га је видео, рекао Манолету:

– Опасан и зао. Убада с десне стране. Држи се подаље од њега, дечко!

Али, Манолето је одлучио да публици прикаже борбу свог живота. Мирно је ушао у арену којом је дивљао бик и викнуо га: „Торо, торо!" Бик се на те речи муњевито окренуо и с уздигнутим репом стуштио према дрском изазивачу. Манолето је стајао као укопан и лагано махао плаштом испред њушке захуктале животиње приморавајући је на тај начин да стално окреће главу тако да је леви рог био на свега 25 центиметара од ноге храброг торера. Не померивши се с места, Манолето је још једном замахнуо плаштом и десни рог му је скоро окрзнуо бутину. Затим је уследила серија савршених класичних „вероника", тако близу бика да је овај гурнуо Манолета постранце и умало га није оборио.

С мулетом преко мача, својом чувеном завршницом, тореро се још више приближио бику. Из публике су се чули узвици: „Не! Не!", али Манолето их није слушао. Извео је 15 опасних корака који се зову „натурали", при којима је мач извађен из мулете и тек мали комад тканине служи за заваравање бика. Затим је приказао своју чувену фигуру, фантастично смелу, у којој се он окретао према трибинама док би бик прошишао покрај њега као тане. Гледаоци су промукли од одушевљења. У арени је врило као у кошници.

Краљ није свргнут

Куцнуо је час да се бику зада последњи ударац. Непомично стојећи испред животиње Манолето је оборио сечиво мача, пропео се на прсте и, док је бик кидисао повијене главе, бацио се право на десни рог. Мач се зарио у моћно црно тело, а рог је окрзнуо торера. Одједном, бик се изненада тргао, замахнуо главом надесно и зарио рог тореру у стомак. Манолето је, набијен на рог, полетео у ваздух, покушао да се ослободи и треснуо у песак арене. Бик га је још два пута пробо, рикнуо и срушио се мртав.

Камара и бандериљероси утрчали су у арену и онесвешћеног Манолета однели у болницу. Освестивши се тек на операционом столу Манолето је шапатом упитао:

– Да ли је мртав?

– Мртав је, дечко, убио си га – одговорио му је Камара док су му сузе текле низ лице.

– Убио сам га а нису ми ништа дали?

– Све су ти дали, матадоре, – рекао је један бандериљеро. – Све... и уши и реп!

Манолето је издахнуо сутрадан. Посматрајући га на одру један стари бандериљеро тужно је рекао:

– Од њега су увек тражили све више и више. Могао је још само да им да живот и он га је дао!

Б. Д.

И ПРЕСТО

РЕЗУЛТАТИ НАГРАДНЕ ИГРЕ

НАПРЕГНИ УМ:

КОЈЕ ГРЕШКЕ ПРАВЕ БИМ И БУМ

Из приспелих одговора закључили смо да већина наших читалаца има добро запажање. Они који су означили ове разлике: **оџак, налепница на кутији, ногаре штафелаја, цвет на џепу, пуњђа, Бимово око, Бимова машна, поклопац на канти за боју, наруквица мис Алгебре** и **магарчев реп** добро су урадили задатак.

Између свих који су послали тачне одговоре жири је извукао десет добитника:

– 5 годишњих претплата на „Политикин забавник" добили су:

Ненад Матковић,
Мокри долови 7
Требиње
Бранка Сладовић,
3. мословачке бригаде 48
Гарешница
Љиљана Рсовац,
Ламартинова 35
Београд
Зехра Ганибеговић
Пролетерских бригада 32
Јајце и
Ален Видојевић
Тешањка

– кожни фудбал –

Диме Ђорђијевски
Борка Медаро 12
Прилеп

– федере за јачање мишића –

Данијел Гринвалд
Букоачка 43
Загреб

– школску торбу –

Лорана Грбић
Кончарева 53/5
Сплит

– две играчке –

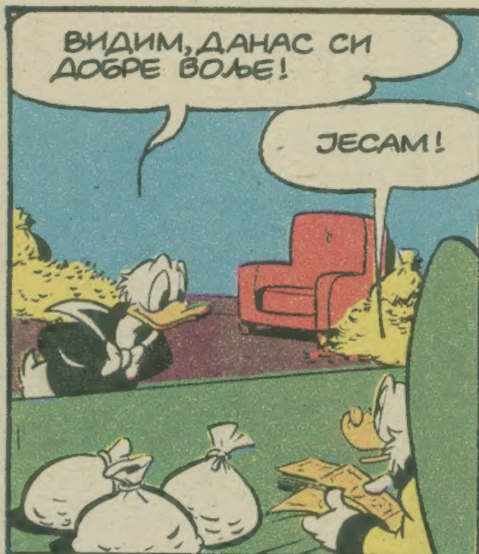
Ивица Коцић,
Филипа Филиповића 28,
Параћин и
Давор Андрашић,
Кидричева 4
Суботица

Награде шаљемо одмах, а најкасније 60 дана по објављивању.

WALT DISNEY
ПАЈА ПАТАК

ДОШЛО ЈЕ ВРЕМЕ ДА ЈАСНО И ГЛАСНО КАЖЕМ ШТА МИСЛИМ!

САМО, УВЕК МЕ УХВАТИ ДРХТАВИЦА КАД ПОМИСЛИМ НА СТРИЧЕВО НАМРГОЂЕНО ЛИЦЕ!

ВИДИМ, ДАНАС СИ ДОБРЕ ВОЉЕ!
ЈЕСАМ!

ЧАК ИАКО ПО ДЕВЕТОМЕСЕЧНОМ ОБРАЧУНУ НИСИ ОСТВАРИО ПРЕДВИЂЕНИ ПРОФИТ?!
ТАЧНО!

АЛИ, СТРИЧЕ, ТО ЈЕ ЗАБРИЊАВАЈУЋЕ!
ХА-ХА!

А ЈА, КАО ВРЕДАН И САВЕСТАН СЛУЖБЕНИК, НЕ МОГУ ДА БУДЕМ МРТАВ ХЛАДАН!
ХА-ХА-ХА!
Distributed by King Features Syndicate

НЕПРЕКИДНО ТРАЖИМ ИЗЛАЗ ИЗ ПОСТОЈЕЋЕ СИТУАЦИЈЕ!
ХА-ХА-ХА!

ПА, ПОШТО САМ СТАЛНО У ТЕШКОЈ ПСИХИЧКОЈ НАПЕТОСТИ...
ХЕ! ХА! ХО!
ХЕ-ХЕ! ХА!

...ДОШАО САМ ДА ТРАЖИМ ПОВИШИЦУ!
ХА-ХА-ХА-ХА!
ХО-ХО!
4/22

За
читање
наглас

ПОКЛОН МУДРАЦА СА ИСТОКА

Један долар и осамдесет седам центи. Било је то све. А од тога је шездесет било у центима. Центи уштеђени по један или два ценкањем с бакалином, пиљаром и месаром док се образи не запале од скривене самооптужбе због тврдичлука, извора таквог поступка. Дела их је три пута пребројала. Један долар осамдесет седам центи. А сутрадан је Божић.
Јасно је да ништа друго није преостало него да се баци на похабан диван и да завапи. Дела је тако и поступила. Али то је њу подстакло на морално разматрање да је живот саздан од јецања, плакања и смеха, са плакањем као најјачим уделом. Док домаћица постепено прелази из једне фазе у другу, обазримо се мало по дому. Намештен стан од осам долара недељно. Ако баш сасвим и није одговарао опису просјачког, ипак је изван сваке сумње припадао категорији која је наговештавала просјаке. У трему, доле, налазило се сандуче за писма у које никакво писмо није могло да уђе и једно дугме за електрично звонце које ниједан прст смртнички не би могао да принуди да зазвони. Уз то је такође, као принадлежност овоме, била приденута једна карта која је носила име: Г. Џемс Дилингем Јанг.
То „Дилингем" убачено је било у ранијем периоду благостања кад је њен власник имао плату од 30 долара недељно. Сад како је приход смањен на двадесет долара, слова „Дилинџем" су некако избледела као да су имала озбиљну намеру да се сведу на скромно и неразметљиво Д. Али кад год би г. Џемс Дилингем Јанг долазио кући и ушао у свој стан, бивао би ословљаван са „Џим" и нашао би се у топлом загрљају гђе Џемс Дилингем Јанг коју сам већ представио као Делу. Све је то било у најбољем реду.
Дела је завршила свој узвик и принела свом лицу крпицу од пудера. Стала је на прозор и с дужном пажњом бацила поглед на сиву мачку која се верала по сивом плоту сивога дворишта. Сутра је Божић а она је имала свега један долар и осамдесет седам центи од којих би Џиму требало да купи поклон. То је био збир уштеђевине коју је она месецима скупљала цент по цент. Двадесет долара недељно не значе богзна шта. Издаци су били већи него што је предвиђала. Увек је тако. Свега један долар осамдесет седам центи. Свом Џиму. Много срећних часова је провела у измишљању шта ће лепо да му купи на поклон. Нешто лепо, ретко и вредно – нешто што би бар изблиза било достојно да буде Џимово.
Између прозора собе висило је огледало. Можда сте имали прилику да видите како изгледа огледало у стану од осам долара. Веома мршава и веома гипка личност могла би у брзој смени уздужних трака огледала да добије приближно јасну слику о своме лицу. А пошто је Дела била витка, лако јој је пошло за руком да савлада ту вештину.
Одједном се с прозора стуштила пред огледало. Очи су јој засијале, али лице изгубило боју за двадесет секунди. Хитро је расплела косу и пустила да падне у свој дужини.
А ето, била су два иметка на која су Џемс Дилингем Јангови били необично поносни. Један је био Џимов џепни часовник који је некад био својина његовог оца и деде. Други је био Делина коса. Да је у стану преко светларника становала краљица од Сабе, Дела би једног дана избацила своју косу преко прозора да се суши, тек да напркоси драгом камењу и ђерданима Њеног Величанства. Да је краљ Соломон био портир куће са свим својим благом нагомиланим у подруму, Џим би сваки пут у пролазу мимо њега извадио свој часовник, само да би сагледао трзај зависти његове браде.
Сада ето, дивна коса прекрила је Делу у таласима и светлуцању као водопад мрке воде. Допирала је до колена и готово да би могла да јој послужи као одећа. И онда је нервозно и хитро поново зачешљала косу. За тренутак се заклатила а онда мирно стала док суза-две нису кануле на похабан црвени ћилим.
Бацила је на себе свој стари мрки капут, ставила на главу стари мрки шешир. Замахом зашуштале сукње и још с блиставом искром у очима одлепршала је кроз врата низ степенице на улицу.
Тамо где се зауставила писало је на фирми: „Гђа Софронија. Власи свих врста". У једном залету Дела је устрчала степеницама, прибрала се затетурано. Госпођа, дебела и предебела, ледена и једва да је личила на „Софронију".
– Да ли бисте хтели да купите моју косу? – упитала је Дела.
– Ја купујем косу – рекла је госпођа. – Скините шешир да видимо каква вам је коса.
Срозао се мрки водопад.
– Двадесет долара – рекла је госпођа одмеривши зналачком руком гомилу косе.
– Дајте ми их одмах – рекла је Дела.
Ох, и наредна два часа летела је на ружичастим крилима. Али не обазирите се на ово смушено поређење. Превртала је све могуће радње у потрази за поклоном за Џима.
Пронашла је најзад. Сасвим поуздано је за Џима створено и ни за кога другога. Ни у једној

Илустровао ЉУБОМИР МИЛОЈЕВИЋ ЉУБАЦ

Наставак на страни 10.

ПОКЛОН МУДРАЦА СА ИСТОКА

другој радњи није нашла нешто том слично, мада их је безброј претурила од врха до дна. Био је то ланчић од платине за мали џеп, једноставан и прост, што једино суштином одаје вредност а не разним заводљивим шарама – као што све добре ствари морају да буду. Био је чак достојан оног часовника. У тренутку кад га је опазила већ је знала да ће бити Џимов. Личио је на њега. Мирноћа и вредност – опис примењљив на обоје. Узели су јој двадесет и један долар за њега и она је пожурила кући са осамдесет седам центи. С таквим ланцем на часовнику Џим ће зажелети да у сваком друштву загледа колико је часова. Иако је часовник био диван, ипак га је понекад само стидљиво вадио из џепа због старог кожног каишића, којега је употребљавао место ланца.
Кад се Дела вратила кући, њен занос је мало спласнуо да би проговорили мудрост и разум. Извадила је гвожђе за коврџе, запалила гас и прионула да умањи рушевине које је направила великодушност као примеса љубави. А то је увек голем подухват, драги другови – мамутски подухват.
За тридесет минута њена глава била је начичкана ситним, уз главу приљубљеним коврџама којима је чудесно подсећала на одбеглог ђака. Дуго, пажљиво и критички је мерила у огледалу свој нови изглед.
– Ако ме Џим не убије – рекла је у себи – пре него што се прибере од првог утиска, рећи ће да личим на хорску девојку с Конеј острва. А шта сам могла да урадим ја – ох! – шта са једним доларом и осамдесет седам центи?
У седам часова била је готова кафа, а у тигању на упаљеном штедњаку чекале су шницле. Џим никад није закашњавао. Дела је у руци превртала џепни ланчић и седела при углу стола близу врата на која је он увек наилазио. Онда је чула његов корак на првој степеници сасвим доле и за тренутак пребледела. Имала је обичај да током дана у себи одмрмља ситне молитвице због најбезначајнијих ствари, а и сад је прошапутала: „Помози, Боже, да он верује да сам још лепа”.
Врата су се отворила и Џим је ушао и затворио их за собом. Изгледао је мршав и веома озбиљан. Јадник, било му је свега двадесет и две године – а већ грца под теретом породице! Био му је потребан капут, а ни рукавица није имао. Џим је ступио у собу непомичан као ловачки пас на мирис препелице. Очи је упро у Делу и у њима је био неки израз који она није умела да одгонетне и који ју је застрашио. Није то била љутња, ни изненађење, ни неодобравање, ни ужасавање, нити иједно од осећања које је очекивала. Он је, једноставно, буљио у њу тим особеним изразом лица.
Дела се извила око стола и пришла му.
– Џиме, драги – узвикнула је. – Немој да ме гледаш тако. Одсекла сам косу и продала је, јер нисам могла да дочекам Божић без поклона теби. Коса ће израсти поново – не замераш ми, је ли? Просто сам тако морала да урадим. Моја коса страховито брзо расте. Кажи ми: Срећан Божић! Џиме, и хајде да будемо срећни. Појма немаш како љубак – како леп, љубак поклон сам спремила за тебе.
– Одсекла косу? – упитао је Џим, мучно као да је до те очигледне чињенице дошао по цену најтежих умних напрезања.
– Одсекла и продала – рекла је Дела. – Хоћеш ли ме и даље волети, је ли? Ја сам и без косе ја, зар не?
Џим се обазро по соби на чудан начин.
– Кажеш да немаш више косе? – рекао је с изразом готово идиотским.
– Не тражи је више – рекла је Дела. – Продата је, рекла сам ти – продата и отишла такође. Бадње вече је, мили мој. Прими то, јер је отишло тебе ради. Ваљда ми власи на глави нису биле одмерене – наставила је у изненадном озбиљном љупкошћу – али нико моју љубав према теби одмерити не може. Џиме, да ли да ставим на ватру?
Чинило се као да се Џим нагло пробудио из неког заноса. Загрлио је своју Делу. За неколико тренутака бацимо поглед у другом правцу на неки неважан предмет. Осам долара недељно или милион долара – каква је ту разлика? Математичар или уман човек даће вам погрешан одговор. Мудраци с Истока донели су поклоне од вредности, али овакав није био међу њима. Ова нејасна примедба објасниће се касније.
– Џим је из џепа горњег капута исповртео неки омот и бацио га на сто.
– Не буди у заблуди, Дела – рекао је – што се мене тиче. Не верујем да би икакво шишање или бријање или шампони могли да смање моју љубав према мојој девојци. Али одвежађу овај омот да разумеш зашто сам онако наопако изгледао малочас.
Бели прсти вешто су кидали и цепали омот. И онда је следио занесен врисак радости; а онда, авај! Нагла женска промена у хистеричан плач и јадиковање који су у магновењу морали да упрегну сву моћ умиривања господара стана.
Јер на столу су лежали чешљеви – читава гарнитура чешљева, за стране и потиљак за којима је Дела одавно чезнула пред једним излогом на Бродвеју. Дивни чешљеви, чиста кора корњачина, с ивицама од драгог камења – управо боје ишчезлих лепих власи. Знала је да су скупи чешљеви и њено срце је просто лудовало и вапило за њима без и најмање наде да ће их икада имати. И ето, сад су њени, али увојци које би требало да реси жељени накит отишли су.
Али, ипак их је она тутнула на своје груди и напослетку подигла замагљене очи и уз осмејак казала: – Моја коса врло брзо расте, Џиме!
И онда је Дела скочила као опрљена мачка и узвикнула: – Ох, ох!
Џим још није видео свој лепи поклон. Она му га радосно принесе на длану. Мутан племенити метал као да је блеснуо сјајем од њеног пламеног и топлог расположења.
– Није ли сладак, Џиме? Претурила сам читаву варош да га пронађем. Сад ћеш по сто пута дневно да загледаш колико је часова. Дај ми твој часовник. Хоћу да видим како ће изгледати с њим.
Место да послуша, Џим се бацио на диван и забацио руке иза потиљка и смешкао се.
– Дела – рекао је – да оставимо наше божићне поклоне за извесно време. Сувише су лепи за ове часове. Продао сам часовник да бих могао да ти купим чешљеве. Како би било да шницле ставиш на ватру.
Мудраци, као што знате, били су мудри људи – који су донели поклоне Детету у јаслама. Они су измислили обичај давања поклона о Божићу. Пошто су мудри људи били, и њихови поклони су несумњиво мудри били, вероватно подесни да се замене ако су двоструко добијени. Ето овде сам вам овлаш изнео догађај без последица двоје луде деце у једном стану, деце која су сасвим немудро жртвовала једно другоме највећа блага своје куће. Али нека буде упућена последња реч мудрацима данашњих дана да од свих поклона који се дају, поклони ових двоје били су најмудрији. Од свих који дају и који примају поклоне, најмудрији су овакви какви су ови. Свугде најмудрији. Они су мудраци с Истока.

О'Хенри

ЗА ДВЕ ГОДИНЕ БИЋЕ СТО ГОДИНА ОТКАКО ПОСТОЈИ АМЕРИЧКИ КИП СЛОБОДЕ. АМЕРИЧКО-ФРАНЦУСКИ ТИМ НАСТОЈИ ДА СТАТУА НА СВЕЧАНОСТИ ИЗГЛЕДА ШТО ЛЕПШЕ

У канцеларији Ричарда Хајдена на Менхетну зазвонио је телефон. Јављају се из Статуе слободе (Statue of Liberty). Он укључује пријемник и на екрану му се указује део који моментално обнављају. Уколико пожели да боље осмотри шта се предузима, притиска дугме и добија црно-белу фотографију. За пет минута и у париском студију појављује се иста слика. Тако је француско-амерички тим који ради на рестаурацији Старе даме у могућности да се договара о радовима који су у току. Како је то могуће? Сви радници који су запослени на подмлађивању даме са подигнутом бакљом и књигом у руци (статуа је висока 46, са постољем 93 метра) носе видео камере и чим су у недоумици шта да предузму, позивају амерички или француски биро.

Статуу слободе спремају да у пуном сјају 28. октобра 1986. дочека свој стоти рођендан. Скеле су постављене још у фебруару; новац је одобрен (29 милиона долара); споразум направљен. Французима, а посебно Американцима, стало је да се посао што боље обави.

Када све буде готово, малтене се неће ни приметити никаква разлика. То је, уосталом, и циљ. Бакар којим је обложена стара госпођа је неоштећен. Од година је добио фину зеленкасту патину.

Тако ће од хиљаду квадратних метара бакра само незнатан део бити замењен.

Главни радови предстоје на унутрашњости, посебно челичној конструкцији. Начињена од 1600 полуга биће замењена. Само, никада се неће мењати више од четири шипке у исто време (и то на различитим странама).

СТАРА ДАМА ИЗ ЊУЈОРШКЕ ЛУКЕ СЕ ПОДМЛАЂУЈЕ

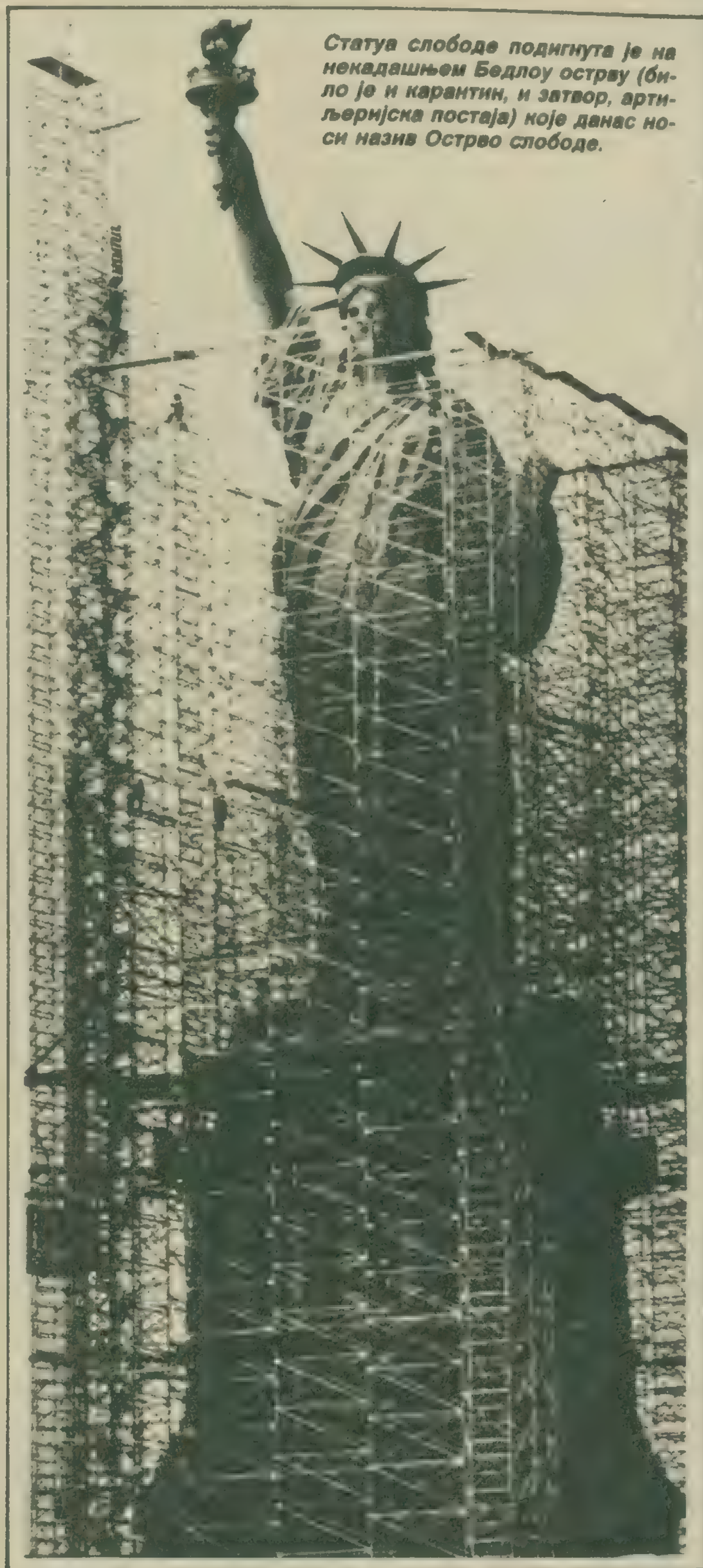
СТЕПЕНИЦЕ У ГЛАВИ

Најоштећенији део је и најиструренији – рука са подигнутом баклом. Ту читава конструкција мора да се промени иначе би за коју годину кип сигурно остао без бакље. Око руке послују по два човека највише и то само кад ветар дува брзином мањом од 30 километара на час. Саму бакљу (која ноћу светли) обнављаће из хеликоптера.

У постољу ће се стари лифт заменити двоспратним који ће бити највећи на територији САД. Биће осветљен и сав у стаклу. Када је статуа направљена, нико није могао да претпостави да ће бити толико интересовање да се она посети изнутра. Зато је све било подређено спољашности, није се мислило да треба да се олакша прилив толике масе света (дневно у Кип уђе више од осам хиљада људи!).

Било је говора и да се спиралне, веома уске и вратоломне степенице које воде до самог врха (до круне статуе) замене новим, мање стрмим. Међутим, у последњем тренутку је одлучено да их не дирају. Неко је рекао да у том мучном пењању има нечег привлачног. Ко год се попео на врх запамтио је ту вратоломију за цео живот.

В. С.

Статуа слободе подигнута је на некадашњем Бедлоу острву (било је и карантин, и затвор, артиљеријска постаја) које данас носи назив Острво слободе.

СТАТУУ ТВОЈУ ДИЖЕМ, МАЈКО!

У име пријатељства Французи су Американцима пре тачно 98 година поклонили Статуу слободе. Фигуру жене са подигнутом баклом направио је архитекта Фредерик Огист Бартолди. За лик Слободе послужио се цртама своје мајке. Прво је направљена статуа као шеснаестина од праве величине, затим као четвртина и на крају изливан је део по део каква је данас. Статуа је у 214 великих сандука пренета у Њујорк (конструкцију је направио Густав Ајфел) и свечано отворена октобра 1886.

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

Маштовита природа

РИБА ЗА ХЕРБАРИЈУМ

Риба-дроњак је сродник морског коњића и живи у коралима јужних мора, а дугачка је само неколико центиметара. Њено рецкаво тело је обрасло зеленим лишћем. Због овога риба-дроњак чак и из близине не изгледа као остале рибе. Непажљивом посматрачу се може учинити да је реч о сплету мехурића и морске траве.

Овако савршено прерушавање, наизглед невероватно, неопходно је овој врсти рибе. Пераја су јој веома закржљала и веома споро плива.

Риба-дроњак се храни рачићима, ларвама и црвићима. Усисава их дугом сурлом која је настала срастањем горње и доње вилице. Труп јој је обложен јаким крљуштима. Упркос својој маленкости, није нимало сладак залогај за рибе.

Кроз воду се полагано креће. Док плива крај лелујавог растиња прионулог за морско дно, скоро да не можемо да је распознамо.

И то је један од разлога што постоји веома мали број фотографија ове рибе-дроњка. Ова је снимљена уз обале Аустралије.

УБАЦИШ НОВЧИЋ, ИСПАДНЕ ЦВРЧАК

Не потруде ли се родитељи да им ствар објасне, деца из Аленвуда у Пенсилванији могла би да поверују како су цврчци тужне бубице које живе у аутоматима из којих испадају тек пошто у машину убациш новчић. Онда цврчци умиру у мукама.

Ствар је у томе што у дотичном граду постоје „Цврчак-аутомати" на којима пише: „Нахраните нас живим инсектима!" Напис се не односи на цврчке. И они су у аутоматима и њих једу, а аутомати у зоолошком врту за гмизавце Клајда Пилинга у Аленвуду.

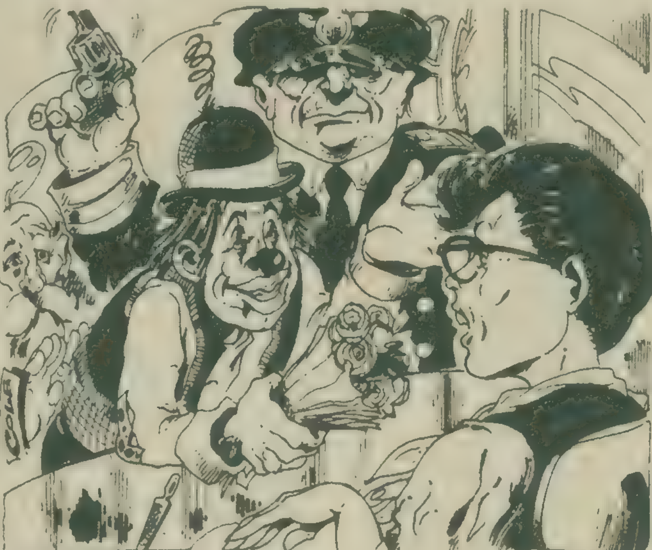
Пошто посетилац убаци новчић у машину, она избацује живог цврчка право у простор са гладним жабама, корњачама и другим гмизавцима-бубоједима. Од оних којима се изум чини суровим, Пилинг се брани тврђењем: „Мојим животињама потребан је живи плен. Оне једноставно одбијају да лове мртве цврчке. Не мислим да радим ишта што је неприродно".

За сада, Пилингови аутомати раде у његовој „земљи гмизаваца" и у две градске радње за животиње, али се он нада да ће их увести у зоолошке вртове широм земље. То би му, разуме се, донело лепу пару. Ништа неприродно, што би Клајд рекао.

БУКЕТ ЗА ВАС, ПАРЕ ЗА НАС

Одавно су лопови престали да буду наивни. Два пљачкаша, један одевен као кловн, други у униформи чувара, однели су из једне банке у америчком граду Оукланду 150 хиљада долара плус тајне камере које су пљачку снимиле. Нема филма, нема поузданих доказа.

С камером и хиљадама долара је јасно, али зашто баш кловн? Зато што је њему све дозвољено, а овај је био баш симпатичан: рекао је да ради за агенцију за

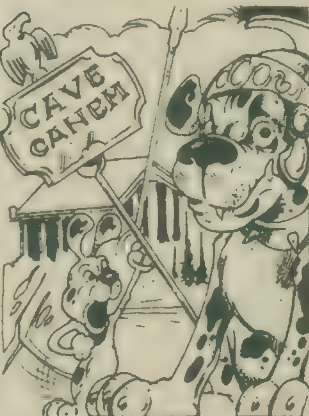
разношење поклона и цвећа и као доказ прво уручио букет једној шалтерској службеници. Онда су он и компањон који се одједном створио крај њега прешли на ствар: извукли пушке, угурали клијенте и особље банке у једну собицу, а онда натерали управника да им уредно испразни сеф.

ТИЦЕ СЕОБИЦЕ

Џули Кејран, наставница биологије из Њу Орлеанса, објашњавала је својим ђацима шта је то сеоба птица и које све птице лете у топлије крајеве. „Кад почне хладно време, птице мењају место где живе и лете у места где је топлије. Кад и тамо захлади, оне одлазе у још топлија места. Како бисте ви, децо, назвали те птице? – упитала је ђаке.

– Туристи – у хору јој је одговорио сложни разред.

КРИВИ СУ РИМЉАНИ

И стари Римљани били су неизлечиви снобови. Не зато што су држали псе, па ни зато што су, баш као што се то данас чини, на вратима вила истицали напис „Чувај се пса", него зато што је дотична табла била доказ финоће, односно чињенице да куцин газда поседује богатство коме је потребан чувар. Дакле, „Cave canem", односно чувај се пса.

ФРОЈДОВИ СЛЕДБЕНИЦИ... ПОРЕЗНИЦИ

Како је слава Сигмунда Фројда (1856–1939) расла, тако се и број пацијената који су из иностранства долазили да се код њега лече повећавао. Наведена чињеница није измакла педантним аустријским пореским властима које су, сасвим оправдано, претпоставиле да се ради о богатим људима. Нешто пошто су странци почели да пристижу, на адресу др Фројда из пореског уреда стигао је захтев да пријави све своје приходе.

Фројд је прочитао писмо и узвикнуо: „Најзад! Прво званично признање мом раду!"

СПОРТСКА КОЛА ОВУДА

Возачи камиона у САД украшавају своја возила на разноразне начине. Најновија мода уз пут је још и корисна: на левој страни крупним словима исписују „Страна за претицање", на десној, „Страна за самоубице".

Недавно је на једном ауто-путу надомак Лос Анђелеса примећено и ово решење: широка стрела по средини камиона која показује надоле и на којој пише: „Спортска кола, овуда".

СЛУЧАЈ С ТРАПАВИЦОМ

Једна жена из Хаифе прво је испустила теглу пилеће масти, онда се на њу оклизнула, при том случајно шутнула полицајца који се ту затекао и на крају треснула на плочник довољно незгодно да сломи ногу. Полицајац је одлучио да преступницу не ухапси због физичког насртаја, а трапавица да не тражи одштету од града. Тако пише у „Јерусалим посту".

ФИНИ ГРОБАР

На Западу су и погребни заводи приватни, па се зато и дешава да прелазе из руке у руку. Приликом једне такве купопродаје у Чикагу, нови власник није жалио пара да у новинама огласи како ће, због реновирања, завод бити затворен следећих месец дана.

Месец дана касније, нови власник је дао новинама нови оглас: „Хвала што сте чекали".

ГРЕШКА. НИЈЕ СЕКС НЕГО СЕКТА

У дневном листу енглеског града Хадлсфилда, „Дејли експресу", недавно се појавила исправка следеће садржине: „Назив песме коју је госпођа Гледис Робинсон прочитала на црквеној забави гласи „На небу нема секти", а не „На небу нема секса", као што смо грешком објавили.

ОТКАЧЕНИ СВЕТ РЈУБА ГОЛДБЕРГА 2

ПРОНАЛАСЦИ КОЈИ ЋЕ ТЕК ДОБИТИ НОБЕЛОВУ НАГРАДУ

Опет смо у прилици да од Рјуба Голдберга за вас позајмимо неколико практичних савета за свакодневни живот. Ако вам од њих живот не буде лепши, сигурно ће бити смешнији.

СПЕЦИЈАЛНИ МЕТОД ДА СЕ ЖЕНА НАТЕРА ДА СЕ ШТО ПРЕ СПРЕМИ ЗА ИЗЛАЗАК

НЕСТРПЉИВО ТРУПКЕТЕ СТОПАЛОМ (A) ДИЖУЋИ ПРАШИНУ (B) СА ТЕПИХА. КАНАРИНАЦ (C) КИНЕ ЗБОГ ТЕ ПРАШИНЕ, ПРИ ЧЕМУ ОДУВА ПЕРИКУ (D) СА ДЕДИНЕ ГЛАВЕ. ПЕРИКА ПАДА НА ЛУЛУ КОЈА ТИЊА (E) ПА СЕ ПЕРИКА ПАЛИ. ДИМ СЕ ДИЖЕ КРОЗ ЦЕВ (F) И ОДЛАЗИ У ЖЕНИНУ СОБУ. ОНА МИСЛИ ДА СЕ КУЋА ЗАПАЛИЛА, ПА ПРЕПЛАШЕНО ИЗЛЕЋЕ ИЗ СОБЕ, ТЕК УПОЛА ОБУЧЕНА, ШТО УОСТАЛОМ ЗНАЧИ ДА НА СЕБИ ИОНАКО ИМА ВИШЕ ОДЕЋЕ НЕГО КАД ЈЕ ПОТПУНО ОБУЧЕНА ЗА ИЗЛАЗАК.

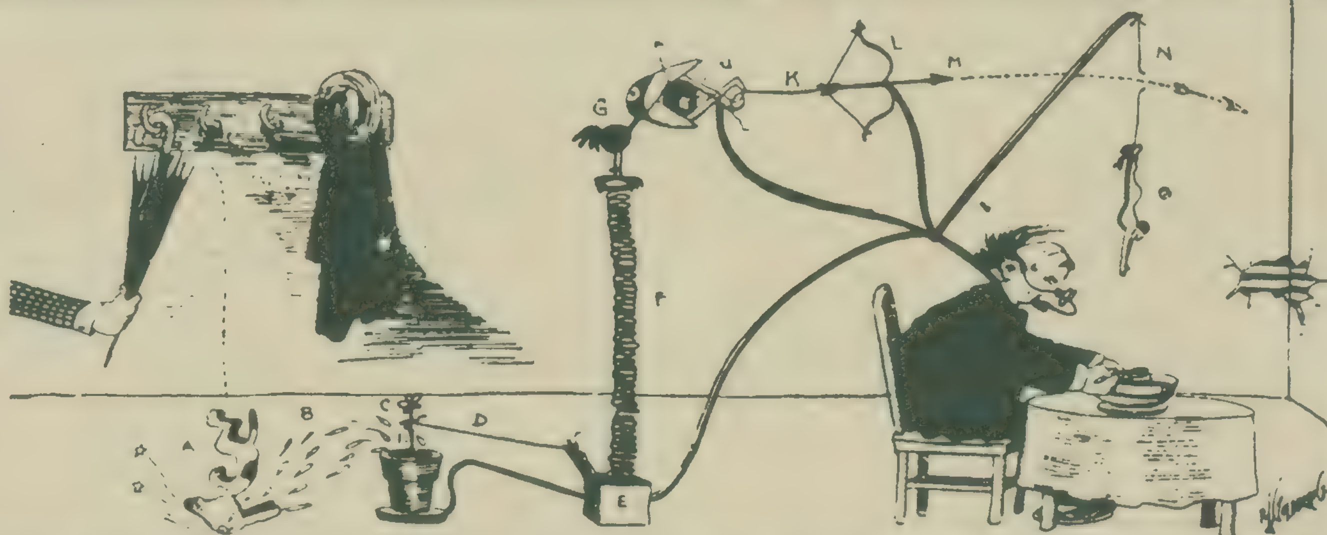

ЈЕДНОСТАВАН НАЧИН ДА СЕ ПРИВУЧЕ КЕЛНЕРОВА ПАЖЊА

ПАЛИТЕ РАКЕТУ (A) ЦИГАРЕТОМ (B). КАД РАКЕТА ПОЛЕТИ, ЖИЦА (C) ОТВАРА КУТИЈУ СА ПАЈАЦОМ НА ФЕДЕРУ (D), КОЈИ ИСКАЧЕ И ПРЕПАДА БОДЉИКАВО ПРАСЕ (E). БОДЉИКАВОМ ПРАСЕТУ СЕ ОД СТРАХА НАКОСТРЕШЕ БОДЉЕ И БУШЕ ТЕРМОФОР СА ТОПЛОМ ВОДОМ (F). КАД ВОДА ИСЦУРИ, СМАЊИ СЕ ТЕЖИНА ТЕРМОФОРА, ТАКО ДА ПАР ОРТОПЕДСКИХ ШАКА ПАДА ДО ОБРАЗА КЕЛНЕРА (H). ОНДА ХИТРО ПОВЛАЧИТЕ КОНОПАЦ (I) И ПОСРЕДСТВОМ ДИСКА (J) КОЈИ ТАКО ОКРЕЋЕТЕ – ОКРЕЋЕТЕ И КЕЛНЕРОВУ ГЛАВУ ПРЕМА СЕБИ, ТАКО ДА ВАС ОН УГЛЕДА ПРЕ НО ШТО СКАПАТЕ ОД ГЛАДИ.

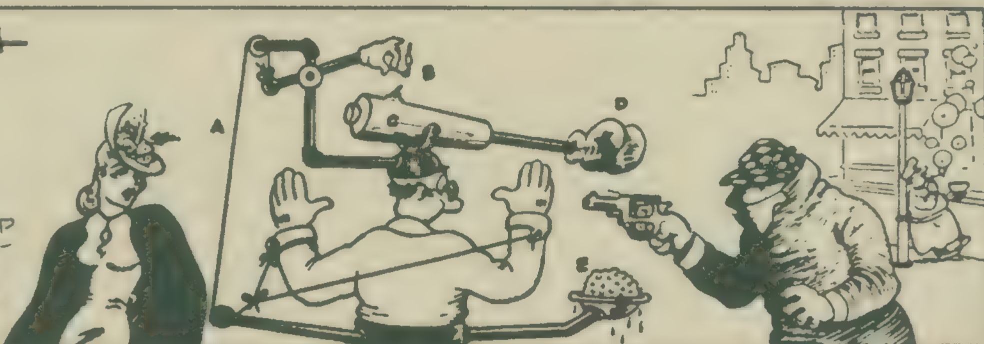
АЛАРМ ПРОТИВ КРАЂЕ КИШОБРАНА

КАД ЛОПОВ ЗГРАБИ ВАШ КИШОБРАН, ПРОБУДИ СЕ ПАС (A) И ПОСКОЧИ ОД СТРАХА, ПА ТРЕСНЕ ГЛАВОМ О ПОД ТАКО ЈАКО ДА ЗАПЛАЧЕ ОД БОЛА. СУЗЕ (B) ПОКВАСЕ БИЉКУ (C), КОЈА РАСТЕ И ПОВЛАЧИ КОНОПАЦ (D) ОТВАРАЈУЋИ КУТИЈУ (E) И ОСЛОБАЂАЈУЋИ ОПРУГУ (F). ОПРУГА ПОДИЖЕ ПТИЦУ (G) ДО ЈАБУКЕ (H) КОЈА ЈЕ У КЉЕШТИМА (I). ПТИЦА ЗАГРИЗЕ ЈАБУКУ, ОТВАРАЈУЋИ РУЧИЦЕ КЉЕШТА (J), КОЈЕ ПУШТАЈУ ЗАТЕГУ (K). СЛЕДСТВЕНО, ЛУК (L) ОДАПИЊЕ СТРЕЛУ (M) У КОНЧИЋ (N) СЕКУЋИ ГА НАПОЛА И ОТКАЧИЊУЋИ ЛУТКУ (O) КОЈА ПАДА У СУПУ, СМЕСТА СИГНАЛИЗИРАЈУЋИ ВЛАСНИКУ КИШОБРАНА ДА ТУ НИСУ ЧИСТА ПОСЛА.

КАКО СЕ ОДБРАНИТИ ОД РАЗБОЈНИКА

КАД ПОДИГНЕТЕ РУКЕ, ПОВЛАЧИТЕ КОНОПАЦ (A) КОЈИ ПОСРЕДСТВОМ ПОЛУГА СПУШТА УПАЉЕНУ ШИБИЦУ (B) А ОВА ПОТПАЉУЈЕ ХАРПУН (C) ИЗ КОГА ИЗЛЕЋЕ ПОЛУГА СА БОКСЕРСКОМ РУКАВИЦОМ (D) ПРАВО КА РАЗБОЈНИКОВОЈ ВИЛИЦИ. АКО ЈЕ ДОВОЉНО ХИТАР ДА ИЗБЕГНЕ УДАРАЦ БОКСЕРСКОМ РУКАВИЦОМ, РАЗБОЈНИК ЋЕ САГНУТИ ГЛАВУ – АЛИ ПРАВО У СУНЂЕР НАПУЊЕН ХЛОРОФОРМОМ (E) ПА ЋЕ НЕМОЋНО КЛИЗНУТИ НА ПЛОЧНИК.

РЕЦИ НЕШТО, САША!

ДОК ЈЕ ШЕСТОГОДИШЊЕМ ДРУГУ ПОКАЗИВАО КАКО СЕ ТАРЗАН ОСЛОБАЂА НЕПРИЈАТЕЉА КОЈИ ХОЋЕ ДА ГА ОБЕСЕ, САША СЕ ОКЛИЗНУО НИЗ КОСИ КРОВ ГАРАЖЕ И ГЛАВОМ УЛЕТЕО ПРАВО У ОМЧУ ВЕЗАНУ ЗА ГРАНУ...

Тог јутра лекари Бранка и Тома Павловић кренули су на посао нешто раније. Тома је био узбуђен: за неколико сати требало је да свечано пусти у рад апарат за дијализу за који се толико заузимао. Бранка је повирила у собу где су спавали њихови синови Синиша и Саша. Било јој је жао да их буди. Уосталом, иду по подне у школу, па могу мало дуже да одспавају. После ће Синиша који већ иде у средњу школу да да̂ доручак Саши... Али, тако је само она мислила.

Чим је чуо да су се спољна врата закључала, мали Саша се извукао испод покривача, погледао према старијем брату који је дубоко дисао и на прстима се искрао из собе. У глави је још од синоћ имао готов план... Навукао је кратке панталоне, мајицу и онако бос искрао се из стана. Један спрат ниже покуцао је на врата, Оливер га је већ чекао и сад су њих двојица трчали према дворишту, тачније према ниским гаражама испод дрвећа.

Непредвиђен корак

Тих дана је на телевизији приказивана серија о Тарзану и читаве улице ориле су се од поклича – дечаци су скакали по грани и арлаукали опонашајући свемогућег јунака. Ни десетогодишњи Саша није остао миран. Одушевљен разним вештинама које је Тарзан изводио, хтео је да испроба неке трикове. После доста вежбања одлучио је да покаже Оливеру како краљ џунгле, коме су руке везане на леђима, успева да се ослободи непријатеља који намеравају да га обесе.

Нашао је идеално место за „показивање". Крај саме гараже у улици Маршала Тита 190, у Смедеревској Паланци, уздизало се високо дрво са лепом бочном граном, као створеном за вешање. Од куће је понео гајтан од старе пегле, попео се на дрво и везао омчу... Оли је одоздо са земље пратио шта Саша ради. Имао је велико поверење у њега: Сале већ иде у четврти основне, учи карате...

За то време Саша је прешао на кров гараже који се налази нешто испод гране са омчом, ставио руке на леђа, баш као Тарзан и представа је могла да почне. Ко зна шта би Саша показао Оливеру – јер је дуго вежбао – да се у том тренутку није оклизнуо. Махинално је чучнуо и даље држећи поштено руке на леђима док је босим ногама клизио према ивици крова гараже. Пре но што је стигао до краја лима, његова мала плавокоса глава улетела је право у омчу! Сале се само тргнуо и остао да виси с ногама високо у ваздуху.

Упомоћ!

Оливер је најпре поверовао да Саша само изводи трик. Али, како је Саша ћутао док му се тело љуљало као лутка обешена о грану, дечак је осетио да нешто није у реду. Осврнуо се око себе, нигде никог. Шта да ради? Позвао је неколико пута:

– Сале, Сале! Зашто ћутиш? Кажи нешто! – Никаквог одговора. Оливер се уплашио као никад у животу. Полако, ногу пред ногу, упутио се ка згради осврћући се повремено према дрвету.

Кад је ушао у стан, мајка га је понудила да једе, али он је само одмахнуо главом.

Добро, Оли, шта ти је јутрос? – Али, дечак је буквално занемео. Ни реч није могао да изговори. Осећао се крив. Није тачно ни знао шта се десило, али је осећао да је то нешто страшно, најстрашније... Вртео се по кухињи, врпољио, али уста није могао да отвори. А секунди су протицали, драгоцени секунди, па онда и минути...

То би сигурно био крај приче о Саши и Сашином животу да случајно туда није прошао комшија Срећко који је кренуо да купи нешто у граду. Видећи дете које виси обешено о грану, стресао се од ужаса и одмах затим потрчао ка њему. Главно је да му подигне тело, да главу извуче из омче. Повикао је „упомоћ" и убрзо је Саша који није давао никакве знаке живота био у колима која су јурила према болници...

Учинили смо све што можемо

Дежурни лекар успео је после доста труда да успостави дисање и рад срца, али дечак је и даље био у дубокој несвести. Никаквог покрета, ниједног знака да у њему има трачка свесног живота.

Одмах су позвали родитеље који раде у истој болници. Тома на Интерном, Бранка на инфективном одељењу. Др Павловић је прекинуо свечани говор крај апарата за дијализу, Бранка је дотрчала за њим.

...Следећи сати били су најтежи које је породица Павловић имала у животу. Сви су били на окупу – отац, мајка, дотрчао је и Синиша, а стигла је и најстарија сестра Соња која студира у Београду. Лекари су учинили што су могли и сад је само требало чекати... Израчунали су да је дечак висио најмање пет минута, мозак је предуго остао без кисеоника, а зна се шта то значи. Срећом, по трагу гајтана на Сашином врату видело се да је ишао мало укосо што је остављало наде да можда, можда, дечак цело то време није био потпуно без ваздуха. Друга срећна околност била је та што је Саша био мршавко. Да је имао више килограма – тежина би га угушила... Тренутке наде смењивала је сумња: хоће ли Саша моћи да хода и говори или ће...

Али, Павловићи се нису предавали. Свих четворо на окупу вребали су и најмању промену и већ после првог Сашиног уздаха и покрета обрве, нису више стајали као крај одра. Почели су да говоре, најпре тихо, а како је време одмицало, све гласније и живље. Пуних осамнаест часова прошло је док Саша није отворио очи. Све их је погледао сањиво и рекао: „Пишки ми се!"

– Биле су то најзначајније речи које сам икад чула – каже данас Соња. – Узалуд смо га наговарали да то учини овде у соби, он је упорно понављао: „Нећу овде, хоћу у клозет". – Онда су га тата и мама узели под руке, он је жмурећи полако ходао. Саша је говорио. Саша је ходао! Наш Саша је победио.

***

Прошло је неколико дана, он се сасвим опоравио, али догађај није спомињао. Само је једном рекао „оно кад сам пао са гараже".

Вера СМИЉАНИЋ

Илустровао БРАНА ЈОВАНОВИЋ

ПОРУЧНИК БЛУБЕРИ: БАЛАДА О БЛАГУ (II ДЕО)

ПИШЕ: ЖАН-МИШЕЛ ШАРЛИЕ ЦРТА: ЖАН ЖИРО

КАСНИЈЕ...

МЕКСИКАНАЦ НИЈЕ БАШ СВЕ СЛАГАО! ТРЕВОР ЈЕ ЗАИСТА МРТАВ! АЛИ ГА НИЈЕ ФИНЛИ УБИО! БИСЕР ЈЕ ОСВЕТИЛА МУЖА!

ДОБРО ЈЕ ШТО ЈЕ ОСТАЛА ДА ЧУВА КОЊЕ!

БАШ ЊУ БРИГА! ИНТЕРЕСУЈЕ ЈЕ САМО ЗЛАТО! УМОТАЈМО ГА!

ЕВО ИХ, ИЗЛАЗЕ! НЕШТО ТОВАРЕ НА КОЊА!

ТРЕВОРОВ ЛЕШ! РЕКАО САМ ТИ ДА МИ НЕ ТРЕБА ДА ГУБИМО ВРЕМЕ!

ЧИСТО ГУБЉЕЊЕ ВРЕМЕНА ОВАЈ ПОКОП! ТРЕБАЛО ЈЕ ПРВО ДА ВИДИМО ДА ЛИ ЈЕ ЗЛАТО ЈОШ ТУ!

КАКВА ОСЕЋАЈНОСТ!

ПРИНЦЕЗО, ТРЕВОР ЈЕ ИПАК БИО ДОБАР ЧОВЕК! НЕШТО МИ ГОВОРИ ДА ЋЕМО НАЋИ ИСКОПАН ГРОБ!

НА ГРОБЉУ...

ШТА САМ ВАМ РЕКАО?

ЗАКАСНИЛИ СМО! ФИНЛИ ЈЕ НАШАО ЛОВУ!

НИЈЕ, ДРАГА! ИМЕ НА ГРОБУ НЕ ОДГОВАРА ПОРУЦИ!

УХ, ОНДА ДА ПОЖУРИМО!

МАЛО КАСНИЈЕ...

НАПИСАО САМ ИМЕ И ЧИН НА КРСТУ!

БИО ЈЕ ЧУДАН! ВИШЕ ЈЕ ВОЛЕО ДА УМРЕ, НЕГО ДА ПОГАЗИ ДАТУ РЕЧ!

АМИН! СВЕ ШТО ЈЕ ДОБИО, ТО ЈЕ ПАРЧЕ ЗЕМЉЕ, А МИ И ДАЉЕ ГУБИМО ВРЕМЕ!

ФЉАС!

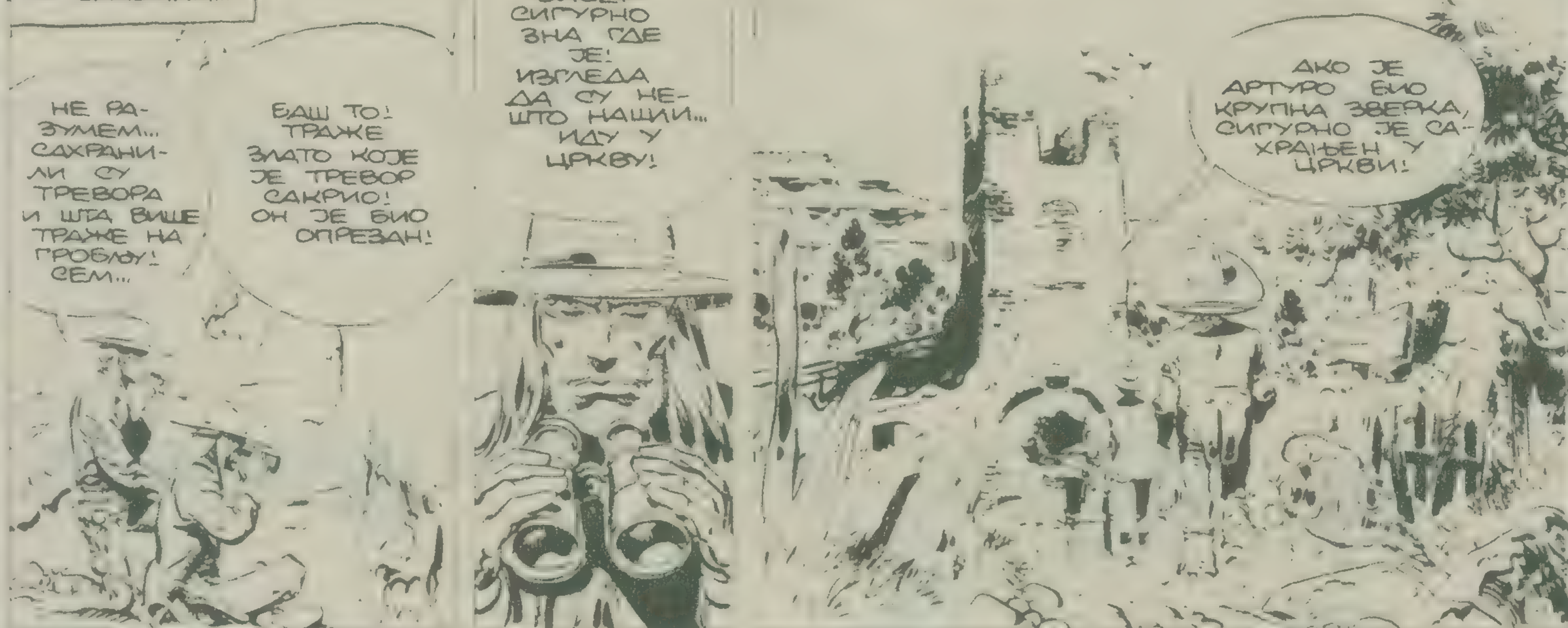
НИСАМ НИ ПОМИСЛИО ДА МАЈК МОЖЕ БИТИ ГРУБ!

БИО БИ ГРУБ ДА ЈЕ У ПИТАЊУ СЛАБА ЖЕНА КОЈА НЕ ЗНА ДА СЕ БРАНИ!

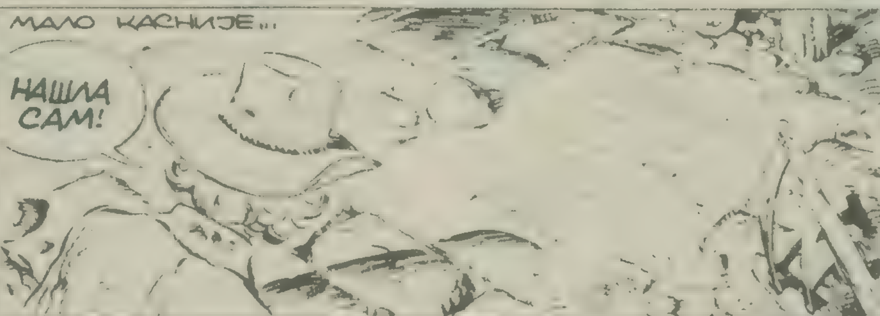
ПЛАТИЋЕТЕ МИ ОВО, БЛУБЕРИ...

ОКЕЈ! А САД МИ ПОМОЗИТЕ ДА НАЂЕМ ГРОБ СА ИМЕНОМ АРТУРО ЛЕЈБА!

КАСНИЈЕ...
ВЕЋ ТРЕЋИ ПУТ ОБИЛАЗИМ СВЕ И - НИШТА!
ИЗГЛЕДА ДА НИЈЕ ОВДЕ САХРАЊЕН!
МОЖДА ЈЕ ИМЕ ИЗБЛЕДЕЛО! А ТАКО СМО СЕ ОБРАДОВАЛИ!
СЕТИО САМ СЕ НЕШТО!

У БЛИЗИНИ...
НЕ РАЗУМЕМ... САХРАНИЛИ СУ ТРЕВОРА И ШТА ВИШЕ ТРАЖЕ НА ГРОБЉУ! СЕМ...
БАШ ТО! ТРАЖЕ ЗЛАТО КОЈЕ ЈЕ ТРЕВОР САКРИО! ОН ЈЕ БИО ОПРЕЗАН!
БИСЕР СИГУРНО ЗНА ГДЕ ЈЕ! ИЗГЛЕДА ДА СУ НЕШТО НАШЛИ... ИДУ У ЦРКВУ!
АКО ЈЕ АРТУРО БИО КРУПНА ЗВЕРКА, СИГУРНО ЈЕ САХРАЊЕН У ЦРКВИ!

НИСАМ СЕ ПРЕШАО! ИМА НЕКОЛИКО ГРОБОВА!
АКО ГА САД НЕ НАЂЕМО, НЕ ВРЕДИ ВИШЕ ТРАЖИТИ!

МАЛО КАСНИЈЕ...
НАШЛА САМ!

УСКОРО...
ПОМЕРА СЕ! НИЈЕ БЕТОНИРАНО!
ТРЕВОР ЈЕ БИО ЛУКАВ И ПЕДАНТАН!
НАДАМ СЕ ДА УНУТРА ИМА И ПИЋА!

ЈОШ УВЕК СУ У ЦРКВИ!
АХА! ПУСТИЋЕМО ИХ ДА ПРОНАЂУ ЗЛАТО, А ОНДА ЋЕМО ИМ ГА УЗЕТИ!

У ЦРКВИ...
САНДУК!
МИСЛИТЕ ЛИ ДА ЈЕ ЗЛАТО УНУТРА?
ВИДЕЋЕМО! СИЛАЗИ!
БИЋЕ ТЕШКО! САНДУК ЈЕ БЛИНДИРАН, КАО БАНЧИН СЕФ!
НЕ БИ БИЛО ТАКО ДА ЈЕ ОБИЧАН СМРТНИК У ПИТАЊУ!
ШТО ГА НЕ ОТВОРИТЕ?
ПОТРЕБАН НАМ ЈЕ СПЕЦИЈАЛНИ АЛАТ И ДИНАМИТ! А, СУДЕЋИ ПО ТЕЖИНИ, ЗЛАТО ЈЕ СИГУРНО УНУТРА!
УХ!
НИЈЕ ВАЉДА ДА ОДУСТАЈЕТЕ?
НЕ ПАНИЧИТЕ! ИМА НЕШТО ВАЖНИЈЕ! А И ЛОПЕЗ НАМ ЈЕ ЗА ПЕТАМА!
А ПИЋА НЕМА!
А ШТА ЈЕ ТО ВАЖНИЈЕ ОД ЗЛАТА?
УХВАТИЛА ВАС ЈЕ ЗЛАТНА ГРОЗНИЦА! КОЊИ НАМ НЕЋЕ ИЗДРЖАТИ ТОЛИКУ ТЕЖИНУ!
СИГУРНО ЋЕМО У ОКОЛИНИ НАЋИ НЕШТО! АКО КРЕНЕМО У СУМРАК, ИМАМО ЦЕЛУ НОЋ ПРЕД НАМА!
И ДА ОСТАВИМО ЗЛАТО БЕЗ ЧУВАРА?
У ПРАВУ СИ, СИНКО! ТРЕБА ДА НАЂЕМО НЕКА ДОБРА КОЛА! ПРЕДЛАЖЕМ ДА ЗАТВОРИМО ОВУ РУПУ!
ОКЕЈ, МАК! АКО БУДЕ МОГУЋЕ, ПОНЕЋЕМО КОВЧЕГ!
БОЈИТЕ СЕ ДА ВАМ ЈА НЕ ОДМАГЛИМ?
НЕ ТРЕБА БАЦАТИ У ИСКУШЕЊА ЖЕНУ КАО ШТО СТЕ ВИ!
НА ПОСАО! СМАЗАЋЕМО НЕШТО, А ОНДА У ПОТРАГУ ЗА КОЛИМА!
НЕ ДОДИРУЈТЕ МЕ, ГРУБИЈАНЕ!
КАО ДА НИЈЕ ОТВАРАНО!
БИЛО ЈЕ И ДОСАД! АЛИ, ЗАТО ВАС ОСТАВЉАМО ОВДЕ!

КАСНИЈЕ...

НЕМАМО ЈОШ ПУНО КЛОПЕ! МОРАМО У НАБАВКУ!

ПИТАМ СЕ ДА ЛИ ЈЕ ПАМЕТНО ДА ЊУ ОСТАВИМО КОД ЗЛАТА!

НЕЋЕ МОЋИ ДА ОТВОРИ САНДУК, АЛИ РАДИ СВАКЕ СИГУРНОСТИ, ПОВЕШЋЕМО СВЕ КОЊЕ!

А КАКО МИСЛИТЕ ДА ПОБЕГНЕМ АКО ЛОПЕЗ НАИЂЕ?

ТАДА ВАМ НИ КОЊИ НЕЋЕ ПОМОЋИ! НАЈБОЉЕ ЋЕ БИТИ ДА СЕ ЗАТВОРИТЕ ОВДЕ!

ВРАТА СУ ЈАКА, А ПРОЗОРИ ИМАЈУ РЕШЕТКЕ! КАО У ЗАТВОРУ!

СМРКАВА СЕ! НАДАМ СЕ ДА ЋЕМО СЕ ВРАТИТИ ДО ИДУЋЕ НОЋИ! НЕ ОТВАРАЈТЕ ВРАТА ДОК НЕ ДОЂЕМО!

СРЕЋНО!

БИЋЕ ВАЉДА!

ФИНИИ СЕ СПРЕМИО ДА СИЂЕ У ТАКОМУ...

ЈЕНКИ СЕ ВАРА АКО МИСЛИ ДА ЋЕ ОВО ЗАДРЖАТИ НАПАДАЧЕ!

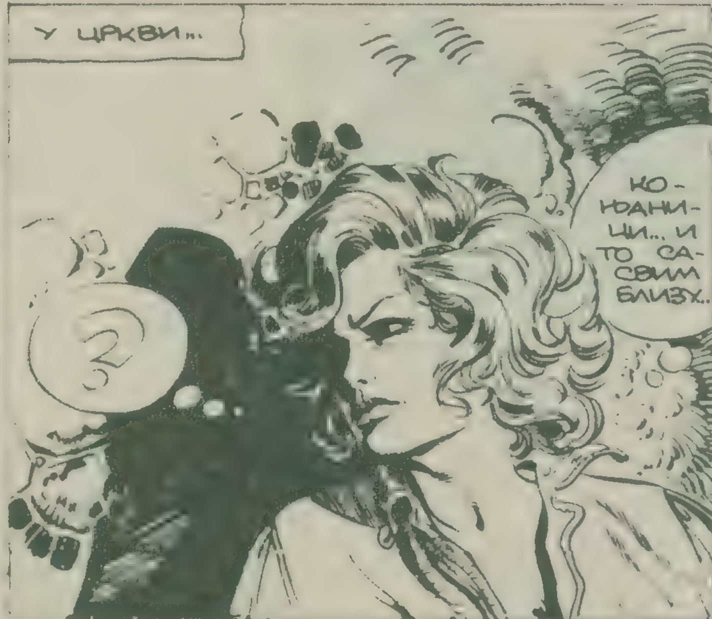
У БРДИМА...

ТРОЈИЦА НАПУШТАЈУ ТАКОМУ, АЛИ БЕЗ ЖЕНЕ!

АКО СЕ СКОРО НЕ ВРАТЕ, ОТИЋИ ЋЕМО ДА ЈОЈ ПОСТАВИМО НЕКОЛИКО ПИТАЊА!

ТРИ ЈАХАЧА СУ СЕ УПУТИЛА У ЧИЧАУ...

ДАЛЕКО ОДАТЛЕ...
КОЛИКО СТЕ КОЊА НАШЛИ?
ПОЛОВИНУ! АЛИ МОРАМО ИХ ОСТАВИТИ ДА СЕ ОДМОРЕ!

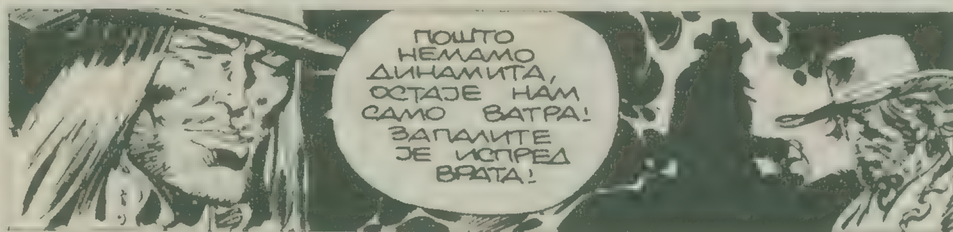

У ЦРКВИ...
?
КОЊАНИЦИ... И ТО САСВИМ БЛИЗУ...

НЕМА ДРУГОГ ИЗЛАЗА! ПРАВА МАЛА ТВРЂАВА!
НЕ ТРЕБА ДА БРИНЕМО! БЛУБЕРИ ЈЕ ДАЛЕКО, А ДАМА НЕМА ЗАШТИТУ!
ВРАТА СУ БЛОКИРАНА!

НЕМОЈТЕ НАС ТЕРАТИ ДА БУДЕМО ГРУБИ, ОТВОРИТЕ ВРАТА!
КИМБАЛОВ ГЛАС...

САМО ПРОБАЈТЕ! ПРВИ КОЈИ ПРОМОЛИ НОС, НАЈЕШЋЕ СЕ ОЛОВА!
НЕ МОЖЕМО РАЗВАЛИТИ ОВА ВРАТА!
ОНА ЈЕ СПОСОБНА ЗА ТАКО НЕШТО!

ТРЕБА ДА ИХ ДРЖИМ ШТО ДАЉЕ ОД ВРАТА... ПРОБАЋУ СА ЗВОНИКА...

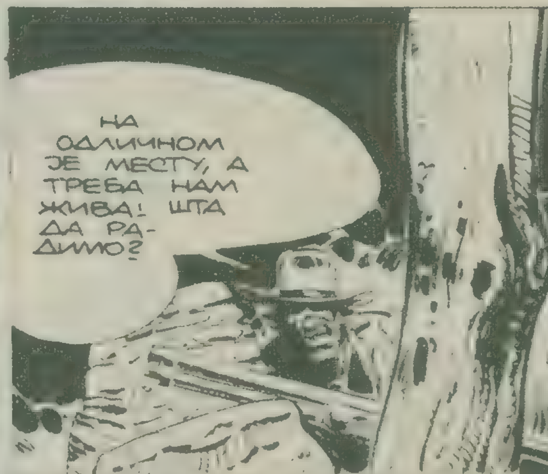

ПОШТО НЕМАМО ДИНАМИТА, ОСТАЈЕ НАМ САМО ВАТРА! ЗАПАЛИТЕ ЈЕ ИСПРЕД ВРАТА!

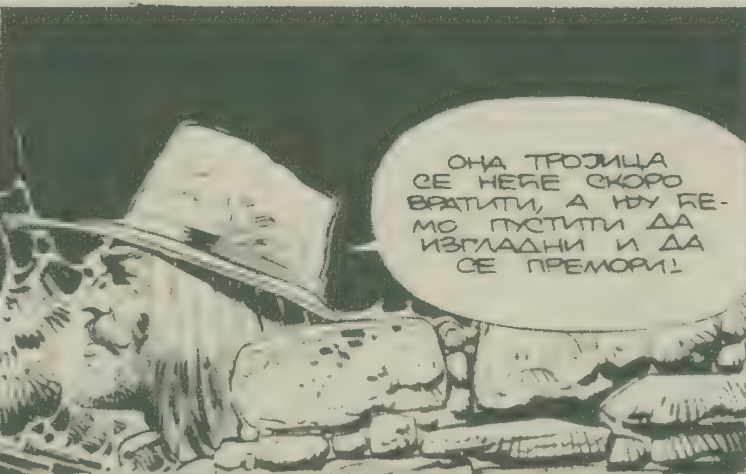

МАЛО КАСНИЈЕ...
ПОВУЦИТЕ СЕ! ЈА ЋУ ПОКУШАТИ!

БУМ!

СКЛОНИТЕ СЕ! ПОГОДИЛА ЈЕ ГАРФИЛДА!

ОБАВЕШ-ТЕЊЕ АМА-ТЕРИМА! КО ГОД СЕ ПРИ-БЛИЖИ ВРА-ТИМА, ИСТО ГА ЧЕКА!

НА ОДЛИЧНОМ ЈЕ МЕСТУ, А ТРЕБА НАМ ЖИВА! ШТА ДА РА-ДИМО?

ОНА ТРОЈИЦА СЕ НЕЋЕ СКОРО ВРАТИТИ, А ЊУ ЋЕ-МО ПУСТИТИ ДА ИЗГЛАДНИ И ДА СЕ ПРЕМОРИ!

ОХ!
ПАМ!

СВАНУЛА ЈЕ ЗОРА...
ЉУДИ СУ СПРЕМНИ, ГУВЕРНЕ-РУ!
КРЕЋЕМО! СТО ПЕЗОСА ОНОМЕ КО НАЂЕ ТРАГ!

БЛИЗУ ЧИУАУЕ...
ПРАВА СРЕЋА ДА СМО СТИГЛИ ДОВДЕ!
УМУК-НИ! ЕВО КОЛА!

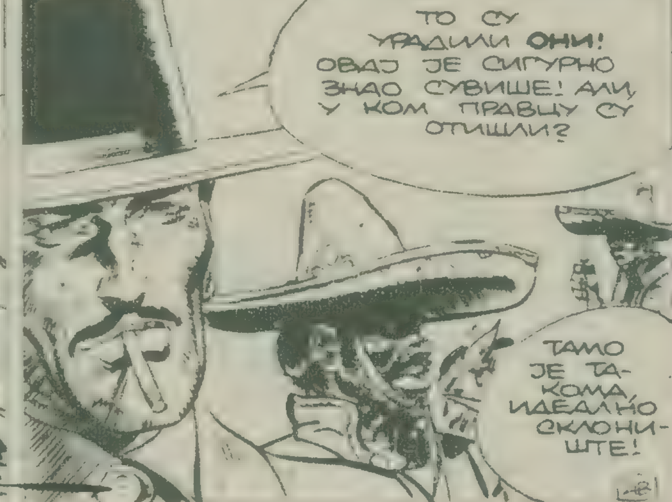

?!!?

ПОЧИ-ЊЕМ ДА СУМЊАМ ДА УМЕСТО МОЗГА У ГЛАВИ ИМАШ ВИСКИ!
ТЈА! ТЈА!
ПИХ!

У РАВНИЦИ...
ЈОШ УВЕК НИШТА!
ГЛЕДАЈ, ЛЕШИНА-РИ! ИДИ, РЕЦИ ЛОПЕЗУ!

МАЛО КАСНИЈЕ...
ГРОБАРИ СУ ИЗГЛЕ-ДА ЖУРИ-ЛИ!
ЛЕШ! ВИРЕ МУ НО-ГЕ!

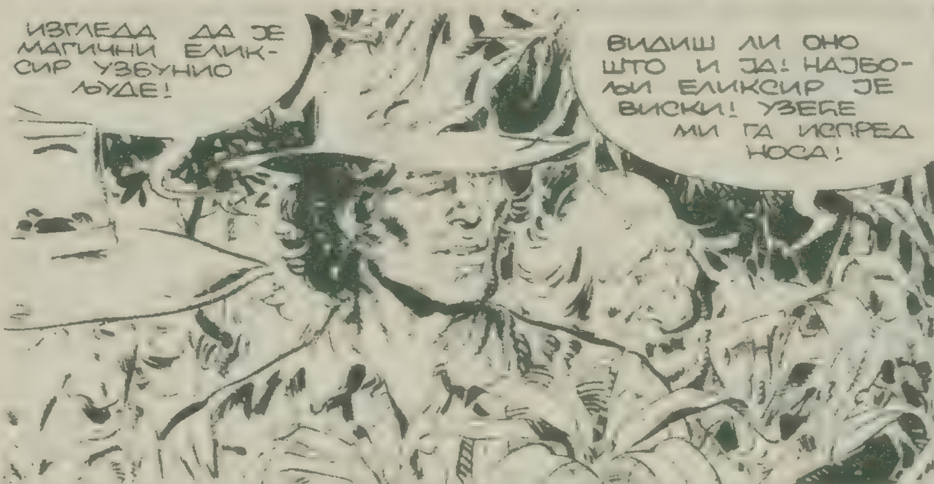

НИСМО ЊЕГА ТРАЖИЛИ!
УБИЈЕН ИЗБЛИЗА И ТО НИСУ БИ-ЛИ АПАЧИ!

ТО СУ УРАДИЛИ **ОНИ**! ОВАЈ ЈЕ СИГУРНО ЗНАО СУВИШЕ! АЛИ, У КОМ ПРАВЦУ СУ ОТИШЛИ?
ТАМО ЈЕ ТА-КОМА, ИДЕАЛНО СКЛОНИ-ШТЕ!

У ТАКОМИ...
САН, УМОР И МАЛО МУНИЦИЈЕ... НЕЋУ ИЗДРЖАТИ...

У ЧИУАУИ САТИ СУ ПРОЛАЗИЛИ...
СКОРО ЋЕ ПОДНЕ, А ЈОШ УВЕК НИШТА! ПРОЛАЗЕ СВЕ НАЈГОРА КОЛА!
ЕЈ, ЋУТИ! НЕКА ЗБРКА У ГРАДУ!

ЛИНЧ!
ЈЕХА! НАПОЉЕ!
ПАМ!
ЕЛИКСИР
ЛЕКОВИ
?

ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ МАГИЧНИ ЕЛИКСИР УЗБУНИО ЉУДЕ!
ВИДИШ ЛИ ОНО ШТО И ЈА! НАЈБОЉИ ЕЛИКСИР ЈЕ ВИСКИ! УЗЕЋЕ МИ ГА ИСПРЕД НОСА!

СТАНИ, ГРИНГО!
ШТА ХОЋЕШ?

ШАРЛАТАН!
ТРОВАЧ!
УВЕК ИСПЛАЋУЈЕМ НЕЗАДОВОЉНЕ КЛИЈЕНТЕ!
А КО ЋЕ МИ ВРАТИТИ МОЈУ КОСУ?
А МОЈЕ ЗУБЕ? СВИ СУ МИ ПОИСПАДАЛИ!
МОЈ БРАТ ЈЕ УМРО ОД ТВОГ ЕЛИКСИРА!

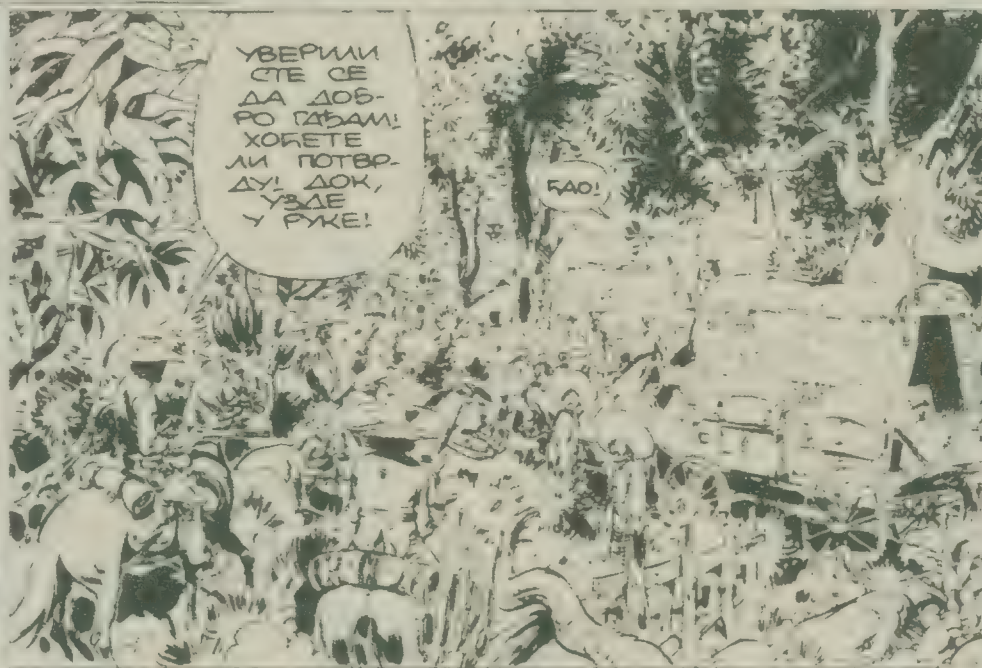

ОБЕСИЋЕ ГА!
НА-РАВНО, АКО НИ-ШТА НЕ ПРЕДУЗ-МЕМО!
ОВО СУ КОЛА КАКВА СУ НА-МА ПОТРЕБ-НА!

ПАЗИТЕ! ОДУЗЕЋЕТЕ НАУЦИ ЈЕДАН ОД НАЈБЛИСТА-ВИЈИХ МОЗГО-ВА!
ОБЕ-СИТЕ ГА!

ПРОВЕДЕШ ЖИВОТ У ЛЕЧЕЊУ ЉУДИ, И ВИ-ДИ КАКО ТИ СЕ ВРАТИ!
НЕ УЗ-БУЂУЈТЕ СЕ, ДОК-ТОРЕ! ГРАД ВАМ ПОКЛА-ЊА ЛЕПУ КРАВА-ТУ!

СКОЧИ САД, ГРИНГО!

ЦАК!

УВЕРИЛИ СТЕ СЕ ДА ДОБ-РО ГАЂАМ! ХОЋЕТЕ ЛИ ПОТВР-ДУ! ДОК, УЗДЕ У РУКЕ!
БАО!
УСКОРО...
ЗАХВА-ЉУЈУЋИ ВА-МА, ЈОШ САМ ЖИВ! ИМА-ТЕ ПРАВО НА БЕСПЛАТ-НО ЛЕЧЕ-ЊЕ!
ЈА БИХ РАДИЈЕ ЈЕДНО ПИЋЕ!

У ТАКОМИ...
НЕМА ВИШЕ МУНИ-ЦИЈЕ! У НАШИМ ЈЕ РУКАМА!
САД САМ ГОТО-ВА...
КЛИК! КЛИК!

ДАМ! ДАМ! ДАМ!

ДО ЂА-ВОЛА!

ОВО СЕ ЧУЈЕ МИЉА-МА ДАЛЕ-КО!

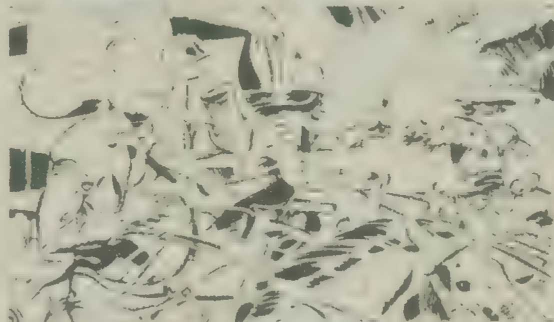
ЛОПЕЗ?

ДА, ЛОПЕЗ!

У ИСТО ВРЕМЕ...

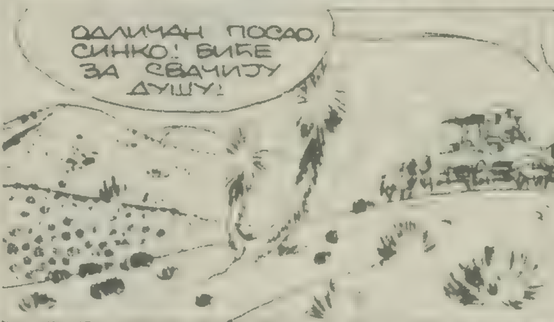
МАЛО ПИЋА, МОМЦИ?

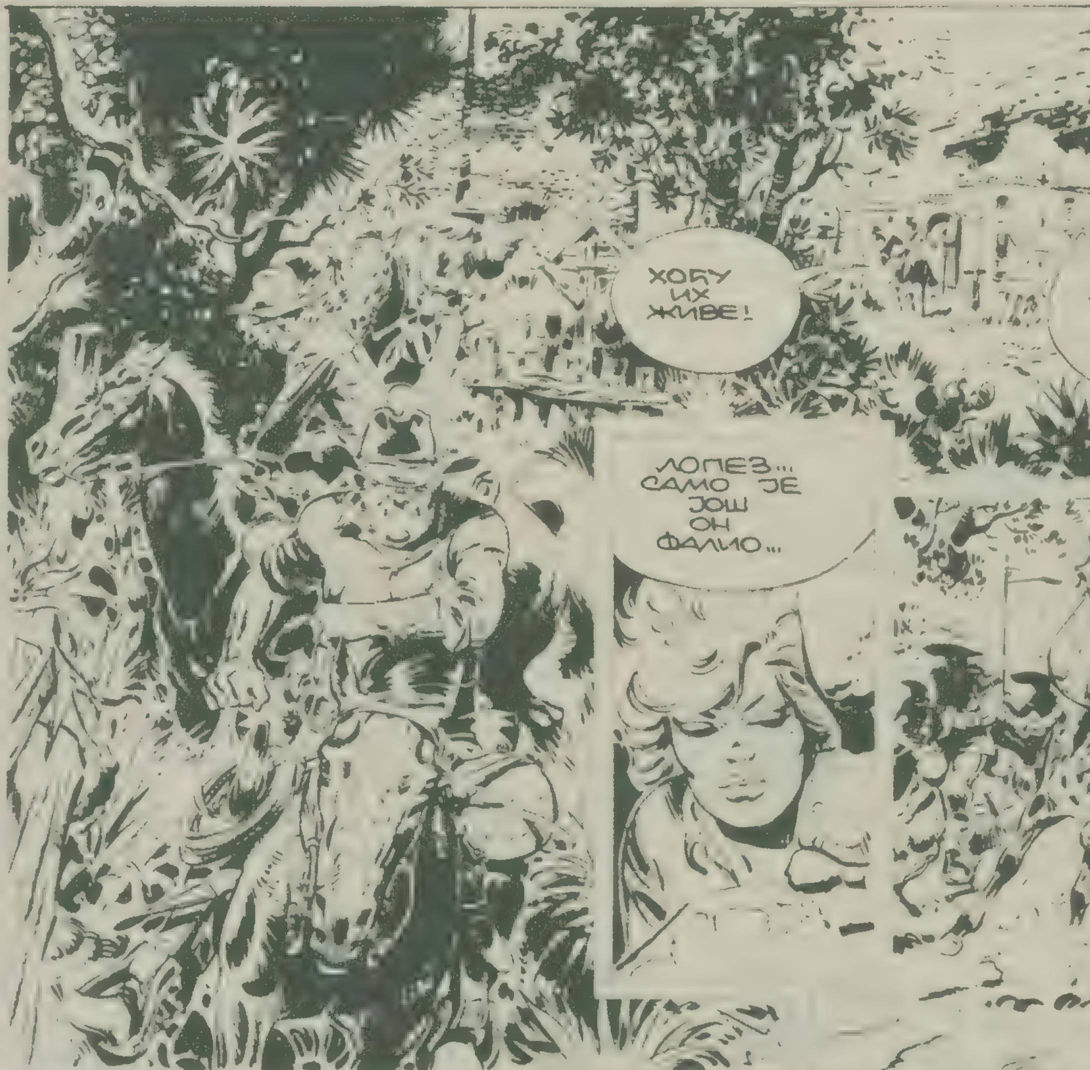

ХОЋУ ИХ ЖИВЕ!
ЈЕДАН ОДРЕД ЗА ЊИМА... А МЕНЕ ИНТЕРЕСУЈЕ КО ЈЕ ЗВОНИО!

АМЕРИКАНЦИ СУ У ЦРКВИ! ХТЕЛИ СУ ДА РАЗВАЛЕ ВРАТА ОВОМ ГРЕДОМ!

ЛОПЕЗ... САМО ЈЕ ЈОШ ОН ФАЛИО...

НЕЋУ ДУГО, СЕМ...
ЛОПЕЗЕ, ШЕЋЕРУ! ПАЗИ ЦРКВА ЈЕ ПУНА ДИНАМИТА! АКО СЕ НЕКО ПРИБЛИЖИ, УПАЛИЋУ ФИТИЉ!
ОВАЈ ГЛАС!
НАСТАВИТЕ С РАЗВАЉИВАЊЕМ!

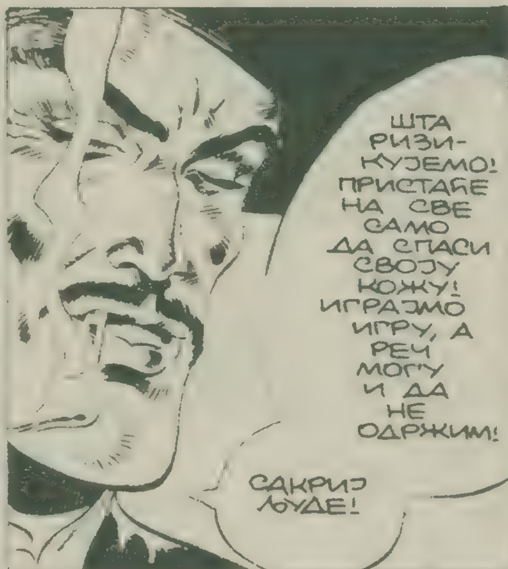
БИСЕР ЧИУАУЕ!
ПОГОДИО СИ! СУЂЕНО НАМ ЈЕ ДА СЕ СРЕЋЕМО! ИМАМ ЈЕДАН ПРЕДЛОГ!

ГАРАНТУЈ МИ ЖИВОТ, СЛОБОДУ И ДЕО ЛОВЕ, А ЈА ЋУ ТИ ИСПОРУЧИТИ БЛУБЕРИЈА И ОНУ ДВОЈИЦУ!

УВЕК ИСТА! СЛАТКА ЗВЕЧАРКА! НИЈЕ ЛОШ ПРЕДЛОГ АЛИ, ЗНАШ, НЕПОВЕРЉИВ САМ!

ДОБРО! САКРИЈ ЉУДЕ И УХВАТИЋЕШ БЛУБЕРИЈА! АКО НЕ ПРИСТАНЕШ, НАСТАВИЋУ ДА ЗВОНИМ!

ЗА НЕКОЛИКО МИНУТА ВОЈНИЦИ СУ СЕ САКРИЛИ. ГРАД ЈЕ ОПЕТ ПОСТАО ПУСТ...

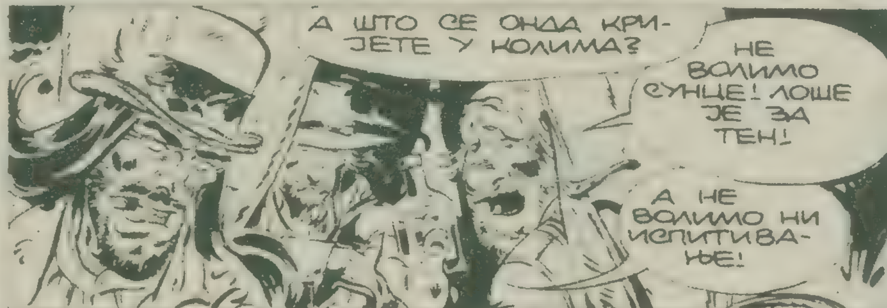

ОПАСНО САМ ГА ПОНИЗИЛА И ОСВЕТИЋЕ МИ СЕ... АКО ОБАВЕСТИМ БЛУБЕРИЈА, БИЋЕ ЈОШ ГОРЕ... А САМО МЕ ОН МОЖЕ ИШЧУПАТИ ОДАВДЕ...

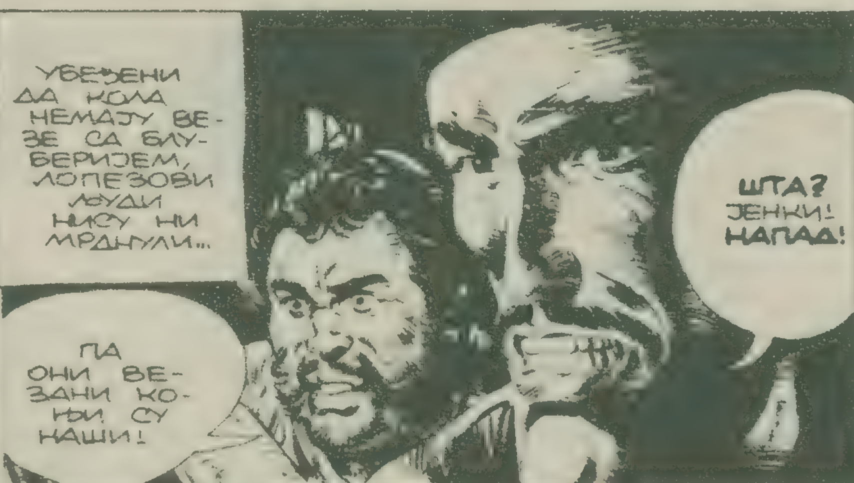

НЕ МРДАЈТЕ! ОЧЕКУЈЕМО ЈАХАЧЕ, А ОВО СУ ДОКОВА КОЛА!

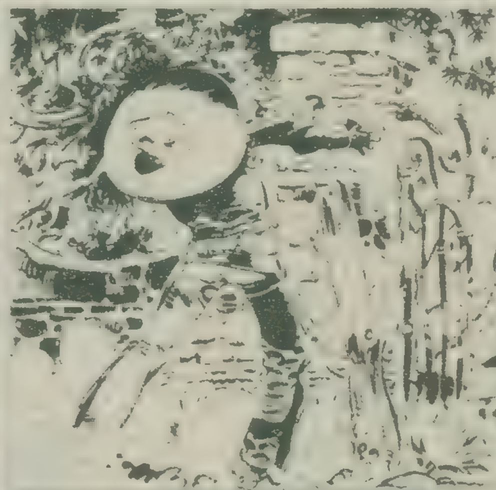

БЛУБЕРИ ЈЕ СИГУРНО УНУТРА, ЈЕР ШТА БИ ОВА КОЛА ТРАЖИЛА ОВДЕ...
ШТА ДА РАДИМ?

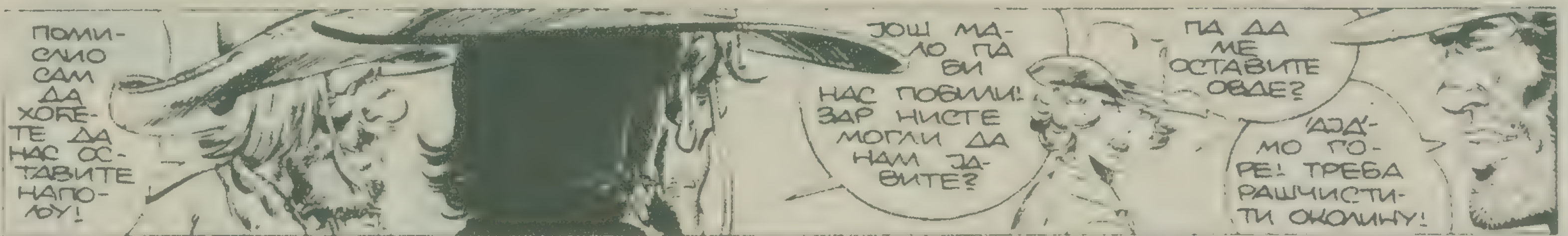

УБЕЂЕНИ ДА КОЛА НЕМАЈУ ВЕЗЕ СА БЛУБЕРИЈЕМ, ЛОПЕЗОВИ ЉУДИ НИСУ НИ МРДНУЛИ...
ПА ОНИ ВЕЗАНИ КОЊИ СУ НАШИ!
ШТА? ЈЕНКИ! НАПАД!

МЕКСИКАНЦИ!
ЛОПЕЗ!
СТОЈ! ПРЕДАЈТЕ СЕ!

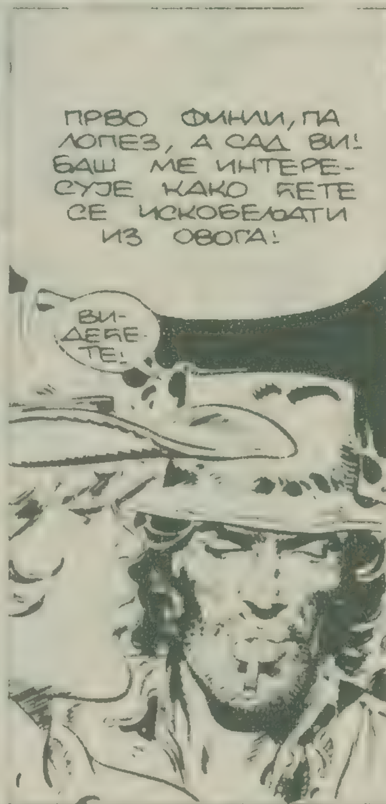

ПАМ! ПАМ!
ПРИМЕТИЛИ СУ ИХ! АКО НЕ ОТВОРИМ...
ПРИНЦЕЗО, МИ СМО! ОТВАРАЈТЕ, БРЗО!

ВРАТА СЕ ОТВАРАЈУ!
ШТА ЧЕКАШ, ДОК? УПАДАЈ УНУТРА!
БУМ!
ПАМ!
ДЕВОЈКА НАС ЈЕ ПРЕШЛА!

JAAA!
ШТО НЕ ОТВАРАТЕ?

ПОМИСЛИО САМ ДА ХОЋЕТЕ ДА НАС ОСТАВИТЕ НАПОЉУ!
ЈОШ МАЛО, ПА ВИ НАС ПОБИЛИ! ЗАР НИСТЕ МОГЛИ ДА НАМ ЈАВИТЕ?
ПА ДА МЕ ОСТАВИТЕ ОВДЕ?
'АЈД'МО ГОРЕ! ТРЕБА РАШЧИСТИТИ ОКОЛИНУ!

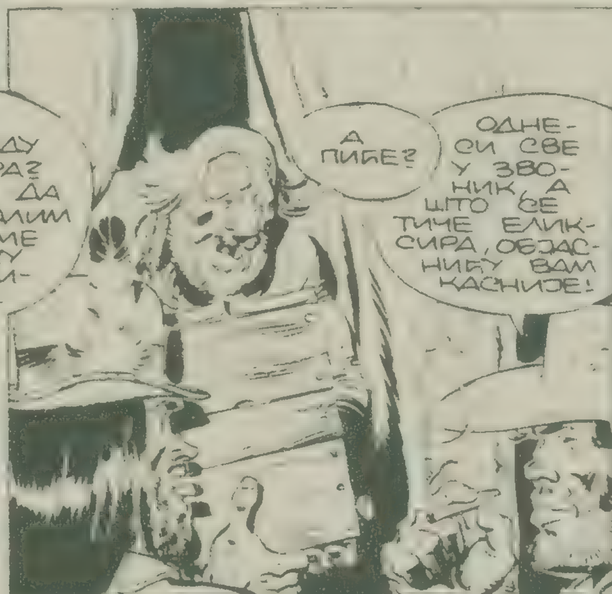

ПАМ! ПАМ!
СВИ У ЗАКЛОН!

ПРВО ФИНЛИ, ПА ЛОПЕЗ, А САД ВИ! БАШ МЕ ИНТЕРЕСУЈЕ КАКО ЋЕТЕ СЕ ИСКОБЕЉАТИ ИЗ ОВОГА!
ВИДЕЋЕТЕ!

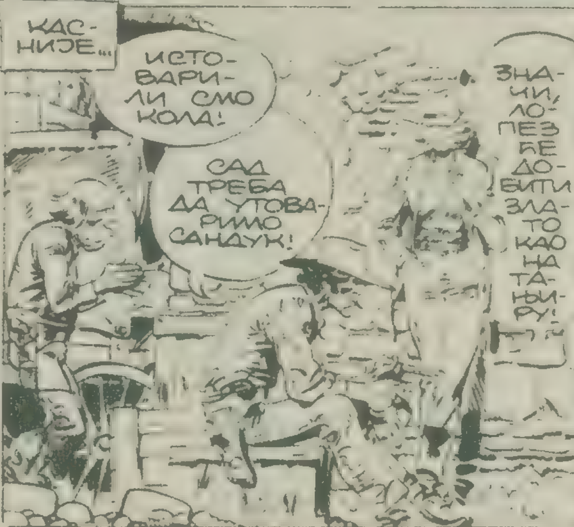

ВРАТА СУ ЈАКА, А ТО ЈЕ ЈЕДИНИ УЛАЗ! НЕ МОЖЕМО ИМ ПРИЋИ!
ЗНАМ НЕШТО БОЉЕ!

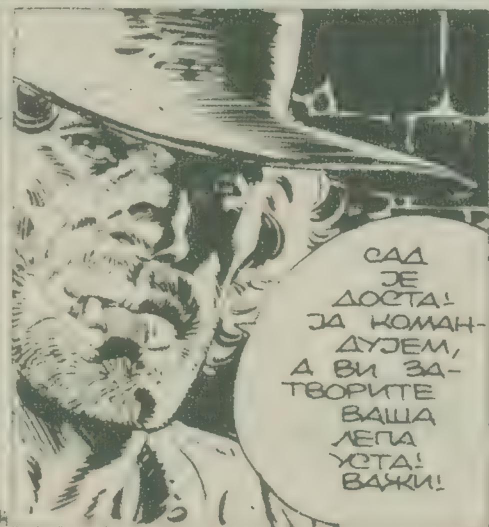

РЕД ЈЕ ГОРЕ! СТРАЖАРИ!
ЛОПЕЗ ЋЕ ЧЕКАТИ ДА ЦРКНЕМО ОД ГЛАДИ И ЖЕЂИ!
АЛИ НЕЋЕМО МИ ЧЕКАТИ!

НАШИХ ПЕТ МИНУТА ЈЕ У ЗОРУ! ДОК, ПОМОЗИ ДА СЕ ИСТОВАРЕ КОЛА!

А ХИЉАДУ ДОЛАРА? НЕМОЈ ДА ЗАЖАЛИМ ШТО МЕ НИСУ ОБЕСИЛИ!
А ПИЋЕ?
ОДНЕСИ СВЕ У ЗВОНИК, А ШТО СЕ ТИЧЕ ЕЛИКСИРА, ОБЈАСНИЋУ ВАМ КАСНИЈЕ!

МАЛО КАСНИЈЕ, ПОШТО СУ ПОНОВО ОТВОРИЛИ ГРОБ...
О-РУК! УХ! АЛ' ЈЕ ТЕШКО!
ПЕТСТО ХИЉАДА ДОЛАРА ВРЕДИ ОВОЛИКОГ ТРУДА!
НЕ ЗАБОРАВИТЕ ДА ЈЕ ХИЉАДУ МОЈИХ!

КАСНИЈЕ...
ИСТОВАРИЛИ СМО КОЛА!
САД ТРЕБА ДА УТОВАРИМО САНДУК!
ЗНАЧИ, ЛОПЕЗ ЋЕ ДОБИТИ ЗЛАТО КАО НА ТАЊИРУ!

САД ЈЕ ДОСТА! ЈА КОМАНДУЈЕМ, А ВИ ЗАТВОРИТЕ ВАША ЛЕПА УСТА! ВАЖИ!

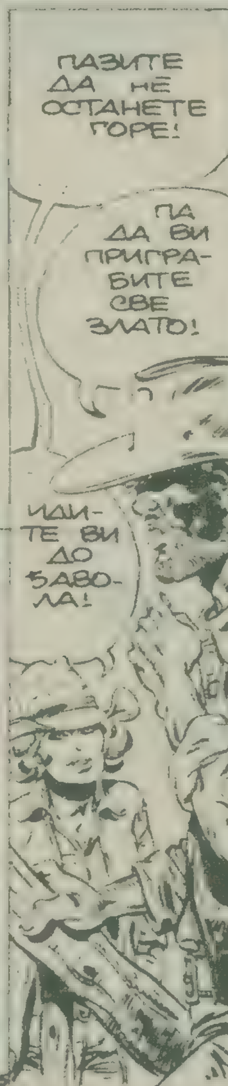

КАСНИЈЕ...
ТО ЈЕ МОЈЕ ОДЕЛО И МОЈ ЕЛИКСИР!
ПОТРЕБНО НАМ ЈЕ, ДА БИСМО ИЗИШЛИ ОДАВДЕ! НАПРАВИЋЕМО ДИМНУ ЗАВЕСУ!

ОВО ДОДАЈТЕ НА ОНИХ ХИЉАДУ ДОЛАРА! ПРАВИ ЗЛОЧИН ПРЕМА МЕДИЦИНИ!
БИЋЕ МАЊЕ ШТЕТЕ НЕГО У СТОМАЦИМА ВАШИХ КЛИЈЕНАТА! ОДСПАВАЈМО МАЛО!

НОЋ ЈЕ ПРОЛАЗИЛА НАИЗГЛЕД МИРНО. ИЗНЕНАДА...
НА ОРУЖЈЕ, МЕКСИКАНЦИ! ЗНАЧИ, ОВО ЈЕ ЛОПЕЗ СПРЕМАО!

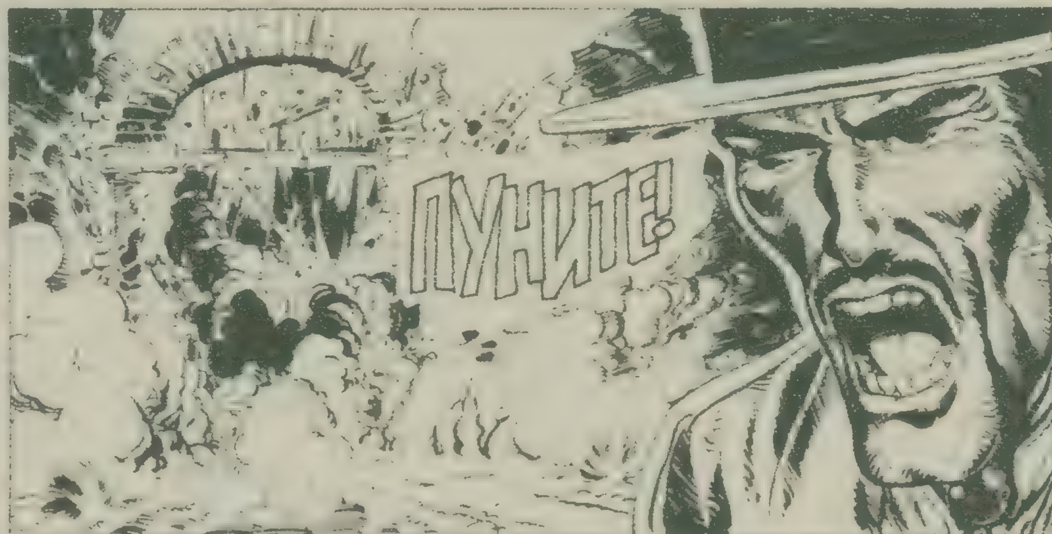

И ЗАИСТА, ПРЕД ВРАТИМА ЦРКВЕ ВОЈНИЦИ СУ ПОСТАВИЛИ ТОП...
СВИРАЈТЕ ОКУПЉАЊЕ! ЧИМ РАЗВАЛИМО ВРАТА, УПАДАМО УНУТРА!

ЛОПЕЗ ЈЕ СПРЕМАН ЗА НАПАД! БИЋЕ ВРУЋЕ!
МАК, УПРЕГНИ КОЊЕ! ИДЕМ ГОРЕ! СВИ У КОЛА И ЧЕКАЈТЕ МОЈ ЗНАК! РЕДЕ, ЈЕСИ ЛИ СВЕ ЗАПАМТИО?
АХА! УПАЛИЋУ ФИТИЉЕ, БАЦИЋУ ФЛАШЕ И, ПУТ ЈЕ СЛОБОДАН!

ПАЗИТЕ ДА НЕ ОСТАНЕТЕ ГОРЕ!
ПА ДА ВИ ПРИГРАБИТЕ СВЕ ЗЛАТО!
ИДИТЕ ВИ ДО ЂАВОЛА!

СПРЕМНИ СМО!
ПАЛИ!

БУМ!

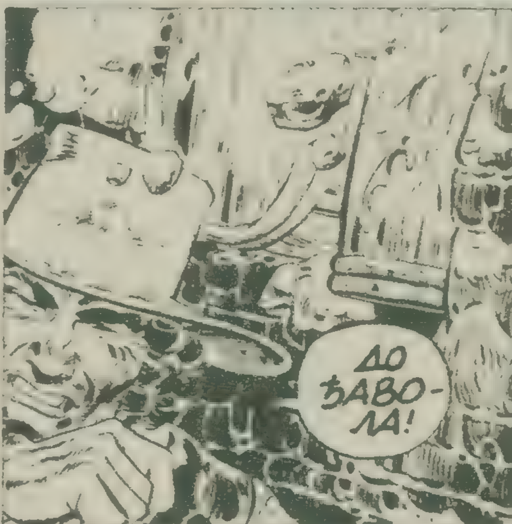

НАСТАВАК У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ

НАУЧИ ДА БРОЈИШ ДО 10 НА 10 ЈЕЗИКА

(ПОЉСКИ, ИВРИТ, БРЕТОНСКИ, ЕСТОНСКИ, ФРИЗИЈСКИ, ШВЕДСКИ, ТУРСКИ, ТИБЕТАНСКИ, НЕМАЧКИ, МАЛАЈСКИ)

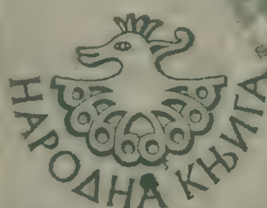

Ове књиге можеш да купиш уз жетон

БИБЛИОТЕКА „СЕЛЕКТА"
1. Г. Аполинер: ПИСМА ЗА ЛУ 850
2. И. Секулић: МОЈ КРУГ КРЕДОМ 800

БИБЛИОТЕКА „АЛФА ЛИРА"
3. А. Гинзберг: ХИДРОГЕНСКИ ЏУБОКС . 570
4. К. Сандберг: ТУМАЧЕЊЕ ЉУБАВИ ... 690
5. Г. Мистрал: СОНЕТИ СМРТИ 350
6. Ж. Превер: СУНЦЕ НОЋУ 350
7. В. Симборска: СВАКИ СЛУЧАЈ 450
8. Х. М. Енцесбергер: МАУЗОЛЕЈ 400
9. Ј. Рицо: ГРЧКИ ПРОФИЛ 450

БИБЛИОТЕКА „ИЗАБЕРИ СВОЈУ ПУСТОЛОВИНУ"
10. Е. Пакард: ЗАБРАЊЕНИ ЗАМАК 200
11. Р. Брајтфилд: ТАЈНА ПИРАМИДА 200
12. Е. Пакард: ПОДЗЕМНО ЦАРСТВО 200
13. Е. Пакард: КО ЈЕ УБИО ХАРЛОА ТРОМБИЈА 200
14. Р. Монтгомери: ЗАГОНЕТКА МАЈА 200
15. Д. Терман: БАЛОНОМ ДО САХАРЕ ... 200

НАУЧНА ФАНТАСТИКА „ЗВЕЗДАНА СТАЗА"
16. А. Кларк: ОСТРВА НА НЕБУ 250
17. Р. Шекли: ТРАМПА СВЕСТИ 250
18. М. Коуни: ЗДРАВО, ЛЕТО, ДОВИЂЕЊА 250
19. Ј. Замјатин: МИ 250
20. Д. Бишоф: РАТНЕ ИГРЕ 250
21. Н. Панић: РЕГАТА ПЛЕРУС 250

ИЗДАЊА ЗА ДЕЦУ
22. Д. Радовић: ПОНЕДЕЉАК, УТОРАК, СРЕДА, ЧЕТВРТАК 2.400
23. М. Витезовић: ИЗАБРАНЕ И НОВЕ ПЕСМЕ 600
24. М. Данојлић: ПОЕЗИЈА ЗА ДЕЦУ 1–3 .. 360
25. Д. Лукић: ПЕСМЕ ЗА ДЕЦУ 1–3 330
26. Д. Ерић: ПОЕМЕ 1–3 друго издање ... 750
27. Д. Радовић Д. Петричић: ТВ КУВАРИЦА 250
28. С. Пејаковић: ЗА ТВОЈ РОЂЕНДАН ... 600
29. В. Дедијер: ЖИВОТОПИС ЗА МЛАДУ ГЕНЕРАЦИЈУ – Ј. Б. ТИТО 240
30. Е. Рас: КАД МИ МАМА КУПИ ПАРЕ ... 360
31. Б. Чкоњевић–Миленковић: МОЈЕ ИГРАЧКЕ 1–2 500
32. Рељефне сликовнице: РОБИНСОН КРУСО 200
33. Рељефне сликовнице: ОСТРВО С БЛАГОМ 200
34. Рељефне сликовнице: ЕЗОПОВЕ БАСНЕ 200

БИБЛИОТЕКА „ЗНАМЕЊА"
35. В. Поповић: КРОЗ ПАКАО СУТЈЕСКЕ .. 520
36. Ј. Максимовић – П. Љумовић: ПРВЕ ПУШКЕ СЛОБОДЕ 460
37. В. Поповић: КРВАВИ СНЕГОВИ САНЏАКА И БОСНЕ 320
38. С. Лозо: ЦРВЕНИ БЕОГРАД 300
39. С. Максимовић – В. Поповић: ПОЧЕТАК КРАЈА РАТА 320

ПОСЕБНА ИЗДАЊА
40. Кингстон–Ламберт: ВЕЛИКЕ КРИЗЕ И КАТАСТРОФЕ 1.200
41. Х. Л. Сељедо: БОЛИВАР 800
42. Ж. Миновић: ЧИТАЈУЋИ КАРДЕЉА ... 800
43. Р. Жижић: ОСНАБРИЧКИ ЗВУЦИ И ОДЈЕЦИ 400
44. Д. Морачић: КАД САМ БИО ЂАК 900
45. М. Ћоровић: АДМИРАЛ НА БЕЛОМ КОЊУ 500
46. Н. Маринковић: ЛЕГЕНДА О ДЕВОЈЦИ СЛОБОДИ 200
47. Д. Вуксановић–Антић: ДВОКОЛИЦАМА КРОЗ СРБИЈУ СА КАПЕТАНОМ Д'ОРМЕСОНОМ 1877. 320
48. Д. Секулић: ПУТОКАЗ ЗА ЈУГ 450
49. М. Тодоровић: РАТНИЦИ 650
50. С. Лукић: ЛЕКСИКОН ВИЦЕВА 1.600
51. С. Пата Марковић: ВЕЛИКИ НАРОДНИ КУВАР 2.200
52. С. Пата Марковић: ВЕЛИКИ НАРОДНИ КУХАР 2.200
53. Група аутора: ВЕЛИКИ НАРОДНИ ЛЕКАР 4.200
54. Група аутора: ИКОНЕ 3.600
55. Р. Донвели, Б. Мунари и П. Полато: СТОЛАРИЈА 500
56. КУЋНИ МАЈСТОР I–II 1.100

Жетон важи до краја 1984. године

ПЕТО КОЛО

Ваши радови већ стижу. Данас објављујемо **пето** коло с одломком романа **„Загонетка Маја" Рејмонда Монтгомерија** из библиотеке „Одабери своју пустоловину" у издању „Народне књиге" из Београда.

Пошто прочитате одломак – погледајте упутства и напомене.

Пети роман из библиотеке „Одабери своју пустоловину"

РЕЈМОНД МОНТГОМЕРИ

ЗАГОНЕТКА МАЈА

Кратак садржај: Нико заправо не зна шта се догодило са народом Маја. Пре неколико хиљада година био је то моћан народ. Били су изврсни математичари, астрономи и градитељи. Живели су у прашуми и дуж обала источног дела Мексика који се сада зове Јукатан. Одједном, цивилизација Маја је пропала. **Твој је посао да откријеш шта се заправо десило.** Авионом стижеш до Мериде, престонице Јукатана. Сачекао те је Мануел, тамнопути човек одређен за твог водича. Његов велики нос, косо чело и бакарна боја коже подсећају те на слике и кипове Маја. Мануел те одводи до професора Лопеса који ти даје времепловни напитак помоћу кога можеш путовати кроз време и простор. Прогутала си само један гутљај.

Сада ћеш постати једна од нас

Одједном, окружена си људима обученим у јаркоцрвену, зелену и златну одећу древних Маја. Више се не налазиш у кабинету доктора Лопеса у Мариди. У Уксмалу си, стојиш пред огромном пирамидом која се зове Храм чаробњака. Стрмо се уздижући из прашуме, она као да доминира свим осталим зградама.

Мануел је поред тебе. Његова црвена, жута и плава кошуља стапа се с јарким бојама Маја. „Не бој се", шапне. „Вратили смо се хиљаду петсто година кроз време."

Преко пута Храма чаробњака је дугачка, ниска зграда од жућкастобелог камена прекривена оним истим змијама и људима-животињама урезаним у камену, које си видела у кабинету доктора Лопеса. Чини се да зграда садржи дугачке ходнике и многе мале, мрачне одаје.

Гомила Маја одједном заћути. Пет мушкараца и једна жена у златноцрвеним одорама, са сребрним копљима у рукама и јаркозеленим перима у коси, иду кроз гомилу и почињу да се полако пењу степеницама Храма чаробњака. То мора да су свештеници јер им се људи клањају. Доле, у дворишту, стоји одред војника, с ножевима, луковима и стрелама. Изгледају љутито.

Мора бити да Мануел припада владајућем клану, јер се људи и њему клањају. Он се осмехне и каже: „Пријатељице моја, можеш изабрати да пођеш са свештеницима или можеш отићи са ратницима. Обе групе ће те научити много чему о цивилизацији Маја."

Толико си заокупљена записивањем бележака о свему око себе да једва чујеш шта говори. Мануел понавља своје питање. Ти оклеваш, али коначно одлучиш да пођеш са свештеницима јер очекујеш да ћеш уз њих сазнати више о овом загонетном народу.

Мануел ти каже: „Буди стрпљива. Само следи свештенике. Они знају да идеш с њима. Не бој се."

Њему је можда лако да то каже, али се ти плашиш. Главни свештеник ти да знак да их следиш. Воде те уза стрме степенице Храма чаробњака. На врху је мала одаја. У одаји се налази камени олтар на којер се приносе жртве.

„Сада ћеш постати једна од нас", каже врховни свештеник. „Ниси сигурна шта желиш да учиниш.

Зуриш у свештенике пред собом. Двојица те стрељају погледом. Један од њих пипка нож и ти се одједном уплашиш.

Врховни свештеник ти се осмехне и каже: „Буди спокојна, нећемо ти нанети зло. Гледај у небо. Ено Венере. Она је уједно јутарња и вечерња звезда. Венера ће те водити као што и нас води.

Којим путем у далеку прошлост Маја?

Овде се прича прекида. На теби је да је завршиш или да напишеш своју пустоловину.

УПУТСТВА И НАПОМЕНЕ

Читаоцима који желе да се опробају као писци пружамо две могућности:

Прва могућност је да се пошто прочитате овај одломак романа „Загонетка Маја" ставите у положај главног јунака и започету пустоловину завршите онако како ви желите.

Друга могућност је да опишете неку своју доживљену или измишљену пустоловину.

У оба случаја ваш текст **не сме да буде дужи од две куцане** странице на машини (једна страница 25 редова).

Све маштовите читаоце који напишу пустоловну причу (према првој или другој варијанти) очекује једна од 78 вредних и занимљивих награда – у сваком колу по једна прва, десет других, једна трећа и специјална награда за школу чији ученик освоји прву награду.

ПРИЛИКА ЗА СВЕ ЧИТАОЦЕ

Сваки читалац, без обзира да ли учествује у конкурсу, који у књижару „Народне књиге" донесе овај **жетон** или га са својом адресом пошаље на адресу: „Народна књига", Тадеуша Кошћушка 82, 11000 Београд, кад купи или наручи девет књига, десету добија бесплатно. Купљене књиге добија уз **специјални попуст** издавача а њих можете одабрати према списку који објављујемо на страни 34.

ПОСЕБНО УПОЗОРЕЊЕ

Књиге бибиотеке **„Одабери своју пустоловину"**, из којих објављујемо одломке за конкурс, однедавно можете купити и на свим киосцима на којима купујете „Политикин забавник".

НАГРАДЕ ЗА НАЈБОЉЕ РАДОВЕ

ПРВА – ВЕЛИКА ИЛУСТРОВАНА ИСТОРИЈА СВЕТА у четири тома
ДРУГА – ДЕСЕТ НАГРАДА ПО ДЕСЕТ КЊИГА
ТРЕЋА – БИБЛИОТЕКА „ОДАБЕРИ СВОЈУ ПУСТОЛОВИНУ", 6 књига
СПЕЦИЈАЛНА НАГРАДА ЗА ШКОЛЕ – ДВЕ БИБЛИОТЕКЕ: „ОДАБЕРИ СВОЈУ ПУСТОЛОВИНУ" И „ЗВЕЗДАНА СТАЗА", обе по 6 књига.

Поред тога најбољи радови ће бити објављени у „Политикином забавнику" и хонорисани.

КАКО СЕ ШАЉУ РАДОВИ

Ваше текстове за конкурс можете слати одмах после сваког кола, а најкасније до 10. новембра 1984. године. Посебан жири прегледаће све радове по завршетку конкурса и прогласити најбоље.

На полеђини свог рада залепите купон који објављујемо у сваком броју и на њему читко упишите своје име, презиме, улицу и број, поштански број и место и пошаљите на адресу: „Политикин забавник" Македонска 29, 11001 Београд, поштански фах 124 са назнаком „ПУСТОЛОВИНА".

*

НЕ ЗАБОРАВИТЕ: **жетон** вам служи за куповину књига а **купон** за учешће на конкурсу!

У ИДУЋЕМ БРОЈУ ШЕСТО КОЛО

КУПОН БРОЈ 5

Име и презиме

Улица и број

Поштански број и место

На сликама видите неке од предмета из музеја. Мекквертера, надамо се, препознајете (стоји поред највишег човека на свету).

МЕКВЕРТЕР ИЛИ ГИНИСОВО ОКО И УВО

У ЛОНДОНУ ЈЕ ОТВОРЕН МУЗЕЈ РЕКОРДА. У ЊЕМУ СУ СВА ЧУДА У СЛИЦИ И РЕЧИ. МОЖДА ВАС ЗАНИМА КАКО ЈЕ ПОЧЕЛО? А ВЕРОВАТНО НЕ ЗНАТЕ НИ КАКО ЈЕ ЈЕДАН МРШАВКО СМИСЛИО ПРЕВАРУ...

Једна Рускиња је родила 69 деце. Неки Тексашанин је више од годину дана ходао натрашке. Да не говоримо о Енглезу који је дао да му се истетовира готово сваки делић коже укључујући капке, језик и десни. Никада за њих не бисмо знали да није било Нориса Меквертера. Овај човек већ тридесет година уређује издања Гинисових рекорда. Књигу у којој су сабрани најразноврснији и најнемогућији рекорди у свету, са 193 издања на 24 језика и 50 милиона продатих примерака. После толико година искуства њега више ништа не запањује, чак ни човек који од 1952. не сече нокте – сада дугачке 3,21 метар – нити особа чије хркање достиже 69 децибела, као да је пнеуматска бушилица.

Осим што је издао најчитанију књигу на свету (читанију од библије) он је, пре извесног времена, у Лондону отворио и музеј. Кроз њега дневно прође преко три хиљаде посетилаца. Предвиђа се да ће у скорој будућности премашити милион. Нови свет Гинисових рекорда је, кажу, права посластица за све оне који не воле сивило просечности и свакодневице.

Како поцепати влас

Најдебљи човек на свету, један таксиста из Вашингтона, већ је достигао тежину од 635 килограма... Женка енглеског хрта по имену Тими досад је донела на свет 3014 штенади... Најскупље одело које краси 512 дијаманата продала је италијанска креаторка Елза Кјапарели – за 16 милијарди старих динара...! Све то се лепо види, или преко фотографија или на луткама, уз помоћ компјутера и на безброј других начина. Читав свет – човек, животиње, биљке, планета Земља – светови: аутомобила, спорта, забаве...

Идеја да се сакупе рекорди рођена је још 1950. кад је ондашњем директору „Гиниса" (компаније за производњу пива) и провереном ловцу Хјуу Биверу испред носа и пушчане цеви умакла нека птица. Ако је успела да умакне једном тако врсном нишанџији, мора да је била најбржа за коју је знао. То је, вероватно, и сам помислио, баш као и његови другови који су почели шале на ту тему и на његов рачун. Бивер се замислио: најбржа, најлепша, најмања, највећа... Идеја! Ето, тако је почело.

Кад му је Бивер поверио припрему за прво издање Гинисових рекорда, Меквертер је у све крајеве света упутио безброј писама. Сада их он годишње прима и по 50 хиљада. Многа су некорисна, али има и драгоцених. У једном је пронашао репортажу о америчком виолинисти који на дну базена изводи Хендлова дела а у другом – о човеку који је на длановима превалио пут од Беча до Париза дуг 1400 километара.

Догоди се да понеко лично бане у редакцију, свестан да је оно што се одмах види и најуверљивије, као један „цепидлака" у правом смислу који је читав живот подредио свом необичном хобију. Успео је, веровали или не, да једну влас расече по дужини на равно 18 делова.

Понекад штампа, радио и телевизија помажу Гинису, као у случају Индијанца који фантастичном брзином набраја првих 31.811 бројева бесконачног Лудолфовог броја „Пи" (3,14). Радио је, у ствари, имао трочасовну емисију с лица места у којој су, као контролори, присуствовали професори математике.

Човек појео авион!

Научна потврда је у многим случајевима неопходна и тешко остварљива. Да нема врсних лекара специјалиста, на пример, нико не би веровао да је „господин Свејед", Мишел Лотито, за последњих 18 година појео ништа мање него седам бицикла, металну гондолу из самоуслуге, седам телевизијских пријемника и један мањи авион!

Потврда је неопходна да се избегну преваре. Рецимо, један од рекорда који многи узалуд покушавају да оборе односи се на боравак под земљом – у сандуку, на најмање два метра дубине (држи га Американац Бил Вајт са четири месеца и 20 дана). Овде је провера веома строга. Догодило се да је такмичар, један мршавко, ноћу излазио кроз цев за вентилацију и протезао ноге...

Ако се неки на све начине упињу да постигну рекорд, има и оних који рекорде обарају ненамерно. Пример наше стјуардесе Весне Вуловић: пала је са висине од 10.160 метара и не само остала жива, већ изгледа као да се ништа није догодило.

Кад је Меквертер од једног Американца увежбаног у падовима с велике висине, с падобраном, свезаних руку, добио позив да присуствује његовој вратоломији, није се одазвао. Не интересују га рекорди који крију опасности и они који су неукусни или запрепашћујући.

Посао му је веома забаван и, вероватно, занимљивији од свакког другог. Њему су познати најситнији детаљи. Пријатељ је са човеком који од 1922. не престаје да штуца. Штуцајући успео је да се два пута жени и да има осморо деце.

Меквертер је сасвим сигурно и човек који држи рекорд у давању интервјуа. Само ове године је, на турнеји по Америци, учествовао у 115 радио и телевизијских програма.

Диего ВАРАГИЋ

ГАЈ ЈУЛИЈЕ ЦЕЗАР

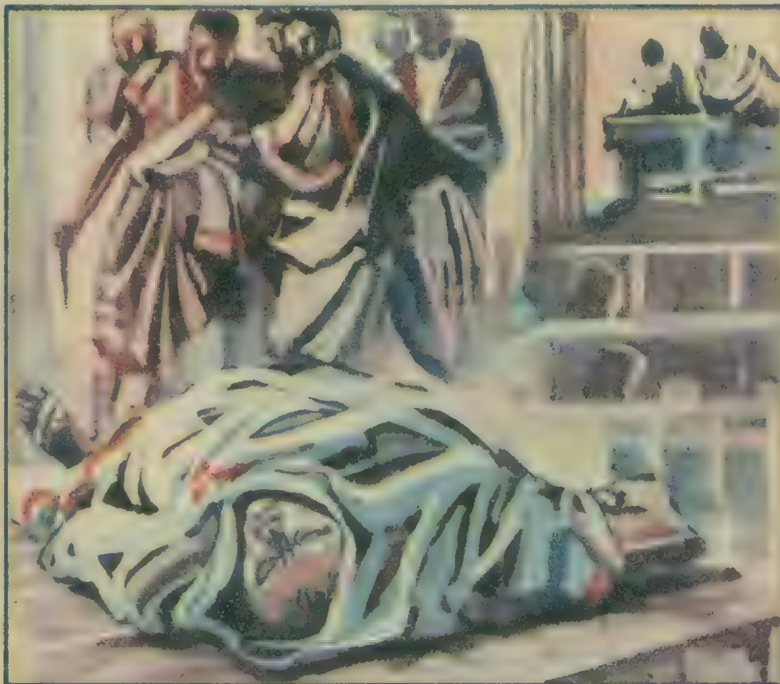
ГЕНИЈАЛАН ВОЈСКОВОЂА – У славној породици која је, по легенди, потицала од тројанског јунака Енеје, праоснивача Римске државе, родио се 100. године пре н.е. Гај Јулије Цезар. Рано је ступио у политички живот Рима и брзо се истакао али му је диктатор Сула из личног непријатељства одузео част и имање. Тада је Цезар одлучио да напусти Рим и посвети се војничкој каријери. Убрзо се нашао у Малој Азији где тријумфује у рату против краља Митридата и код града Митилене. Већ у тим борбама показује се да је млади Цезар генијалан војсковођа чије су главне стратешке одлике: стална офанзива, нагли покрети чета, брзина акције, изненађење непријатеља, борба до истребљења, лукавство. Вест о Сулиној смрти затиче Цезара у Азији – капије Рима сада су му широм отворене.

ПРВИ ТРИЈУМВИРАТ – Устанци и побуне робова и покорених провинција натерали су римске робовласнике да постепено ликвидирају републику и заведу насилнички режим. Прва трајнија диктатура била је владавина три човека – тријумвират – заведен 60. године пре н.е. а први тријумвири Цезар, Помпеј и Крас. Цезар је у тријумвират унео политички углед, Помпеј војничку славу а Крас огромно богатство. На челу римских легија Цезар је покорно Галију и присаједињио је Риму као провинцију. Ратне походе у Галији Цезар је описао у својим мемоарима у 7 књига под насловом „О галском рату”. Мада себе није сматрао писцем, он је, уз Цицерона, један од главних представника римске прозе. Успомене из галског рата Цезар је често писао у јеку борби за време предаха.

КОЦКА ЈЕ БАЧЕНА – Још за време галског рата Цезар је предузео два напада на Британију чији су се становници грчевито бранили тако да је и он сам учествовао у борбама с мачем у руци. Цезарова ратничка слава и успеси у Галији и Британији изазвали су, међутим, Помпејеву завист и он му је, уз подршку сената, поручио да све остави, команду над војском преда другоме и врати се у Рим. И Цезар се вратио али – на челу својих верних моћних легија. Кад је прешао реку Рубикон коју су Римљани сматрали правом границом своје уже државе, изговорио је речи: „Коцка је бачена!” што је значило да повратка нема и да почиње грађански рат у коме ће се борити за власт. Рим је затекао празан – на вест о Цезаровом доласку с војском Помпеј и сенат су побегли плашећи се одмазде.

ДОЂОХ, ВИДЕХ ПОБЕДИХ! – Цезар креће у потеру за Помпејем, побеђује га код Фарсала у Тесалији, јури за њим у Египат. Ту је Помпеј убијен а Цезар даје власт над Египтом својој савезнициКлеопатри. У Азији смирује Јудеју и Сирију, муњевитим налетом побеђује краља Фарнака код Зеле. Одатле сенату шаље поруку: „Дођох, видех, победих!” и враћа се у Рим. Тријумвират више не постоји, Цезар узима сву власт и постаје апсолутни војни диктатор. Он спроводи државне реформе, сређује судство, утврђује границе. Али, у јеку стварања новог режима, у часу своје највеће популарности код народа, пада 44. године пре н.е. као жртва атентата патрицијске завере на челу с Брутом, Касијем и Требонијем. Брут му је био посинак и Цезарове последње речи су: „Зар и ти, сине, Бруте?”

Илустровао БРАНА ЈОВАНОВИЋ

ХИТ

ПОВРАТАК ШАМПИОНА

Међу поклоницима тешко-металног звука име AC/DC представља један од најзначајнијих и најпостојанијих симбола ове врсте музике. У време када су се они појавили земља из које потичу, Аустралија, била је права рокенрол провинција са веома малим бројем успешних извођача у светским размерама. Био је то један од разлога што су AC/DC у прво време сврставани у тада набујали „нови талас". Међутим, како су браћа Јанг и њихови сарадници напредовали на топ-листама, тако је постајало јасније да се ради о једном правом, готово старинском буги саставу који је рокерска публика, жељна „тежег" звука, одушевљено прихватила. Владавина AC/DC на концертним подијумима читавог глобуса траје тако још од краја прошле деценије. Аустралијски рокери одолели су свим искушењима, чак и таквим као што је била смрт оригиналног певача Бона Скота кога је успешно заменио Брајан Џонсон. После мале паузе овог лета су Ангус Јанг и другари поново кренули у акцију обележавајући то наступом на великом фестивалу „Касл Донингтон" и издавањем сингла „Nervous Shakedown". Немирни момци се очигледно још увек не предају.

НЕРВНИ СТРЕС (NERVOUS SHAKEDOWN)

музика и текст: Јанг, Јанг и Џонсон
изводе: AC/DC

Freez said the man cruisin' the beat
You get your hand up spread your feet
Don't you move an inch I heard him say
Or you'll be doing time until judgement day
And he said don't tell me no lies give me alibis
'Con if you cross my path you'll be doin' life
It's a dirty lie

It's a shadedown (and it's nervous shakedown)
Another shakedown (another nervous shakedown)
Well it's a shakedown (and it's nervous shakedown)
We got a shakedown (another nervous shakedown)

Take dime said the man you can make one call
You got one way ticket to the county hall
Well the judge looked high and I looked low
And when he smiled at me it was one man show
Double parole if you survive it's a dirty lie.

МУЗИЧКИ ПОЈМОВНИК

И

ИМПРОВИЗАЦИЈА

непосредно стварање, обликовање музике помоћу инструмената или певањем. Музичар који импровизује истовремено је и стваралац и први извођач свог дела. Импровизација се може забележити помоћу савремених средстава за снимање музике. Она је стилско обележје неких музичких врста и родова (нпр. џеза). Постоји **потпуна** и **делимична** импровизација. Код прве се ствара комплетан музички облик, док код друге постоји неки унапред одређен мелодијски модел или хармонска шема импровизације.

ИНСТРУМЕНТАЦИЈА

Техника функционалног одређивања улоге појединих инструмената или инструменталних група у оркестарској партитури.

ИНТЕРВАЛ

растојање између интонативних висина два тона. Мери се степенима и полустепенима.

ИНТОНАЦИЈА

почетни тон или акорд који хоровођа даје пре почетка извођења неке хорске композиције да би чланови хора знали од којег ће тона почети певање својих деоница.

ДИСКОГРАФИЈА

AEROSMITH

– „Aerosmith" (1973; група у саставу: Стивен Тајлер-глас, Џо Пери – гитаре, Том Хамилтон – бас, Бред Витфорд – гитаре и Џој Крамер – бубњеви).
– „Get Your Wings" (1974)
– „Toys In The Attic" (1975)
– „Rocks" (1976)
– „Draw The Line" (1977)
– „Night In The Ruts" (1979)
– „Greatest Hits" (1980)
– „Rock In A Hard Place" (1982: у постави је дошло до промене па уместо Џоа Перија и Бреда Витфорда свирају Џими Креспо и Рик Дафеј)

ИЗ ПРИВАТНОГ УГЛА

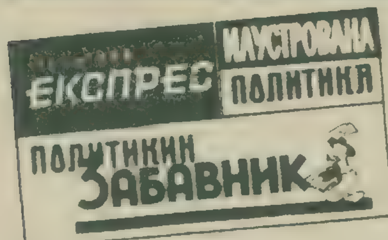
Ово лето највеће звезде рок музике користиле су, између осталог, и за одмор, као и сав остали свет. Но, „проклетство" популарности не дозвољава оним најзанимљивијим да побегну од очију репортера. Тако је Бој-Џорџ, иако се због тога офарбао у плаво и скинуо шминку, пронађен чак на Јамајци где је проводио одмор са својим старим пријатељем Мерилином. Са друге стране, Дуран Дуран нису крили своје одредиште јер су део одмора провели у Напуљу у заиста свечаној атмосфери свадбе бубњара Роџера Тејлора који се венчао са својом дугогодишњом девојком Џованом Кантоне. Кум је био Сајмон Ле Бон, а највеселији гост Ник Роудс који се такође спрема за бацање сидра у брачну луку.

НЕУМОРНИ БЛИЗАНЦИ

Ово је била сезона великог успеха за трио Thompson Twins. Албум „Into The Gap" садржао је неколико великих хитова и остао дуго у самом врху најзначајнијих светских топ-листа. Међутим, ово очигледно није успавало састав јер они већ најављују нове подухвате. Заказано је неколико великих концерата по Енглеској за крај године када ће се појавити и још један сингл као најава за нови албум чије се објављивање очекује почетком наредне године.

ДОВОЉНО ЈЕ ДА СВАКОДНЕВНО РЕШАВАТЕ ЗАДАТКЕ ИЗ „ПОЛИТИКЕ ЕКСПРЕС", ИСЕЧЕТЕ ЧЕТИРИ КУПОНА ИЗ „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА" И ЧЕКАТЕ НАГРАДУ.

Данашњим бројем „Политикин забавник" се укључује у велику наградну игру „Оштро око – пун погодак" која је, у ствари, у „Политици експрес" почела 1. октобра.

Задаци које „Забавникови" читаоци треба да реше (биће их укупно 24) већ су почели да излазе у „Политици експрес" од 1. октобра. Али, то није све: уз тачно решене задатке из „Експреса" „Забавникови" читаоци треба да приложе и ЧЕТИРИ купона од којих данас објављујемо ПРВИ. Уз тачно решене задатке ова игра може да вам донесе „Забавникову" премију и још 1.000 других вредних награда.

ЗАБАВНИКОВА ПРЕМИЈА

ЈЕДНО ЦЕЛО ОДЕЉЕЊЕ (основне или средње школе) С ЈЕДНИМ НАСТАВНИКОМ БИЋЕ ГОСТ „ЗАБАВНИКА" А ЗАТИМ ЋЕ ОТИЋИ У СПЛИТ У ПЕТОДНЕВНУ ПОСЕТУ КОМАНДИ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАТНЕ МОРНАРИЦЕ. ПРУЖА ВАМ СЕ ПРИЛИКА ДА ПЕТ ДАНА БУДЕТЕ: КАПЕТАНИ, ПОДМОРНИЧАРИ, КОРМИЛАРИ, НАВИГАТОРИ, СТРОЈОВОЂЕ, ТОРПЕДИСТИ. ПУТНЕ ТРОШКОВЕ СНОСИ „ЗАБАВНИК".

Да не буде забуне: за ову премију и остале награде могу да се пријаве одељења као целине, појединци или сви ученици једног одељења појединачно.

УПУТСТВА ЗА СЛАЊЕ ОДГОВОРА

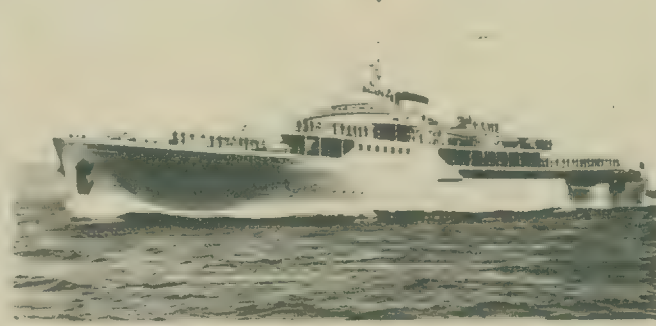
1. Пошто је ово заједничка наградна игра: „**Политикиног забавника**", „**Политике експрес**" и „**Илустроване политике**" редакције су се договориле да задатке објављује само „**Политика експрес**". Дакле, ваш задатак је да од 1. октобра решавате задатке из „Експреса" и чувате их док не буду објављена сва 24 задатка.

2. Поред решених задатака учесници игре су дужни да из „Политикиног забавника" исеку ЧЕТИРИ купона (први објављујемо у овом броју) и залепе их у за то предвиђена поља на ТАЛОНУ који ће „Експрес" објавити 29. октобра.

Јасно је: ко има више комплета од 24 тачно решена задатка из „Експреса" уз по 4 купона из „Забавника" има више могућности за „Забавникову" премију и неку од осталих награда.

3. Свакога дана у „Политици експрес" штампају се посебна упутства.

4. Награде ће бити извучене у петак 9. новембра 1984. године а списак добитника објављиваће „Политика експрес" почев од 12. новембра.

Школски брод „Галеб", данас је велика морнарска школа. Њиме питомци и даље крстаре воденим пространствима и учвршћују стазе мира које је друг Тито обележио. На овој моћној лађи живе и уче наши морнари.
Добитници „Забавникове" премије биће гости овог лепог и чувеног брода.

НАГРАДЕ

Премија „Политикиног забавника" – ЦЕЛО ОДЕЉЕЊЕ ГОСТ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАТНЕ МОРНАРИЦЕ – није једино што очекује учеснике у овој великој наградној игри у коју су, први пут, уједињена три листа из „Политикине" куће.

Сви учесници (с купонима из „Забавника" уз тачно решене задатке из „Експреса") конкуришу за „Забавникову" премију која се извлачи прва, али и за ове награде:

● Најновији тип мотоцикла „томос" и три кућна компјутера – то су четири премијске награде „Илустроване политике". Да би за ове премије конкурисали, потребни су вам и купони из овог листа.

Само „Забавникови" купони и 24 тачно решена задатка из „Експреса", поред премијске награде, довољни су за следеће добитке:

● Читава разредна заједница с једним наставником биће три дана гост Ваздухопловне школе ЈАТ-а у Вршцу с плаћеним и обезбеђеним превозом од места боравка до Вршца и назад.

● Једно одељење са наставником 7 дана на „зимској школи" у хотелу „Лепенски вир" у Доњем Милановцу с плаћеним и организованим превозом.

● Три одељења (три награде) с по једним наставником, свако на десетодневном зимовању у туристичким селима: Девићи, Катићи и Прилике, са обезбеђеним и плаћеним превозом.

● Дечје позориште из Суботице долази о свом трошку у место добитника да одигра један позоришни комад.

● Омладински тим ЈСД „Партизан", (врсту спорта бира добитник) о свом трошку долази у место добитника и игра с тимом који састави добитник.

● Портрет добитника, неког члана његове породице или личности чије име носи школа (по жељи добитника) урадиће познати војвођански сликар Сава Стојков.

● Ексклузивна одећа од коже у вредности 80.000.00 динара коју ће добитник одабрати у „Моди"Из Великог Градишта.

● Тридесет пари еспадрила – дар РО „Љубомир Каратлајић", Пирот.

● Патике „стартас" – дар „Борова".

● 100 модела – макета „фиатових" аутомобила.

● 314 награда у комплетним библиотекама од ИРО „Рад".

● 100 специјално за ову игру урађених „Штрумпфова" поклања „Железничар", ООУР „Снежана" из Суботице.

● Две награде: по 10 дана зимовања за по две особе у туристичком насељу Јабука – дар „Путника", ООУР „Милешева" из Пријепоља.

● Две особе боравиће 21 дан у хотелу „Радин" у Раденцима – током 1985. у време које одговара добитнику.

● Три награде: по 10 дана зимовања за по 2 особе од марта до октобра 1985. на Маврову – дар „Метропола" (ООУР „Бистра").

● Три награде: по 10 дана зимовања за по 2 особе у хотелу „А" категорије „Нарцис" на Шар планини.

● Две награде: два добитника зимују (сами или с гостима) за по 40.000,00 динара сваки (вредност пансиона) на Гочу и на Тари – дар Центра дечјих летовалишта и опоравилишта града Београда.

● 52 награде: један зидни сат, један чекрк за пецаљку и 50 комплета по 40 значака у албумима дар „Аутометала" из Суботице.

● 50 награда поклон пакета својих производа (по 1.600.00 сваки) – дарује „Пионир" из Суботице.

● 350 награда „СТОПКА" – новог ручног знака (слично милицијској таблици „стоп") који ће помоћи ученицима да безбрижније прелазе улице (10 одељења по 35 комада).

СУПЕРПРЕМИЈЕ

Међутим, ових 1.018 награда нису све што чека читаоце „Политикиног забавника" у овој игри. Са комплетом од 24 тачно решена задатка из „Политике експрес" (а задаци излазе од 1. до 29. октобра сваког дана а недељом џокери) и са купонима из „Политикиног забавника" (четири купона из бројева од 5, 12, 19 и 26. октобра).

СВАКИ УЧЕСНИК У ИГРИ, без обзира да ли је или није добио неку од награда у првом извлачењу, УЧЕСТВУЈЕ РАВНОПРАВНО У ИЗВЛАЧЕЊУ СУПЕРПРЕМИЈА, ЈАНУАРА 1985. године.

А суперпремије су:

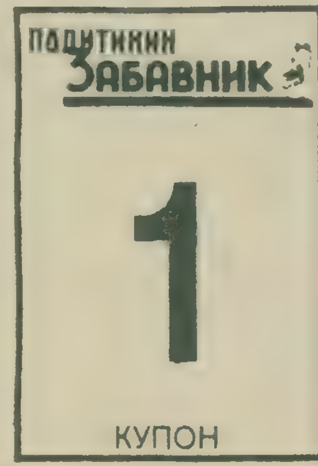
* ПРАВО ДОБИТНИКА ДА БЕСПЛАТНО, У ВИСИНИ ОД ЈЕДНОГ СТАРОГ МИЛИОНА (сваке недеље читаве године) ОКУША СРЕЋУ У „лото"-у и „Спортској прогнози" – дар „ЛУТРИЈЕ БЕОГРАДА" – с тим што, наравно, добитнику припада и сваки добитак који за тих годину дана бесплатног играња оствари у овим играма на срећу.

* АУТОМОБИЛ С ПЛАЋЕНИМ ПОРЕЗОМ – дар „Илустроване политике".

* ВИКЕНД КУЋА „ТИП 28" КОЈУ ЋЕ ШПИК „ИВАЊИЦА" ПОСТАВИТИ на земљиште и темеље добитника.

* ЧЕК НА 30 старих милиона за куповину робе по избору у „АТЕКСОВИМ" продавницама.

ДАКЛЕ: РЕШАВАЈТЕ СВАКОГ ДАНА ЗАДАТКЕ У „ПОЛИТИЦИ ЕКСПРЕС", СЕЦИТЕ И ЧУВАЈТЕ КУПОНЕ ОД 1 ДО 4 ИЗ „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА". НА КРАЈУ ИГРЕ, 29. ОКТОБРА У „ЕКСПРЕСУ" ИЗЛАЗИ ТАЛОН ЗА ВАШЕ ПОДАТКЕ И МЕСТО ГДЕ ЋЕТЕ ЗАЛЕПИТИ ДАНАШЊИ И СВЕ ОСТАЛЕ КУПОНЕ "ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА".

НА НЕБУ ПТИЦЕ ДРВЕНИХ КРИЛА

– ДОК ЈЕ МЕНЕ, ОВАКВУ ЛЕПОТУ НИКО ВИШЕ НЕЋЕ ПОДИЋИ! – ЗАРЕКАО СЕ ФЕРХАД-ПАША СОКОЛОВИЋ

Илустровао **БРАНА ЈОВАНОВИЋ**

Сунчаног лета 1579. небо над бањалучком чаршијом прободе витки минарет џамије коју подиже Ферхад-паша Соколовић.

Данима, годинама... раја је промицала поред градилишта смотрећи испод ока неугледни сплет скела. Одмахујући главом шапутали су да се, како изгле[illegible] паша латио ћорава по[illegible]

Та су времена прошла. Сада се народ дивио њезиној откривеној лепоти. Кривећи вратове људи су страшљиво жмиркали погледајући врх минарета. Намерници и трговци које пут нанесе кроз варош на Врбасу говораху да нису срели раскошније џамије, а обиграли су готово сав свет.

ЗАДУЖБИНА И ЊЕН ОСНИВАЧ

Легенду су досад записали хроничар бањалучки Иван Фрањо Јукић (1843. године) и Антун Ханги, путописац и сакупљач народног предања (1903).

О Ферхадији су написане читаве странице у књигама о овом крају. Њена изузетност и лепота опевана је и у народним песмама...

Подигао ју је Ферхад-паша Соколовић, поникао у чувеној сељачкој породици Соколовића из источне Босне, чији је најчувенији изданак Мехмед-паша Соколовић, Велики везир Отоманског царства. Ферхад-паша утрошио је за изградњу џамије и још око 200 здања у Бањалуци око 50.000 дуката стечених, како опет вели легенда, као откупнину да би ослободио грофа Енгелсберга кога је заробио у боју против Аустроугара.

Ферхад-паша од својих доушника дознаде шта се прича. И сам је био задивљен чаробним изгледом своје задужбине.

Кад неимари посадише бакарни полумесец на врху минарета означивши да је џамија довршена, Ферхад-паша позва мајсторбашу Рада и упита га:

– Би 'л могао још бољу џамију наместити?

– Бих пресветли паша, ако би ко боље платио, још лепшу саздао – не трепнувши одговори надалеко чувен неимар.

Чувши, паша се већма разљути и затвори Рада с његовим неимарима на врх минарета. Поручи им да ће их за три дана погубити.

Нашавши се с јаранима стешњен на врху минарета, четрдесет један и по метар изнад земље, Раде се досети да га је његов рођени језик, бржи од памети, осудио на смрт. Уместо награде за дело коме се сви диве, љубоморни паша је наумио да им плати одсецајући им главе. Тако се над Босном и читавом куглом земаљском одсад па довека неће надвити лепша богомоља у славу Алаха.

– Шта ћемо, браћо! Овде ћемо листом изгинути!? – гласно је говорио мајстор Раде оно што су његови очајни помоћници мислили.

Уто се над градом смрачи. Црни облаци се насукаше на минарет. Док су свеће небеске парале небо, а громови тукли околна брда, преморени неимари, мучени глађу и жеђу, поспаше у бунилу.

Освану сунчано јутро њиховог последњег дана боравка у царству земаљском. Први се расани Раде. Пробуди га цвркут врапца слетелог на ограду шерефе (галерије с које запева хоџа) минарета.

Мајстор Раде скочи и стаде да дрмуса уснуле неимаре. Затим повика на сав глас:

– Спасени смо, јарани моји!

Дохвати се брадве (секире) и стаде себи и другима чинити крила од липовине претекле од дрвених басамака на врху минарета.

Пре него што се над Бањалуком надви ноћ, последња коју им је силни Ферхад-паша поклонио, Раде неимар направи крила себи и јаранима.

Око поноћи, Раде мајсторбаша поневши свој алат, полете с минарета, према Врбасу... У добар час баци брадву. То га и спасе. Паде и сломи ребро. То место назваше Ребровац. Тако се и до данас зове.

Остали крилати неимари пођоше за мајстором и с минарета поскакаше у ноћ. Би им жао секира и држаху их уз себе. У лету оне се изврну и одсеку им крила. Попадаше као камење. Са земљом се није дан жив не састави. Петар паде на брдо по њему названо Петрићевац, Павле у село које крстише Павловац, по Ивановом гробу наденуше име Ивањско, а Драгоје паде на место које прозваше Драго Блато.

Од мртвих неимара остаде ова легенда и имена околних брда и села.

На свет поново изнео:
Дарко Чварковић

Марсел Дасо

„Фалкон 50": у комаду скуп, а летење јевтино.

ЛОВАЦ ЗА ПУТОВАЊЕ

„ФАЛКОН 50" ПРЕВОЗИ САМО ДЕСЕТАК ОСОБА, А СТАЈЕ ОКО СТО СЕДАМДЕСЕТ МИЛИЈАРДИ СТАРИХ ДИНАРА. И КАЖУ: НИЈЕ СКУП.

Путничка кабина се и овако може преуредити

„Фалкон 50" је дело Марсела Дасоа. Дасо је већ легенда Француске. Мали је, мршав, ћелав, блед и веома стидљив. Има око деведесет година, али га дух служи као да је много млађи. Сматрају га најбогатијим човеком Европе и једним од најславнијих конструктора војних авиона у свету.

Иако годишње прода авиона у вредности већој од две милијарде франака и поседује неколико фабрика од којих само две – у Мерињаку и Сен Клуу – запошљавају око триста инжењера и осам хиљада радника и службеника, Дасо живи скромно и повучено. Не бави се политиком, нема га у јавности, не воли монденски свет. Све до пре неколико година једина забава био му је одлазак у биоскоп на Јелисејским пољима.

Дасо је и велики патриота. Немци су га хапсили јер је Јеврејин и зато што је одбио да ради за њих. После ослобођења старо породично презиме Блох заменио је садашњим.

У младости је правио намештај. Када се латио авиона, зарекао се да ће правити најбоље. Реч је одржао.

Неуништиви делови

Први велики послератни успех донео му је „ураган". Затим је конструисао изузетно успео „мистер" и најзад круна његовог рада – „мираж".

Могао је Дасо лепо да живи и од продаје ратних авиона. Њему је све мало. Одлука је пала: производити хитар и окретан авион за пословне људе. Да се не би излагао великом трошку, Дасо је „пребацио" техничка решења с „мистера", разуме се поједностављена, на мали путнички авион па је тако настао „мистер XX".

Утркивање произвођача патуљастих летелица за богате и пословне људе је велико и Дасо није могао да своје првенче дуго одржава усавршавањем ситница. Требало је пројектовати нешто сасвим ново. Резултат је био „фалкон 10". Појавио се седамдесетих година. Наследио га је „фалкон 20." Последњи у овој породици – „фалкон 50" одушевио је готово све стручњаке, чак и цепидлаке.

Није претерано рећи: „фалкон 50" у ваздуху је исто што и аутомобил ролс-ројс на земљи. Веровали или не – поједини делови тог авиона уопште немају ограничен век трајања. Једноставно, вечни су!

А шта тек рећи за млазне моторе. Има их три. Ако откажу и два, авион може са оним преосталим не само да даље лети већ и да се пење! Са једним мотором може да узлеће са писте!

Удобност је царска. Али, царска је и цена авиона: око сто седамдесет милијарди старих динара! Кажу да та свота није превелика за такву летелицу. Тешко је рећи да ли претерују, јер у СР Немачкој, на пример, сада лети само неколико таквих авиона.

Кочи и једним точком

„Фалкон 50" има десет до дванаест седишта. Путничка кабина се може преуредити у радни кабинет и спаваћу собу.

ОВО ЈЕ ФАЛКОН 50

Крила – као код војних авиона
Распон крила – 18,85 m
Површина крила – 46,83 m²
Дужина трупа – 18,51 m
Маса празног авиона – 9150 kg
Танкује горива – 7040 kg
Максимални долет – 6482 km
Мотори – три турбине гарет TFE 731-3-1 C сваки снаге 1676 килопонда
Навигациони систем – литон

Иако је поређење неподобно, авион по основним техничким решењима одиста има својства ловца. Уосталом, он се и „склапа на монтажној траци упоредо са најубојитијим војним „миражима".

Сви системи на летелици су последња реч технике. Пилотска кабина, такозвани кокпит, прича је за себе. Има три седишта, два пилотска и једно флајтерско. Инструмената са казаљкама нема превише. Већину вредности и промене у раду склопова саопштава на екрану електронски систем. Компјутери су свуда: лево, десно, горе. Ако пилот прекорачи планирану брзину, одмах се појави црвена ознака на усправној скали. Истовремено се даје и податак у употребљеној снази мотора. Радарски екран је у боји.

Бука од рада мотора једва допире до пилота. Толико је мала да они могу да разговарају и шапатом.

„Фалкон 50" узлеће са веома кратке писте и стравичном брзином. Ако му приликом слетања откаже кочница једног, сасвим лепо се зауставља кочењем другог точка!

Висину од преко десет хиљада метара достиже са путницима и теретом за само 19 минута. Путна брзина му је око 800, а максимална 875 километара на час.

Користи се углавном за прекоокеанске летове. Тада је и најекономичнији. И поред велике цене „фалкона 50", вожња је невероватно јевтина: израчунато је да његов час летења стаје око милион старих динара. Услов за постизање те цене је да се авион користи годишње бар 600 часова.

Да ли је „фалкон 50" најбољи пословни авион у свету?

Вероватно, чим се Марсел Дасо толико поноси овим својим чудом од летилице.

М. ТОДОРОВИЋ

МНОГО НИЧЕГА

МАЈКЛ ТЕЈЛОР

Декан највећег факултета на нашем универзитету звао се Алојсиус Хагмајстер, а једино велико у вези с њим самим биле су његове димензије и амбиције.

Хопкинс је био сасвим друга прича: расејан, са вечитом цигаром у устима с које је непрестано падао пепео, свуда осим у оближње пепељаре. Изванредан математичар, дебељушкаст, веома брбљив, био је омиљен међу својим колегама.

Човек би рекао да људи попут декана и Хопкинса не би требало никада да се сретну. Међутим, једног дана покварио се лифт и то управо док су декан и Хопкинс били у њему. Јадан Хопкинс! Нашао сам се код врата лифта када су га поправили после пола сата. Хопкинс је изашао блед и видевши ме дао ми знак да дођем у његов кабинет.

– Маркос, догодило се нешто ужасно... Не, не директно са деканом, већ са његовим **проблемом** који је сада мој. Увалио га је мени.

– Шта је опет измислио?

– Чуо си за проблем распореда часова за следећи семестар?

– Нисам.

– Па сигурно да ниси кад не читаш факултетски билтен!

– А кад да их читам!? Ноћас сам прегледао задатке до четири ујутро!

– Добро, добро! Укратко, декан је потписао уговор са неким шеицима, нафташима и примио 1.500 нових студената које треба негде сместити и негде им предавати!

– Па... па то је немогуће!

– Јесте, али за Хагмајстера није. Ипак, изгледа да је схватио да је овог пута претерао.

– Али, какве то везе има с тобом?

– За све је крив лифт. Нашао сам се тамо... и знаш какав сам, волим да брбљам, па кажем ствари које не би требало... Углавном, споменуо сам да решавање проблема распореда часова захтева високо математичко знање и многе сате рада на компјутеру. Изрази као што су „теорија оптимизације", „комбинаторика" уклопили су се одлично у моје идиотско блебетање! Декан је био импресиониран. Најзад ми је пружио руку и честитао: „Постављени сте за председника Комитета за распоред часова и смештај!!!"

– Шта кажеш!?

Хопкинс је очајно слегао раменима и дунуо ми дим у лице. Затим је покушао да ме наговори да преузмем улогу потпредседника дотичног Комитета, што сам једва успео да одбијем.

– Добро, онда ћу морати да радим са Тоглсоном – рече Хопкинс снуждено.

– Зашто баш са њим? За име света, па њега нико не разуме ни реч!

– Ти га не разумеш, а не сви. То је ваљда утицај његовог боравка у Енглеској. Он је иначе одличан физичар и математичар.

Неко време после тога нисам га виђао, а онда сам га угледао са Тоглсоном у факултетском ресторану. Обојица су изгледали изнурени и као покисли. Ћутали су кад сам сео за сто.

– Па није ваљда баш толико страшно – рекао сам покушавајући да их разведрим и повратим у живот.

Илустровао ЖЕЉКО ПАХЕК

РУКА СЕ МОЖЕ СЛОБОДНО СТАВИТИ У МАШИНУ ДОК РАДИ, АЛИ НЕ У ТРЕНУТКУ ПОЧЕТКА ИЛИ ПРЕСТАНКА РАДА.

– Герлатза визавтегвитз – одједном рече Тоглсон. – Аглуммп херммук.

Љубазно сам се насмешио, а Хопкинс климну главом и рече: – Баш тако!

– Да – рекох озбиљно. – Вероватно сте успели у свему осим у детаљима...

– Детаљи! То нас је и убило! Бескрајни програми и тек што их направиш, неки колега одлучи да никако не може да предаје старогрчки другим данима осим средом и петком од 10 до 12... Онда све ради поново. Прави пакао, катастрофа! Јутрос ми је тако нешто приредио онај Грозоморни Гроган.

– Ко?

– Ма, тако га зову студенти. Ко зна како мене зову... вероватно Дебели Дик... То је онај што предаје о деформацији материјала...

Застао је усред реченице као погођен громом, скоро испустио цигару, па се удаљио без речи.

Видео сам га после пуних месец дана кад ми је поднео под нос часопис „Непримењена алгебра" и зарлао весело: – Маркос, јеси ли ти икада чуо за Тарскијев парадокс?

– Не могу да кажем да јесам.

– Чуј и почуј, младићу! По Тарскију ја могу исећи лопту на одређен број комада, па поново саставити парчиће на такав начин да створе лопту која је ДВА ПУТА ВЕЋА ОД ПРВЕ!

– Чекај, је л' то лопта од гуме? Растезање...?

– НЕ, НЕ и опет НЕ! – Помислио сам да је Хопкинс фијукнуо под притиском решавања Хагмајстеровог проблема и да лупета глупости. Зато сам ћутао, а он настави: – Првобитни резултат опита објављен је 1924, али ево чланка о Тарскију од овог месеца!

Овлаш сам га прочитао и закључио да се оно што је Хопкинс казао не слаже сасвим са тврдњама – било је много горе: Тарски је доказао да било који простор, назовимо га X, може да се распарча у одређени број делова и поново састави у други, много већи, назовимо га Y. Постојала су нека техничка ограничења око X и Y, али она нису била важна.

– Како су могли да добију овакве резултате? – рекох искрено запањен.

– Могли су због аксиома избора по коме је могуће распарчати лопту на тако необичне комаде да нема смисла говорити о њиховој величини, тако да нијадан део више нема величину, па чак ни нулту – грмео је Хопкинс победоносно.

– Аха! Чисти егзистенцијални принцип. Сад ми је јасно. А ја сам мислио да то можеш извести у лабораторији.

Хопкинс ми стави под нос две билијарске лоптице. Жута је била нормалне величине а црвена скоро двострука:

– Пре једног сата биле су исте – изговори мој колега театрално. – Дођи у лабораторију да присуствујеш историјском тренутку!

Нашли смо Тоглсона у невероватном хаосу од жица, каблова, колутова, кутија, туба, стакла, алуминијума и ко зна чега, у коме се он одлично сналазио.

– То је... овај... оно чиме сте повећали билијарску...

– Да, да... Али, размисли, размисли мало о последицама овог експеримента: удвостручити одређену количину злата, петролеја! А сад да ти објасним...

После пуна два часа научног излагања добио сам доста неодређену слику процеса којим су остварили Тарскијеву теорију. Хопкинс је завршио, а ја сам, потпуно ошамућен, покушао да сумирам држећи увећану лопту у руци: – Значи, ако бих је пажљиво испитао, ова лоптица имала би исту масу као и она мања. Ви сте, у ствари, повећали количину простора који она заузима, тј. развукли молекуле на већу раздаљину и

тиме смањили њихову густину. На исти начин решићете проблем декана Хагмајстера.

– Тачно. Нека врста растегљиве учионице. Учиниш то са пет-шест соба и Хагмајстер ће имати довољно простора.

Тоглсон је давао знак да је све спремно за демонстрацију. Хопкинс притисну неко дугме и машинерија зазуја. Билијарска лопта била је у центру стаклене кугле. После неколико часака Хопкинс приђе кугли и извади лоптицу која је била приметно већа.

– Зар није опасно да руком...? – упитах.

– Не. Рука ће задржати исти простор при уласку и изласку када је коло још укључено. Али кад би ми рука била у пољу у тренутку кад се оно укључује или искључује, онда би последице биле и те како видне.

Отишао сам из лабораторије потпуно збуњен.

Сутрадан је цео универзитет брујао о Хопкинсовом открићу. Нешто касније објављен је датум службене демонстрације на коју су били позвани сви водећи математичари, физичари и друге важне личности. Свакако, и телевизија. Декан је цветао.

Неколико дана пре демонстрације налетео сам на Хопкинса који је седео сам у ресторану трагичног израза на лицу.

– Декан – процедио је – стравично... грозно... Свака учионица мора да се увећа... Дуплира се број студената по предавачу... Хиљаде студената...

– Али, то је немогуће! – узвикнуо сам сетивши се разреда који су већ били огромни, задатака мојих студената које нисам имао времена да прегледам, гомила папира у администрацији, једном речју, прави пакао. Па зар он мисли да ћемо ми ћутати?

– Мисли и вероватно ћемо морати. Знаш како је тешко добити посао – одврати Хопкинс очајно. – Не знам шта да радим. Једино да извршим атентат...

– А да му кажеш да машина не ради, да ти је потребно још неколико месеци...

– Не вреди. Јуче је видео да ради савршено. Колико ће ме све колеге широм света мрзети! Па ја ћу бити најомраженији научник у историји математике!

– Не знам шта да ти кажем.

На дан демонстрације видео сам Хопкинса први пут у оделу и то испегланом. Дошао је да се поздрави са мном пре одласка у специјално саграђену куполу на самом крају универзитетског насеља где су гости већ почели да пристижу. На лицу му је титрао обешењачки смешак.

– Нешто си смислио? – упитах.

– Ја? Не! Све је по старом. Очајно и стравично!

– Са срећом! – рекох са зебњом у срцу.

За време демонстрације остао сам у свом кабинету нервозан и бесан. После свега пола сата зачу се неко гласно пуцкетање и најзад тресак. Сви су истрчали напоље. Остао сам у својој соби да сачекам Хопкинса. Најзад је дошао разбарушен и са завојем на руци.

– За име света, шта се тамо десило?

– Маркос – рече Хопкинс задовољно и са очигледним поносом – све је у најбољем реду... Неће се кандидовати за Нобелову награду, али разреди се неће удвостручити... Додуше, замало да погинем од Хагмајстерове руке, али полицајци су ме спасли...

– Настрадаћеш од моје ако ми одмах све не испричаш!

– Е, па, овако: кад сам дошао на место догађаја, било је ужасно много света. Већ су сви били на својим местима, сви максимално нервозни. Неки су стално улазили и излазили јер их је дисторзија ваздуха нервирала. Свакако, било их је много више него што хала може да прими, али то је учињено намерно. Позорница је била на средини хале. Најзад је Хагмајстер устао и почео свој говор о стотинама учионица, милионима студената и све тако... Тоглсон је био на једном крају хале са својим делом апаратуре, а ја на другом... Знаш, сада је хала била у питању, а не лоптица. Довикнуо ми је током демонстрације да притиснем црвено дугме, а ја сам ето, омашком, притиснуо зелено и БУУУМ! Коло се прекинуло и ефекат Тарски је престао! То је све.

– Честитам, човече. Упропастио си, значи, деканов шоу? Свака част! Али, ипак је мало претерао кад је покушао да те задави.

– Чекај, има још горих вести, па онда још горих. Дакле, маса ваздуха у хали је заузимала сувише мали простор, па је полетела навише. Попустио је кров који је експлодирао, распарчао се и попадао по околним травњацима. Срећом нико није рањен, осим мањих огреботина и модрица. Право чудо јер је позорница са Хагмајстером полетела увис као избачена катапултом. Али, уверавам те, кад се спустио на тло, имао је снагу разјареног бика.

– И шта ћеш сад? – упитах оклевајући.

– Па мислим да ћу морати да учиним исто што и Тоглсон када сам га последњи пут видео и кад ми је поменуо дуго путовање у Јужну Африку.

– Па, није баш тако страшно...

– Јесте, јер ти још немаш потпуну слику догађаја.

Сећаш се нашег експеримента у лабораторији са лоптицом кад си ме питао да ли је безбедно ставити руку у поље док машина ради, а ја сам ти објаснио да јесте док ради, али не у тренутку почетка или престанка рада... Е, видиш, већина оног света била је унутар кола када се оно прекинуло, готово сви осим Тоглсона, мене и полицајаца... А онда сам морао да објасним свем том свету да је машина у квару и да ће проћи неколико месеци док саставимо нову да бисмо произвели контраефекат и све вратили на пређашње стање... Дакле одлаже се мој пут за Африку...

– Шта, у ствари, хоћеш да кажеш? Шта се десило са њима?

– Маркос – ми сада имамо декана који је висок пола метра, рече Хопкинс свечаним гласом, па затим мирно истресе пепео на мој тепих.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

аутор ВеМак	СПЛЕТ ЖИВАЦА ИЛИ КРВНИХ ЖИЛА	МАХАТИ, МЛАТАРАТИ	ГРАД У ЈАПАНУ НА ОСТРВУ ХОНШУ	ПОРОДИЦА ПАПКАРА	ИМЕ КЊИЖЕВНИЦЕ СЕКУЛИЋ	ИЗВРШИТИ НАЈАВУ	ЖЕНСКО ИМЕ
ВЕЛИКО УЗВИШЕЊЕ							
ЛАКОГ СНА							
ИЗДАВАЊЕ НОВЧАНИЦА							
ЈЕДНА ЕЛЕКТРОДА							УПОРНО ТРАЖИТИ ЗАХТЕВАТИ
ФИЛМСКЕ ЗВЕЗДЕ							
УЗВИК НЕГОДОВАЊА			ПИРИНАЧ / ЦРВЕНА КРВНА ЗРНЦА				
СТИСКАТИ							
НЕОБУВЕНИ	ЈЕЗЕРО У СЕВЕРНОЈ АМЕРИЦИ				"ИСЛАНД" / ЧИНИТИ СИТИМ		
ЗНАК ЗА ВОР		"ИСТОК" / УДАРАТИ ШАМАРЕ		ДРВО СА МАДАГАСКАРА		ВРСТА ХРАСТА, МЕДУНАЦ	
БРУСИТИ							
ГРАД У СССР, НА ВОЛГИ							
ПОСЕДОВАЊЕ, ВЛАСНИШТВО							
РАДНИЦИ НА НАРИНИ	СО СИРЋ. КИСЕЛИНЕ / СКЛАДИШТА ОРУЖЈА						
ДЕО ОТПЛАТЕ КРЕДИТА					ПОЗАДИ	СИЛНО, ПОМАМНО	ОСОБА КОЈА ЛЕЧИ ТРАВАМА
ПИСАЦ КОЈИ ПИШЕ ДОБРИМ СТИЛОМ							
ДВА САМОГЛАСНИКА			НЕБЕСКО ПЛАВЕТНИЛО / ПЛАСТ СЕНА				
ЈЕДАН СУГЛАСНИК		ХИРУРШКИ ЗАХВАТ		ЗМАЈ, АЖДАЈА / ДРУГО			
ИМЕ КЛАРИНЕТИСТЕ (ШОА)					УЉАНОВ ВЛАДИМИР / ФР. ПЕВАЧ МОНТАН		
СПАРТАНСКИ КРАЉ, БРАНИО ТЕРМОПИЛЕ							
ОПРАВДАЊЕ, ИСПРИКА							

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: корпари, одговор, блокада, рата, и, Азијати, Анадир, ткање, е, о. Емин, пас, иза, чуперак, Ирод, Бо, Данијел, ета, але, Ру, ананас, срам, а, капилар, а, анал, раритет, Ела, Ими, катанац, Асир, На.

НАГРАДНА ИГРА

„СВА СЛОВА"

Као што смо вам обећали у претходном броју, објављујемо **купон број 2** у који можете да упишете своју реченицу.

Не заборавите: реченица треба да садржи сва слова азбуке или абецеде – сваки сугласник по једанпут а самогласнике неограничено!

НЕ ПРОПУСТИТЕ ПРИЛИКУ ДА ПОСТАНЕТЕ НАЈБОЉЕ ПЛАЋЕНИ ПИСАЦ СВЕТА И ДА ЗА ЈЕДНУ РЕЧЕНИЦУ ДОБИЈЕТЕ ТРИ СТАРА МИЛИОНА!

КУПОН БР. 2

На доњим линијама упишите реченицу

____

____

____

____

____

____

Име и презиме

____

Улица и број

____

Поштански број и место

____

РЕЗУЛТАТИ НАГРАДНЕ ИГРЕ ТАЈНИ ЗНАК

Стрпљиво смо чекали да нам се јаве читаоци који су у свом примерку „Политикиног забавника" пронашли ТАЈНИ ЗНАК.

Стигао је велики број решења, али смо међу њима пронашли само седам тачних. Тако су по **један стари милион** добили ови читаоци: **Мирко Ристић**, Војводе Танкосића 9, 2. прилаз Ниш, **Гојко Парапид**, Предграђе 6б, Будва, **Татјана Аранђеловић**, Космајска 4 Крушевац, **Павел Маленко**, Коче Рацина 26 Охрид, **Оливера Шнајдеров**, Ђуре Салаја 9 Сомбор, **Матеј Лундер**, Дерганчева 9/а Љубљана и **Адел М. М. Гхараибех**, Кајмакчаланска 63 Београд.

Награде шаљемо поштом.

БИМ И БУМ

...И ОНДА СУ ЖИВЕЛИ СРЕЋНО ДО КРАЈА ЖИВОТА!
КАКВА ЛЕПА ПРИЧА, ЛЕНО! А САД, ТРК ДО МИС АЛГЕБРЕ!

А, ТУ СИ! ЗВАЛА САМ ТЕ ДА МИ ПОМОГНЕШ У ИСТРАЖИВАЊУ!
ВРЛО РАДО, МИС АЛГЕБРО!

ПСССТ! САД ЋЕМО ЧУТИ ДИВАН ЦВРКУТ!

БРЗО, ПРОМЕНИ ТРАКУ!
А ОНДА БРИШЕМО!

САКУПИЛИ СМО СЕ ДА БИСТЕ ЧУЛИ ПРАВЕ ЗВУКЕ ПРИРОДЕ!
ЈЕ Л' БАШ МОРАМО?
ГЛУПОСТ!
ДИВНА ИДЕЈА!
З-З-З

ПОЧЕЋЕМО СА НАЈНЕЖНИЈИМ ЗВУЦИМА!
НАЈТАНАНИЈИ ЗВУК ЈЕ СВАКАКО БАМОВ: ГРОК! ГРОК!
МЕНИ ОВО ЗВУЧИ К'О ГРОКТАЊЕ ДИВЉЕ СВИЊЕ!

СВИ СЕДЕ ЗАБЕЗЕКНУТИ И БЕЗ РЕЧИ!
ШТА КАЖУ?

ТО НИЈЕ МОЈА ТРАКА! ПИТАМ СЕ...
СЛЕДЕЋИ ГЛАС ЈЕ ИНСПЕКТОРОВ, У ЊЕГОВОЈ ПРИРОДНОЈ СРЕДИНИ: МЕЕЕЕЕ!
К'О ЈАРАЦ! ХА-ХА-ХА!
ГРРР!

ТО ЈЕ НЕЧУВЕНА ДРСКОСТ!
А НА КРАЈУ, СТАРИ ДОБРИ КАПЕТАН! И-А! И-А!
ЗАР И ЈА?
ЗНАМ КО ЈЕ...
10-16

ШТА?!
УЛАЗ ЗА ОНЕ КОЈИ ВОЛЕ ЗВУКЕ ПРИРОДЕ →
Бим и Бум
A. DeCesare

ГОТОВО, БРАТЕ! ПРЕДСТАВА ЈЕ БИЛА СУПЕР!
ПОЖУРИ У СКРОВИШТЕ ДОК ИХ НЕ ПРОЂЕ БЕС!

КАМИОН С ТРИ ТАЈНА СЛОВА

Мој комшија је камионџија. На његовој грдосији стоји таблица на којој пише TIR. Питао сам га шта то значи, а он ми је од-

говорио некако округло па на ћоше. Очекујем да ми ти то објасниш.

М. Н.
77101 Бихаћ

TIR је међународна ознака за камионе. Она означава да је возило у пролазу па царински органи земље кроз коју путује не врше проверу робе. Прегледају само документа и пломбе којим је роба запечаћена. Царињење се врши тек на одредишту. Иначе, то су прва слова три француске речи: transport internationale routier, што би значило: међународни друмски транспорт.

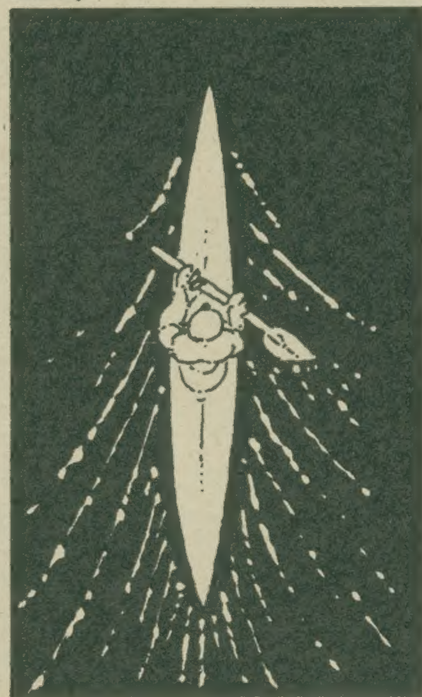
БИО САМ САМО ЈЕДНОМ У ЛОС АНЂЕЛЕСУ

Олимпијске игре су одавно прошле. Будилници нам више не звоне у јутарње сате. Златне медаље су већ донете. Ја се највише дивим Мирку Нишовићу чији се кајак позлатио. Занима ме како се припремао за Олимпијаду, како је живео у Лос Анђелесу пре и после такмичења.

МИЛАН ОЦВИРК
Цанкарјева 3
61000 Љубљана

Посетили смо Мирка Нишовића. Он нам је причао:

– Најтеже ми је било привикавање на климу и временску разлику, али је већ после пет-шест дана све било у реду. Радни дан је за нас кајакаше почињао у шест ујутро. Често нисмо имали времена ни за доручак па смо јели у ресторану поред језера где смо тренирали. Путовање од олимпијског села до тог језера је трајало сат и 15 минута па је тренинг почињао тек око девет. После паузе од четрдесетак минута поново смо тренирали и тако до ручка. Касније смо се одмарали, свако у својој соби, до пола шест а онда поново тренирали, овог пута с теговима. После тога ишли смо у сауну и на масажу. После свега вечера. Вече је било резервисано за телевизију или шетњу по селу. Могли смо да унајмимо кола и да одемо у град, али обично смо били сувише уморни за то. За време Олимпијаде само једном сам био у Лос Анђелесу.

Љубек и ја смо успели да тек једанаестог августа, после финалне трке, одемо у град. Били смо гости Матијиних пријатеља. Видео сам Холивуд, Беверли Хилс и све остало по чему је ово место познато. Ипак, највише ми се допао Дизниленд. Права је штета што сва деца не могу да виде ово царство Микија, Шиље, каубоја и Индијанаца – рекао нам је Мирко.

БАЛЕРИНЕ ОТКРИВАЈУ ПТИЧЈЕ ТАЈНЕ

Питам се, питам, одавно: како то да су птице у јату поређане као под конац. Како то постижу? Ако не знаш, Забавниче, напиши ми да не знаш.

АЦЕ АЛЕКСИЈЕВСКИ
Коче Рацина 5
91000 Скопље

Доиста, како птице у великим јатима успевају да сложно мењају правац лета и изводе разне маневре у ваздуху и да ни најмање не поремете „формацију"? Научници су ту вештину птица досад објашњавали на разне начине, између осталог њиховим споразумевањем у лету помоћу звука, а аутори неких смелијих теорија помињу и електромагнетну комуникацију па чак и неку врсту телепатије (преношења мисли) међу птицама у великом јату! Један амерички зоолог (Вејн Потс) покушао је сада да ову птичју тајну реши не тако што ће зурити у небо, него – посматрајући разне балетске ансамбле на позорници, од оних у „Лабудовом језеру" до "Блу бел герлс", или у „Мулен ружу", на Бродвеју, разним „ружичастим балетима"... Балерине се непрекидно и немо споразумевају на сцени преносећи једна другој сигнале – вибрације које настају кретањем њихових ногу. Међу птицама се дешава исто, само што се, од једне до друге у јату, преносе треперави сигнали њихових крила. При том је, запажа овај зоолог, очигледно не само познавалац птичјег света него и љубитељ балета, важна улога предводника. Прва играчица на позорници, односно птица у јату на небу, направи неку кретњу (ногама, тј. крилима), друга до ње, примивши одређени сигнал – вибрацију, чини исто, тај покрет тренутно понавља трећа, птица или играчица, и тако редом. Колико год тренутни, интервали у примању ових порука и реаговањима на њих нису исти. Удаљенија чланица ансамбла – играчког или птичјег, мора да реагује знатно брже него она поред предводнице. Поменути зоолог утврдио је да се ти сигнали у удаљенијим деловима јата примају и следе три пута брже. Било како било, кад, као сада, почну да нас прелећу велика јата птица селица, можете се уверити да лете у савршеном реду. Само што птице летење у јату не увежбавају на многим пробама. Заиста су другачије од балерина.

НИШТА НИЈЕ ВЕЧНО ЗЕЛЕНО

Можеш ли да ми објасниш зашто је зимзелено дрвеће непрестано зелено? Зар његово лишће баш никада не опада?

МИЛАН ШИЈАКОВИЋ
56223 Борово

Свакако да опада, јер ништа није вечно, па ни лишће зимзелених биљака. Али, за разлику од лишћа листопадних биљака за ово зимзелено природа се постарала да дуже поживи. Зато је тврђе и отпорније. Лишће краси неки четинар или жбун и по неколико година. Отпада тек када се створи ново лишће. Иглице дагласке јеле (Pseudotsuga meziesi) живе најдуже – остају на гранама и по три-

десет година, тек после тога се осуше. Наиме, зимзелено лишће има двоструки површински заштитни слој који га чини издржљивијим. Он се састоји од дрвенастог слоја ћелија које покривају лист и једног воштаног слоја.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Силвана Јанетовић, Пећани X2/19, 79100 Приједор – има 13 година, сакупља салвете и воли рок музику.

Бранкица Петровић, Вишеслава Бугариновића 12/20, 31205 Севојно – има 11 година, сакупља значке, салвете, луткице за облачење, разгледнице и постере.

Селина Голец, Алберта Штриге 7, 43260 Крижевци – има 12 година, сакупља значке, привеске, воли музику и спорт.

Наташа Крпан, Карађорђево брдо 38, 11300 Смедерево – има 11 година, воли спорт и забавну музику, сакупља значке.

Божидар Цветковић, Милана Ракића 79/8а, 11050 Београд – има 15 година, сакупља разгледнице, марке и привеске, жели да се дописује са вршњацима, посебно из Словеније.

Јелена Зиројевић, Кетрин Макфел 37, 21208 Сремска Каменица – има 12 година, воли рок музику, сакупља хемијске оловке.

Иван Крижанец, Антовальска 14/I, 41040 Загреб – има 15 година, воли диско музику, сакупља значке.

Леила Бухић, Петра Мећаве 7, 78370 Босанска Дубица – завршила је шести разред основне школе, воли рок музику, сакупља салвете и наливпера.

Гордана Дебељачки, Бориса Кидрича 36, 26227 Долово – има 13 година, воли забавну и рок музику, сакупља салвете, значке и разгледнице парова.

КО ИЗМИСЛИ ТО КУПАЊЕ

Брат и ја непрестано се опиремо купању. Чини ми се да нисмо једини. Откад је уведено купање и ко је то смислио и одредио? Не схватам зашто се моји родитељи толико труде око купатила као да је то најважнија одаја у нашој кући.

ПЕТАР РАДОЈКОВИЋ
Маршала Тита (број нечитак)
34310 Топола

Ти и твој брат нисте једини. Моћни француски Краљ Сунце Луј XIV био је познат и по томе што никако није волео воду.

Скоро до краја 17. века купање код Европљана још није било омиљено, али навике су се већ постепено мењале. Многи племићи уводили су купатила у дворце, а народ се прао на бунарима. Крајем прошлог века у купатила се улажу знатне суме новца, јер кад су добро уређена подижу углед власнику.

Британска краљица Викторија (1819–1901) није заостајала за том модом па је у свом купатилу над великом кадом поставила огромне славине као да треба да послуже за пуњење парног казана ратног брода.

Данас се Европа редовно пере. Хигијена се одомаћила, али се код многих задржала предрасуда да се накинђуреним купатилом показује свој високи животни стандард.

КОЈИ ЈЕ МАЈМУН НАШ ПРЕДАК

Уче нас да је човек постао од мајмуна. Добро, али од ког мајмуна? Није, ваљда, од оног дрекавца који дан и ноћ виси на грани, окачен о реп!?

ШИМЕ ШУШКИЋ,
Г. Г. Деже 7
11070 Нови Београд

Одавно је утврђено да је мајмун непосредни човеков предак. С тим се слажу чак и многи људи. Али, који мајмун? О томе још расправљају и угледни научници, као на недавном конгресу Америчког друштва за унапређење науке одржаном у Њујорку. По једнима, човеков претходник је орангутан. Човек и орангутан се, према тези, најмање разликују између себе, међу свим приматима. И човек и орангутан, на пример, имају најдужу косу међу приматима, што је, судећи по неким људима, очигледно. И човеково и орангутаново новорођенче долази на свет после 270 дана, итд. Неки научници, међутим, на основу генетских истраживања, тврде да су прави и најближи сродници човек и шимпанза (чувена Чита у филмовима о Тарзану веома се трудила да то и докаже). Као горила (вероватно је пука случајност што телохранитељи разних значајних личности које треба добро чувати у жаргону носе заједничко име „гориле"). У овом тешком избору својих предака људи би се, лаички, ипак пре определили за орангутана или шимпанзу, него за горилу. Горила, по свом изгледу и понашању, некако најмање личи на човека. Али, шта да се ради кад научници тврде да су шимпанза и горила, пре неких десетак милиона година, имали заједничког претка. Према томе, и горила има своје место на човековом родословном стаблу, јер је блиски рођак шимпанзе, а овај је у сродству са човеком. Компликовано, доиста. Шта ли о свему томе мисле мајмуни?

НЕ СКАЧУ ДЕЛФИНИ ТЕК ОНАКО

Да ли умеш да објасниш зашто делфини искачу из воде? Да ли они живе само у нашем. Јадранском мору? Важно ми је да добијем одговор. Молим те да много не одуговлачиш. Ћао!

ПЕТАР ТОМИЋ
18000 Ниш

Донедавно се веровало да ове лепе велике рибе (сисари, као и ми) искачу из воде да би удахнули ваздух или то чине само забаве ради. Међутим, група америчких зоолога недавно је утврдила да ови скокови омогућавају делфинима да лакше и брже пливају. Тако они, у ствари, штеде снагу коју би трошили да се пробију кроз морске таласе.

У Средоземном и Јадранском мору живе три врсте делфина. Најчешћи је обични делфин или плисказица како га у Далмацији зову. Ови делфини обично пливају у групама и често прате бродове. Својом игром увесељавају путнике и морнаре.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
Драган Марковић

Руководилац ООУР издања за младе „Политикин забавник"
Раде Шошкић (в.д.)

Главни и одговорни уредник
Влада Булатовић Виб (в.д.)

Заменик главног и одговорног уредника
Владимир Стефановић

Издавачки савет

Владимир Антић, Добривоје Арсић, Ариф Бозаџи, др Радослав Ђокић, (заменик председника), др Радомир Животић, Зорица Ивановић, Љубисав Лилић, Каћа Милетић, Бранислава Митровић, Мирјана Моравчевић, Раденко Павловић, Ружица Петровић, Радомир Ристић, Снежана Стаменковић, Јелисавета Суруџић (председник), Зорица Ћеран, Светлана Шухартовић. Чланови савета из редакције: Данко Полић, Светлана Ивановић, Вера Смиљанић, Раде Шошкић.

Редакција:
Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић-Стојовић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (ликовно-графички уредник), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Петар Милатовић, Весна Минић, Ненад Мирковић, Зора Меденица, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Вера Смиљанић (уредник), Весна Софреновић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

Секретаријат:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 40,00 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 440.00 динара, полугодишња 880.00 динара, годишња 1.760.00 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 880,00 динара, полугодишња 1.760,00 динара, годишња 3.520,00 динара.

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" ООУР „Продаја" – претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК".

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ
ГОДИШЊА:

САД	$ 29.–
СР НЕМАЧКА	ДМ 76.–
ШВЕДСКА	Шкр. 225.–
ФРАНЦУСКА	Ффр. 231.–
ШВАЈЦАРСКА	Шфр. 61.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТ БАНКЕ" – Београд, на рачун број 60811-620-63-257300-00054, уз обавезну назнаку ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК".

Насловна страна
ИВО КУШАНИЋ

WALT DISNEY
МИКИ

КАКВО ЗАДОВОЉСТВО ПОБЕ-ЋИ ОД ГРАДСКЕ ВРЕВЕ!
ЈЕДВА ЧЕКАМ ДА СТИГНЕМО!

НАДАМ СЕ ДА ЋЕ РИБЕ ДОБРО ГРИСТИ, А КОМАРЦИ НЕЋЕ!

ПОНЕО САМ СВОЈУ ЛЕЖАЉ-КУ...ПА, КАД СЕ ИСПРУЖИМ...
КАМП 1 КМ
Copyright © 1984 Walt Disney Productions World Rights Reserved

БРЗО ДА СЕ РАСПАКУЈЕМО ДОК НЕ ПАДНЕ МРАК!
САД ЋЕМО МИ ТО ОЧАС!

САМО ЈОШ ДА НАЂЕМ ДВА ЗГОДНА ДРВЕТА ЗА МОЈУ ЛЕЖАЉКУ!

ЗАМИСЛИ, НИГДЕ У БЛИЗИНИ ЈОШ ЈЕДНО СТАБЛО!
ЈЕДИНО...

... ОНАЈ ЛОС СТОЈИ ДОВОЉНО БЛИЗУ!
З
Distributed by King Features Syndicate
6-17

З
НАДАМ СЕ ДА ОВАЈ НАШ ПРИЈА-ТЕЉ НИЈЕ МЕ-СЕЧАР!